

stran 4:
Zaplet s cesto Gorenja vas - Dolenja Dobrava
**Zdaj je denar,
ni pa soglasja**

Ljubljanska banka
Gorenjska banka Kranj
GORENJSKI BANKA FORMULA
PRIHRANKA

Izpitna afera

Za tako imenovano izpitno afero, ki že drugi teden polni stolpce prvih strani osrednjih slovenskih dnevnikov in na srečo ni pljusnila prek roba Ljubljane, lahko rečemo, da je dobro, da se je zgodila. Dobra zato, ker je prvič javno razgaljena nemoralnost štirih delavk republiškega Zavoda za šolstvo, ki bodo zaradi prodaje zaupnih matematičnih testov za sprejemne izpite na gimnaziji kazensko odgovarjale. Nekateri z bolj-šim spominom namreč vedo, da se je kaj takega tudi kje drugje v preteklosti že dogajalo. Ali je zdaj "kriva" politična opozicija, da je se je stvar tako zaostrela, takrat pa ni, niti ni pomembno. (Če je, je večstrankarski sistem dobrodošel tudi po tej plati.)

osnovni šoli res niso bili najbolj blesteči učenci, morda imajo nekateri tudi pretirano ambiciozne starše, a kdo jim sme zapreti vrata, jim vnaprej napovedovati neuspeh? In če že mora obstajati kriterij, mar zaključno spričevalo, morda tudi ocene iz posameznih ključnih predmetov, ni dovolj zgovorno? Torej je zahteva po sprejemnem izpitu, katerega uspeh je lahko močno odvisen tudi od trenutne zbranosti kandidata, njegovega strahu, treme, tudi nezaupnica osnovnošolskim učiteljem in poklicnim usmerjevalcem!

Sprejemni izpiti in s tem povezane omejitve vpisov na praviloma zahtevnejših stopnjah izobraževanja postavljajo na laž tudi velike besede o tem, kako naj bi se slovenski narod čim bolj oplodil z izobraženci, da bo lažje capljal za razvitim svetom. Morda opozicijske politične stranke (liberalci, prenovitelji) z zavračanjem omejitve vpisov res peljejo vodo na svoj mlin, čeprav so volilne golaže ponujale predvsem močnim odraslim volilnim skupinam, vendar tehtnega argumenta niti politični prizvok ne more zmiliti. Ljubljanski gimnazijski kandidati so opravili popravni izpit iz sprejemnega izpita matematike. Kdaj ga bodo, ne samo z jeziki, opravili tudi krojači njihove usode? ● H. Jelovčan

Pomembneje je, da je prav ljubljanska afera odprla doslej bolj ali manj prikrita in v šolskih oblasteh odločno zavračane pomisleke o (ne)umestnosti samih sprejemnih izpitov. Ne gre namreč samo za očitke staršev, da so sprejemni izpiti zgolj dodatno trpinčenje otrok, psihično pretrujenih od že tako (tudi strokovno priznane) nehumane šole. Gre tudi za pravico mladega človeka, da se svobodno odloči za šolo in poklic, ki ju izbere. Morda vsi gimnazijski kandidati v

Novi škofjeloški župan Peter Hawlina je obdržal lepo navado svojih predhodnikov in ob koncu šolskega leta sprejel osmošolce, ki so vseh osem let osnovne šole prinašali domov odlična spričevala. Tudi letos je bilo kar lepo število (59) odličnjakov, ki obetajo, da bo iz njih še veliko. - H. J., foto G. Šinik

Zaprta cesta na Golnik

Zaradi rekonstrukcije in širitve ceste na odseku med Mlako in Tenetišami bo predvidoma od 25. junija do 6. julija za ves promet prekinjena cestna povezava med Kranjem in Golnikom. Ker obvoz vzporedno z gradbiščem ni možen, bo pro-

met potekal iz Kranja preko Križ do Golnika in obratno. Promet na omenjenem odseku je že dva tedna oviran, saj so morali zaradi močvirnosti terena pred gradnjo ceste urediti še odvodnjavanje. Kranjsko cestno podjetje, ki je izva-

jalec del, bo zaradi pomanjkanja denarja opravilo le dobro polovico prvotno načrtovanih del, ki potekajo na dolžini 1400 metrov. Prvih 700 metrov ceste za mostom na Mlaki bo ohranilo dosedanjo podobo, saj bodo uredili le odvodnjavanje in zgradili nasip, na drugem delu odseka pa bodo poleg tega izvedli še rekonstrukcijo ceste, jo razširili in asfaltirali.

Po štirinajstdnevni popolni zapori bo cesta spet le delno zaprta. Z deli bodo predvidoma zaključili do konca julija, vendar bo na tem močvirnatem področju vsak dež pomenil zakasnitev.

Skrajšuje se ozko cestno grol skozi naselje Mlaka na poti do Golnika. Številne uporabnike te ceste seveda zanima, kdaj bo povsem odpravljeno. Prostor za širšo cesto tudi skozi naselje je dovolj, zapletov s krajani menda ni, za nadaljevanje del še letos pa ni skoraj nobene možnosti. Zapletlo se ni le pri denarju. Spremeniti bo namreč treba projektno dokumentacijo za križanje te ceste s priključkom na avtocesto (prej stara cesta v Naklo). Zaradi predvidenih posegov v zasebne vrtove bo treba na republiški ravni ponovno izpeljati dolgotrajno pravno urbanistične postopke. Mlaka bo tako vsaj še kakšno leto upočasnjevala živahen promet med Kranjem in Golnikom. ● T. Jurjevec, Foto: G. Šinik

Rojeva se nova slovenska ustava Sodobna, suverena država

Republiška vlada je na zadnji seji tudi menila, da se je treba o za nas sprejemljivih dopolnilih zvezne ustave pogovarjati, vendar bo še pred tem opravljen pogovor s predstavniki Hrvaške.

Ljubljana, 25. junija - Danes zaseda predsedstvo Republike Slovenije. Na dnevnem redu ima oblikovanje predloga za začetek postopka za novo ustavo Republike Slovenije. Izhodišča so pretekli teden že obravnavali predstavniki strank in z njimi soglašali. Nova ustava bo zagotovila temeljne človekove pravice, uveljavila pravico naroda do samoodločbe, utrdila politični pluralizem in uzakonila enakopravnost vseh oblik lastnin. Slovenija naj bi postala suverena država z vsemi instrumenti oblasti in mednarodnopravno državo. Sama naj bi odločala o svoji varnosti, obrambi, mednarodnih odnosih, političnem in gospodarskem sistemu. Sama se bo tudi odločala, kako bo sodelovala z drugimi jugoslovanskimi narodi in njihovimi državami v pogojih konfederacije. V novi ustavi bodo na novo zapisane pravice do zavarovanja kulturne in naravne dediščine, do ustvarjanja, do miru, razoroževanja in razvoja. Posebej bo poudarjena odgovornost do manjšin v Sloveniji in do Slovencev v tujini. Novost je tudi predlog za enodomni parlament, dobili naj bi predsednika republike, ki bo tudi vrhovni komandant oboroženih sil.

Ker sočasno poteka tudi razprava o dopolnilih zvezne ustave, je ta problem pretekli teden obravnavala republiška vlada. Menila je, da Slovenija odpre vrata dogovarjanja o za nas sprejemljivih dopolnilih, vendar bo pred tem še sestanek s predstavniki Hrvaške. ● J. Košnjek

Uspehi kranjskih tenisačev

Mulejeva zmagala v Milanu

Kranj, 25. junija - Kranjska tenisačica Barbara Mulej, stara 16 let, stopa po stopinjah Mima Jaušovec in Monike Seleš. To potrjuje njena zmaga na turnirju Avvenire v Milanu, ki ga organizira tamkajšnji klub Ambrosiano in velja za najmočnejše mladinsko tekmovanje na svetu. Kdor zmaga v Milanu, v teniškem svetu ni več neznan. Mima Jaušovec je tam zmagala leta 1971, Barbara pa je po 19 letih ponovila njen uspeh. V finalu je premagala drugo Jugoslovanko, Ljudmilo Pavlovo iz Novega Sada. Barbara se je v dvojicah s Križanovo uvrstila v polfinale. Bila je osrednja osebnost milanskega turnirja.

Kranjski tenis je konec preteklega tedna dosegel še drugi velik uspeh. Tenisači so zmagali v zahodni skupini II. zvezne teniške lige. V odločilnem dvoboju so premagali Slovana s 7 : 2. Kranjčani bodo z Gradisom Branikom iz Maribora igrali kvalifikacije za vstop v prvo zvezno ligo. ● J. K.

Poskusni program do jeseni

Oglasil se je kranjski radio

Kranj, 25. junija - Danes ob 12. uri se je oglasil kranjski radio, ki bo čez poletje oddajal poskusni program, vsak dan od 12. do 19. ure.

V času poskusnega programa bodo oddajali pretežno glasbo in preverjali slišnost, ker je signal stereo, ne le do kod seže, temveč tudi njegovo kakovost. Veseli bodo seveda odmevov, pokličete jih lahko v uredništvo na telefonsko številko 22-825, če se želite neposredno ali posredno vključiti v program pa na številko 22-123. Kranjski radio oddaja na valovni dolžini 97,3 Mhz UKV stereo. Kakor nam je povedal glavni in odgovorni urednik Dušan Rogelj kranjski radio imena še nima, razpis bodo zaključili jutri, za petek pa pripravljajo slovesno otvoritev. ● M. V.

Šole je konec

Pa je konec šole! Še stare knjige prodamo, jih kupimo za novo šolsko leto in počitnice so naše! - Foto: D. D.

Podelili državna odlikovanja

Tržič, 21. junija - Na 4. seji skupščine občine Tržič je predsednik Peter Smuk slovesno podelil odlikovanja predsedstva SFRJ. Odlikovanje Red dela s srebrnim vencem so dobili: Franc Godnov za dolgoletno požrtvovalno delo in 25-letno predsednikovanje pri gasilskem društvu v Bistrici; Drago Papler za vsestransko informiranje javnosti o Tržiču in njegovo izredno prizadevanje kot predsednika gradbenega odbora za izgradnjo telefonskega omrežja v štirih krajevnih skupnostih - Križe, Senično, Pristava in Kovor; Vladimir Seidl za njegovo delo v krajevni skupnosti Bistrica; za časa njegovega predsednikovanja je bila urejena cesta v naselju Loka, preurejeni so bili prostori gasilskega doma za potrebe KS, posebno priznanje pa mu gre za delo v komisiji za SLO in DSZ. ● D. Dolenc

Mlekatna
Kranjski siri - TRADICIJA - KVALITETA

divovi gorenjskih planin

BARVE, LAKI, ČISTILA
v trgovini **LILA**
Kranj, Jezerska 121. tel.: 34-770

ZUNANJEPOLITIČNI KOMENTAR

Ruski strah

V svetovni zgodovini je ostal zapisan tesnobni strah, ki se je polastil Napoleona v septembrskih nočeh leta 1812, sredi goreče Moskve, ko se je spričo svojega nedokončanega pohoda in bližajoče se zime šele prav zavedel ruske ogromnosti. Nekaj let kasneje pa je na Sv. Heleni narekoval svojemu zaupniku: »Rusija je sila, ki z velikimi koraki in s še večjo gotovostjo napreduje h gospostvu nad svetom... Se radi se me bodo spominjali, ko se bodo ruski barbari polastili Evrope in s krvavimi solzami bodo objokovali dejstvo, da me ni več...«

In res je Evropa zadnje dve stoletji živela v stalnem strahu pred nepredvidljivim velikanom na svojem vzhodu. Ta je že Napoleona samega gnal vse do Pariza, leta 1848 pa so prišli Rusi v Budimpešto zatreti mađarsko revolucijo. Leta 1945 priženejo Nemce nazaj v Berlin in v času hladne vojne igrajo vlogo žandarja v srednjeevropskem prostoru; spomnimo se samo dveh najvidnejših intervencij, Budimpešte 1956 in Prage 1968. Še najbolj pa je ustrahovalo dejstvo, da so ves ta čas na svojih mejah in znotraj njih vzdrževali nekakšno vojno stanje. Po nastopu Gorbačova pa se je ta zastrašujoča drža povsem spremenila. SZ je prenehala ogrožati svoje sosedne in postala eden glavnih dejavnikov miru v svetu, tako da tega ni več strah Rusije, strah ga je, kaj bo z njo, zdaj, ko ga ne ogroža več navzven, ga skrbi, kaj se bo s to veliko deželo zgodilo navznoter.

Sovjetska zveza je pred razvezo - Gorbačov se s tem noče sprijazniti, njegov tekmeč Boris Jelcin pa je že napovedal, da se bo iz nje izločila tudi Rusija. Zaveda se, da bo ta tudi v primeru, če se loči od drugih štirinajstih SSR, s katerimi skupaj obsega kar 22.274.900 km² zemeljske površine, še vedno največja država na svetu (17.075.400 km²).

Sicer problem - kot že rečeno - ni več v zunanji velikosti in moči, temveč v notranji šibkosti, v strahu pred lastno negotovo prihodnostjo. Tega lahko Rusija premaga le tako, da se notranje okrepí. Tako Gorbačov kot Jelcin se zavedata, da se ta čas edini učinkoviti prijemi v tem oziru tisti, ki jih vidita pri »konkurenci« na Zahodu: naravnost na tržno gospodarstvo, uresničevanje pravne države, večstrankarstvo, svobodne in tajnevolitve na zvezni ravni in spoštovanje človekovih pravic. Razlika med njimi je le v tem, da je Gorbačov za postopne reforme, Jelcin pa za takojšnje in radikalne prijeme.

Toda kaj, ko ruski problem, katerega rešitev po navedenem receptu se zdí tako enostavna, ni le vprašanje časa - v resnici je veliko globlji. Vse prej našteje zahteve namreč predpostavljajo povsem drugačnega človeka, kot je ruski sedaj in od vekomaj. Spomnimo se zanemarjenih, neizobraženih in nezainteresiranih mušikov, kakršni so opisani v klasičnih besedilih ruskega realizma in jih primerjamo s sovjetskimi proletarci, ki v bistvu niso dosti boljši od njih. To so ljudje, ki so že gensko sprijaznjeni z družbo, v kateri je obče (država, oženjena s pravoslavno cerkvijo oziroma z boljševisko partijo) vse, posameznik pa nič. Temu ne preostane drugega, kot da potrpežljivo čaka v vojaškem stroju ali v vrstah pred uradi in trgovinami na tisto, kar mu ukaže in odme-ri oblast. »Zahodni« prijemi pa zahtevajo človeka, ki nekaj ima in se za nekaj žene. Ne gre le za biti, temveč tudi za hoteti in imeti.

Problem Gorbačova in Jelcina je torej v tem, kako motivirati za delo sovjetskega proletarca, sprijaznjenege z enakostjo v revščini. Prijemi so resda znani, nepredvidljivi in strah zbujajoče pa je vprašanje, kako bo reagirala obubožana masa, ko bo videla, kako ji vse več posameznikov uhaja, zavzeto dela in se bogati. Kako obvladati leno in zavistno množico, ki vztrepeta in podivja, če kdo zmoti svino njenega povprečja? Predvsem pa: Kako ob vsem tem ohraniti oblast?!

Za strah prosvetljenih boljševiskov pred lastnim ljudstvom je le eno zdravilo: svobodne volitve. Te »odrešijo« strahu oboje. Oblast, ki jo spremenijo v pravno državo in sproletarizirano maso, ki se preoblikuje v civilno družbo. Teater, ki ga uprizarjata Gorbačov in Jelcin je zato nekakšna psihodrama, v kateri se sovjetska ljudstva z ruskim na čelu osvobajajo strahu pred demokracijo.

Miha Naglič

Priznanja sindikalnim delavcem

Radovljica - Namesto na tradicionalnem prvomajskem srečanju na Šobcu, ki ga letos ni bilo, bodo podelili Srebrni znak Zveze svobodnih sindikatov Slovenije na 4. seji predsedstva sveta občinskih sindikatov Radovljica danes (v torek, 26. junija) v Sindikalnem izobraževalnem centru Radovljica. Letošnji dobitni tega priznanja so Romana Skočir iz sindikata Elan Begunje, Janez Zupan iz sindikata osnovne šole Lesce ter Jože Stare iz sindikata osnovne šole Radovljica. ● (jr)

GORENJSKI GLAS

Ob 35-letnici izhajanja je kolektiv Gorenjskega glasa prejel red zaslug za narod s srebrno zvezdo

Ustanovitelj in izdajatelj ČP Glas, Kranj, tisk ČGP Delo, TOZD TČR, Ljubljana

Predsednica časopisnega sveta Kristina Kobal

Naročnina za II. trimesečje 100,00 din

Gorenjski glas urejamo in pišemo: Stefan Žargi (glavni urednik in direktor), Leopoldina Bogataj (v.d. odgovorne urednika), Vilma Stanovnik (šport, turizem, poslovne informacije), Danica Dolenc (za dom in družino, zanimivosti, Tržič), Danica Zavrič (socialna politika, gorenjski kraji in ljudje), Andrej Zalar (gorenjski kraji in ljudje, komunalne dejavnosti), Len Mencinger (kultura), Helena Jelovčan (izobraževanje, iz šolskih klopi, kronika, Škofja Loka), Cveto Zaplotnik (kmetijstvo, Radovljica), Darinka Sedej (razvedrilo, Jesenice), Stojan Saje (družbene organizacije in društva, ekologija), Vite Bešter (notranja politika, kultura), Jože Košnjek (notranja politika, šport), Marija Volčjak (gospodarstvo), Gorazd Šinik (fotografija), Igor Pokorn (oblikovanje), Ivo Sekac in Mirjana Drakster (tehnično urejanje) in Marjeta Vozlič (lektoriranje).

Naslov uredništva in uprave: Kranj, Može Pijačeva 1
Tekoči račun pri SDK: 51500-603-31999

Telefoni: direktor in glavni urednik 28-463, novinarji in odgovorna urednica 21-860 in 21-835, ekonomska propaganda 23-987, računovodstvo, naročnine 28-463, mali oglasi 27-960.

Časopis je oproščen prometnega davka po pristojnem mnenju 421-1/72.

Jeseniški komunisti kritični do dela strankinegā vrha

Dovolj je učenja na napakah

Komite ZKS - stranke demokratične prenove na Jesenicah je bil med tistimi, ki so terjali glasovanje o zaupnici članom predsedstva republiškega cekaja, pa tudi sicer imajo jeseniški prenovitelji pripombe na preteklo in sedanje delo republiškega strankinega vrha.

Jesenice, 21. junija - Jeseničani so sicer pričakovali, da jih bo obiskal poslanec Emil Milan Pintar, vendar se je opravičil, zato je bil gost sicer precej skromno obiskanega razgovora o političnih razmerah v Sloveniji in zadnji seji cekaja izvršni sekretar Duško Kos. Sploh so Jeseničani negodovali, da se jih funkcionarji izogibajo, saj na Jesenice ni bilo napovedanega Muževiča, tokrat ni bilo Pintarja, lahko pa bi jih obiskal tudi predsednik republike Kučan, saj je bil izvoljen kot kandidat prenoviteljev, v jeseniški občini pa je bil uspeh te stranke med najboljšimi v Sloveniji.

Sekretar jeseniškega komiteja Oto Kelih je ponovil jeseniška stališča do dela stranke in njenega vodstva: stranka je organizacijsko slaba, povezava republiške centrale z občinami šepa, manjkajo ocene dela vseh članov predsedstva, na očitke se kasno reagira ali se sploh ne, ukinitvev časopisa Komunist pred volitvami je bila velika napaka, program po volitvah še ni dopolnjen, da bo zaposlenih v strankinem aparatu preveč in bodo usahnile tudi fi-

nance, pa morali vedeti že prej, pa tudi zadolževanje je sporno. Duško Kos se je opravičil, da najbolj iskani člani vodstva stranke ne morejo vedno tja, kamor jih želijo, sicer pa nihče ni pričakoval, da se bo članstvo po volitvah tako osulo. Računamo na ljudi, ki jim je pri srcu demokratični socializem, predvsem pa se bo stranka zavzemala za varovanje večstrankarskega sistema, saj je sedaj nevarnost, da postane močna večina in šibka opozicija. Aparat

bi morali skrčiti že prej. V cekaju je bilo pred volitvami 130, 135 ljudi. Vodstvo je računalo, da bo potrebnih 60 ljudi, vendar se je ušlo in je sedaj realno število 20 do 25 zaposlenih. Lahko računamo na zvestobo dolgoletnih članov, na sloje, ki niso zadovoljni z vladajočo koalicijo, na ljudi z idejami. Jeseni bo kongres, na katerem bo treba dopolniti program, se odločiti za ime, simbole. ZKS - SDP je za spravo. Zgodovina ne sme bremeniti sedanjih rodov, krivice pa je treba v največji možni meri popraviti, kar je naloga državnih organov. Ločiti je treba, kaj se je dogajalo med vojno in kaj po njej, sicer pa je treba pričakovati, da bodo komunisti še naprej krivi tudi za tisto, za kar dejansko niso.

Odgovori niso pretirano zadovoljili občinstva. Ivo Ščavničar je organizaciji nasploh očital kasno reagiranje, kar se je pokazalo tudi pri imenovanju sekretarja skupščine, razen tega pa predlagal, da se je treba upreti, tudi z zaporo ceste, če bo predor odprt, cesta mimo Jesenic pa ne. O tem se Jeseničani ne smejo pogajati. Grajal je ime prenoviteljskega časopisa Evropa. Se sramujemo svojega imena, se je vprašal, predvsem pa se leva koalicija ne bi smela več drobiti. Jakob Medja je dejal, da je bila v občini pravilnost na trdnjše koalicije, vendar so bila navodila iz republiških vodstev strank, da o vnaprejšnjih koalicijah ni govora. Sicer pa, so dejali na sestanku, se stranke v parlamentih večkrat obnašajo kot pa glavci, predvsem pa je slaba usmeritev, da bi člane iskali samo med nezadovoljnimi državljanji. ● J. Košnjek

Nejko Podobnik, dobitnik letošnje Volčjeve nagrade

Tovarniški časopis je potreben strošek

Svoboda novinarja v podjetju je mogoče res deloma omejena, vendar mejo med "dobro novico" in interesom podjetja praviloma postavlja sam.

Žiri, 25. junija - Nejko Podobnik, glavni in odgovorni urednik Dela in življenja, glasila žirovske Alpline, je prejel letošnjo Volčjevo nagrado, najvišje republiško priznanje novinarjem v podjetjih.

Podjetniški novinarji pogosto tožijo o omejeni novinarski svobodi. Tudi vi tako mislite?

»Svoboda novinarja v podjetju je mogoče res deloma omejena, vendar ne toliko "z vrha", kot si jo omejuje sam, ko presoja, kako naj se loti nekega problema. Zase lahko rečem, da sem dovolj svoboden, da me vodilni ne omejujejo. V vseh štirinajstih letih nisem imel kakšnih posebnih konfliktov z njimi, za to, da povedo tudi svojo resnico, ki ni vedno enaka moji ali resnici ostalih delavcev, pa imajo vso pravico. V tovarni je novinar zelo blizu ljudjem in problemom, o katerih piše, vsak, ne samo vodilni, hitro "zagrabí" za besedo, ki ni po njegovi meri.«

Vi ste si svojo svobodo, spoštovanje, izborili, kar napišete, velja. Kakšen je vaš način dela?

»Informacije so s podjetniškega vidika kot gnojenje njive. S taktinim obveščanjem, z "doziranjem" oziroma stopnjevanjem informacij se običajno da narediti več dobrega kot z brezglavim, senzacionalističnim pisanjem. In čeprav je resnica zelo relativna stvar, skušam pisati kar najbolj objektivno, soočiti različne pogle-

de, seveda pa ob tem ne skrivam tudi svoje resnice.«

Veliko podjetniških glasil je z izgovorom, da so predraga, usahnilo. Se morda podobna usoda obeta tudi Delu in življenju?

»Tudi o potrebnosti in stroških Alpininega mesečnika smo že večkrat govorili, vednar vedno ugotovili, da je to potreben strošek (okrog 11.500 dinarjev za številko z 2200 izvodi), saj ima informiranje pomembno vlogo pri razvoju razmer v tovarni. Gotovo pa bo s spremembo lastništva podjetja postalo aktualno vprašanje, kakšen časopis. Sam bi dal večji poudarek sprotnim informacijam, ne toliko mesečnim.«

Nekaj takega v Alpini že imate?

»Poleg mesečnika Delo in življenje, ki je predvsem kronist dogodkov in usmerjevalec in delno posega tudi v kraj, še dvakrat na teden izhaja Informator, v katerem si, če tako rečem, nalijemo čistega vina, odkrito spregovorimo o vsem, denimo, o zaupnici direktorja, ki jo je sam izpostavil, sproti ocenimo poslovanje, pokažemo, kaj oziroma kje šepa. Informator je namenjen samo delavcem, medtem ko mesečnik Delo in življenje pošiljamo tudi upokojencem in drugim. Razen teh dveh glasnikov izdajamo še Manjger, ki pa je list za stroko. Vsako od teh treh glasil ima torej svojo vsebino in namen. Ob tem bi dejal, da je časopis lahko samo eden od načinov obveščanja v podjetju, obveščanje pa ena od poti za dosego boljše organizacije. Zavzemam se za to, da bi v Alpini vzpostavili sistem obveščanja, prek katerega bi svetovne dosežke, novosti stroke prenesli v našo prakso. Na tem projektu nameravam še nekaj časa delati.« ● H. Jelovčan

Sestal se bo kranjski parlament

Kranj, junij - V sredo, 27. junija, s pričetkom ob 15. uri bo najprej ločeno in nato skupno zasedal kranjski parlament, dnevni red je dolg, dodatno so razposlali še gradivo o razbremenitvi gospodarstva in prevzemu ustanoviteljstva Radia Kranj.

Na ločenih sejah bodo delegati (razen zbora združenega dela) obravnavali dejavnost krajevskih skupnosti v lanskem letu in letošnjo delitev sredstev za vzdrževanje njihovih prostorov.

Na skupnem zasedanju bodo odločali o spremembi matičnega območja (poroke tudi v Preddvoru) in razbremenitvi gospodarstva, o čemer smo že poročali s seje izvršnega sveta. Za odpravo škode (zaradi suše oziroma zelene zime) naj bi iz občinskega proračuna namenili 300 tisoč dinarjev. Na dnevnem redu pa je ponovno prevzem ustanoviteljstva Radia Kranj.

Vsebinskega značaja bo obravnavala analize zaposlovanja in kadrovskega razvoja v občini ter poročilo o delu sveta za preventivno in vzgojno v cestnem prometu v lanskem letu. Delegati so dobili v potrditev lanski davčni zaključni račun, imenovali naj bi predsedstvo skupščine za delovanje v vojnih razmerah, izvolili komisije in delovna telesa skupščine in se odločili o letošnjih nagrajenih in priznanjih ob občinskem prazniku.

Delitev sindikalne članarine

Kranj, junija - Potem ko so se v Kranju odločili za lasten sindikat, neodvisen od Ravnikovega, so predlagali tudi novo delitev članarine.

Članarina kot prej znaša 0,6 odstotka od neto osebnega dohodka. Podjetja, ki so se odločila za članstvo v kranjskem sindikatu, naj bi za svoje potrebe obdržala polovico članarine (ne več samo 45 odstotkov). Za uresničevanje skupnega programa kranjskih sindikatov naj bi združevali četrtno zbrano denarja (ne več 30 odstotkov kot doslej), za oblikovanje namenskega solidarnostnega sklada pa desetino ali 15 odstotkov. Sklad bo moral kajpada poslovati pod strogim nadzorom. Del članarine pa sindikati podjetja po svoji presoji lahko namenijo sindikatom dejavnosti, ki jim pripadajo, ali pa nakazujejo neposredno Ravnikove-mu.

Novi račun sveta kranjskih sindikatov je 51500-678-80191. ● D. Ž.

Seja radovljiške občinske skupščine

Delegati podprli pet od šestih predstojnikov

Radovljica, 20. junija - V nadaljevanju druge skupne seje radovljiške občinske skupščine - bila je v sredo - so po tajnem glasovanju, ki ga je predlagal delegat Demosa, podprlo pa ga je 27 od 52 delegatov, imenovali pet od šestih predstojnikov upravnih organov, ki jih je predlagal predsednik izvršnega sveta Jože Resman.

Ratomir Kafol je bil imenovan za načelnika uprave za gospodarstvo in družbene dejavnosti, Jaka Vidic za načelnika uprave za ljudsko obrambo, Pavel Grlic za načelnika geodetske uprave, Jože Žagar za načelnika uprave za družbene prihodke (vsi so bili načelniki že doslej), Janez Urbanc, ki je bil doslej zaposlen v begunjskem Elanu, pa je bil imenovan za načelnika uprave za urbanizem. Peter Stiegel, ki ga je predsednik izvršnega sveta Jože Resman predlagal za načelnika uprave za notranje zadeve in je to delo opravljal že doslej, pa na tajnem glasovanju ni dobil zadosti glasov.

Seje - prostočasovna dejavnost ali delo?

Ker so vse dosedanje seje radovljiške občinske skupščine trajale ob štiri popoldne pozno v noč, dve domala do polnoči, so se delegati ZSMS-liberalne stranke na zadnji seji vprašali, ali so seje občinske skupščine prostočasovna dejavnost ali delo. Delegati predlagajo, naj bi seje dobile status delovnega dne in da naj bi se začele že zjutraj, ob osmih. Ob osmih naj bi bil polurni odmor za okrepčilo, ob dvanajstih naj bi seje prekinili za eno uro in odšli na kosilo, potem pa naj bi nadaljevali do konca seje. Skupščina bo o tem odločala na septembrski seji, sicer pa se bodo morali o predlogu ZSMS-liberalne stranke izreči tudi v podjetjih, v katerih delajo delegati.

Na seji so podelili tudi priznanja odbora za raziskovalno dejavnost za najboljše inovacije v preteklem letu. Priznanje so dobili Franc Potočnik iz leske Verige in skupina delavcev iz blejskega LIP-a (Janez Potočnik, Franc Terlikar, Srečo Šlibar, Franc Murn in Stefan Beznik). Radovljiška tiskarna in knjigovoznica je ob dnevu civilne zaštite prejela priznanje republiškega sekretariata za ljudsko obrambo. Komisija, ki jo je že v prvem delu druge seje imenovala občinska skupščina in naj bi raziskala, kako so v radovljiški občini izpolnjevali ukaz o premeščanju orožja teritorialne obrambe, je ugotovila, da je orožje ostalo v skladiščih TO in da je bila za varovanje uvedena stražarska služba. ● C. Z.

Javna tribuna članov ZKS -SDP:

Potrebni je več informacij

Tržič, 20. junija - V sredo je bila v Tržiču javna tribuna članov ZKS -SDP, ki je opozorila na mrtvilo, ki je zavladovalo med člani. Ti bi radi več informacij o dogajanju v občini, v organizaciji, ugotavljajo pa tudi, da bodo le s konstruktivnim aktivnim delom v skupščini in njenih organih spet pridobili na ugledu in povečali število svojega članstva.

Kot vse partijske organizacije pri nas, je tudi tržička v mesecih pred volitvami izgubila precejšnje število članov. Občinski komitej pravkar na novo popisuje preostale člane in pripravlja novo organiziranje po krajevnih skupnostih. Po krajšem pregledu družbenopolitičnega stanja v občini predsednika Občinskega komiteja ZKS -SDP Franca Hudeja na ravni republike, se je razvila dokaj živahna diskusija, v kateri so člani ugotavljali in opozarjali, da se je partijska organizacija v Tržiču po volitvah preveč zaprla vase, da preslabotno reagira na neučinkovitost Demosa pri izbiri novega izvršnega sveta, kajti Tržič vendar potrebuje hitrih, a hkrati dobrih rešitev zaradi slabega stanja gospodarstva. Prepočasni ali sploh nič komunisti ne seznanjajo javnost, kakšni so njihovi novi cilji in med ljudmi je zato vse več vprašanj, kaj komunisti zdaj

sploh so. Zelo pogrtešajo informacije, tako o organizaciji kot o dogajanju v skupščini. Strankarski sistem je dogovarjanje med prvaki strank, toda v Tržiču Demos deluje v strogo zaprtem krogu.

Čim prej je treba izvesti reorganizacijo. Če v podjetjih ni več partijskih celic, jih je treba takoj prenesti v krajevne skupnosti, so odločni tržički komunisti in tam nadaljevati s konstruktivnim delom. Kar je po tem velikem osipu članov še ostalo, bodo tvorili trdno jedro, na katerem bodo gradili naprej. Ne bi pa bilo napak, da bi ustanovili klub, kjer bi se redno ali občasno sestajali, izmenjavali informacije.

Tudi tržički komunisti bodo morali spoznati, je poudaril Franc Hudej, da je informacija aktivna pravica članstva; obveščanja, včasih že prav posiljevanja z informacijami "od zgoraj", ne bo več, vsaj v tolikšni meri, kot je bila navada, ne. Zato pa potrebujejo strankarski časopis. ZKS -SDP pripravlja izdajo časopisa z naslovom Evropa, ki bo zagotovo zanimiv tudi za druge, ne le za člane. Ta bo najmočnejši vir informacij. Le nekako bodo morali prebroditi denarne težave, v katerih so se znašli.

● D. Dolenc

Poletna šola tujih jezikov v Preddvoru

Združitev prijetnega s koristnim

Kranj, 18. junija - V času, ko Evropejci odkrivajo t.i. zeleni turizem, znabiti tudi za naše ljudi aktivno dopustovanje v nepokvarjeni notranjosti privlačnejše od praznega ob "cvetočem" morju. Zanje sta se letos še posebej potrudila kranjska delavska univerza Tomo Brejc in hotel Bor v Preddvoru, ki jih vabita, da združijo prijetno s koristnim.

Prijetno je dopust v prenovljenem in poživljenem preddvorskem hotelu, kjer je dovolj možnosti za igranje tenisa, jahanje, čolnarjenje, sprehode v naravi, izlete v gore in za polepsanje videza, koristno je učenje tujih jezikov.

Delavska univerza za to drugo plat dopusta v Preddvoru pripravlja več različnih programov: 50-urni program poslovnega jezika angleščine in nemščine, 30-urni program angleške in nemške korespondence, 30-urni program pogovornega jezika angleščine in nemščine, 30-urni obnovitveni program slovnice angleškega in nemškega jezika ter 40-urni začetni program italijanskega jezika.

Tečajji, razen intenzivnejšega programa poslovnega jezika, bodo dopolne, tako da bodo imeli tečajniki popoldne dovolj časa za svoje družine, počitek, rekreacijo, lahko pa bodo še naprej ostali v skupini, "izkoristili" predavatelja, ki je tudi gorski vodnik in teniški učitelj. Posebna privlačnost dopusta "prijetno s koristnim" v Preddvoru je, da bodo organizatorji dopolne, ko bo do tečajji, poskrbeli za varstvo oziroma zaposlitev otrok.

Aktivni dopust v Preddvoru, ki bi bil lahko zanimiv tudi za podjetja, ne nazadnje sploh ni drag. Hotel Bor postavlja za enotedenski paket zelo ugodno ceno 1440 dinarjev za osebo, tečajji pa bodo stali od 1000 do 2000 dinarjev. Ob sodobnih učnih metodah in pripomočkih jih bodo vodili domači učitelji, angleška lektorica ter učiteljica iz Švice. ● H. Jelovčan

ko bo cesta imela uporabno dovoljenje.

Ob ugotovitvi, da glede na zahtevnost projekta in številne težave dela vendarle dobro napredujejo, pa je vodstvo občine opozorilo, da tovarnjaki, če bi se znašli na cesti skozi Jesenice, lahko povzročijo resne zaplete in nenazadnje tudi uredništvu grožnje o fizični zapori. Do tega pa po mnenju razlagalcev v sredo v Vrbi najbrž ne bi smelo priti, saj se z "izrednimi razmerami" srečujejo predvsem zdaj (in se bodo še to sezono med gradnjo). Izgledov, da bi tovarni promet stekel skozi predor takoj po otvoritvi, pa ni. ● A. Zalar

zdaj (skrit) na odseku Podmežaklja in deloma na viaduktu Moste. Podmežaklja je izvedbeno (in tudi finančno) najbolj zahteven odsek. Zato, kar zadeva denar, bi bilo treba nejasnost čimprej rešiti. Gradnja bo nenazadnje še vedno veljala manj, saj gre za tako imenovani varčni profil (brez odstavnega pasu). Vreme bo sicer krojilo delovne dneve izvajalcem, vendar bo operativna delala po cele dneve in morebitne izgube skušala sproti nadoknaditi. Tudi vse zemljiške oziroma odškodninske zadeve bodo rešene oziroma računani poravnani (do slehernega kvadratnega centimetra, kot je bilo poudarjeno) do trenutka,

OBVESTILO

HRANILNO KREDITNA SLUŽBA ZA GORENJSKO o. sub. o., KRANJ

Obveščamo cenjene varčevalce in vse druge občane, da ugodno obrestujemo vloženi denar in sicer po 23 % letno za vloge na vpogled. Obresti pripisujemo vsake 3 mesece. HKS ima stoletno tradicijo v hranilništvu, zato je denar v njej varno in donosno naložen. Svoje prihranke lahko polagate na vseh naših blagajnah, ki so:

v Kranju, Cesta JLA 2, tel.: 21-939, 27-485, v Lescah, Rožna dolina 50, TOK Radovljica, tel.: 75-253, 75-663, na Bledu, KZ Bled, tel.: 77-425, 78-388, v Kr. Gori, v Zadržni blagajni, tel.: 88-208.

V naši HKS lahko varčuje sleherni občan. Na naših blagajnah boste deležni kvalitetnega finančnega servisa brez dolgih vrst.

Večji dvig denarja, prosimo, najavite po telefonu, kjer boste dvigali. V Ljubljani z našo knjižico lahko dvigate na Zadržni hranilnici, Miklošičeva 4. Za varčevanje se priporočamo!

Še en stanovski sindikat - policijski

Ljubljana, 23. junija - V Ljubljani je bila konec tedna ustanovna skupščina policijskega sindikata. Deloval bo samostojno in neodvisno. Tokrat so policisti sprejeli tudi stavkovna pravila, notranji minister Igor Bavčar pa je ob tem poudaril, da stavka policistov pomeni konflikt med policijo in državo. To je tudi eden od razlogov, da vodilni možje v policiji niso člani sindikata. Minister za notranje zadeve je govoril tudi o reorganizaciji, ki čaka slovensko policijo. ● D. Ž.

Ustanovljeno združenje radijskih postaj v Sloveniji

Delavci lokalnih in regionalnih radijskih postaj v Sloveniji smo zadnja leta tako rekoč vsakokrat, ko smo se srečevali, ugotavljali potrebo in nujnost, da se nekoliko trdneje povežemo.

Pred dobrim mesecem oblikovani iniciativni odbor je pripravil vse potrebno, da se je 14. junija v organizaciji Studia D v Družinski vasi pri Šmarjeških toplicah ustanovilo Združenje radijskih postaj v Sloveniji.

Kljub velikim razlikam med nami tako po območjih, ki jih slišimo pokrivalo, kot po starosti in izkušnjah vsake postaje, programskih shemah, pa tudi času oddajanja in številnosti radijskih kolektivov, obstaja cela vrsta stičnih točk ali skupnih problemov, ki bi jih lažje reševali nekoliko bolje organizirani.

Gre za organizacijska, pravno-formalna, statusna, programska, tehnična in ekonomska vprašanja, pri katerih smo doslej nastopali posamično tako v občinah, kjer delujemo, kot tudi navzven - do RTV Slovenija Republiškega komiteja za informiranje, slovenske skupščine...

Način delovanja združenja, ki ni pravna oseba, je opredeljen s sporazumom, ki ga je na ustanovni skupščini podpisalo 14 od 19 radijskih postaj, kolikor jih trenutno deluje v Sloveniji, pristop pa bo odprt tudi za tiste, ki se šele ustanavljajo in seveda za tiste, ki se ustanovne skupščine niso mogli udeležiti.

Naš namen ni ustvarjanje opozicije osrednji radijski hiši, smo povedali, prizadevali pa si bomo, da bi bili v vseh vprašanjih, ki zadevajo radijski medij, v enakopravnem položaju s tistim, kar se opredeljuje kot vsebine nacionalnega pomena, ker po našem prepričanju k temu prispevajo pomemben delež tudi lokalne in regionalne postaje.

Za eno leto, kolikor traja mandat predsednika in 5-članskega IO, si je združenje zastavilo kar precej nalog.

Že na ustanovni skupščini je bila sprejeta pobuda, da bi v Skupščini RTV Slovenije Združenje imelo svojega delegata. Oddajniki in zveze RTV Slovenije bodo izdelali analizo slišnosti programov vseh radijskih postaj, poskusili bomo priti tudi do uporabnih podatkov o poslušnosti naših postaj, vendar je to izredno obsežna in tudi draga analiza, z RTV Slovenijo bomo pregledali, kako se - z obeh strani - uresničuje sporazum o medsebojnem programskem in tehničnem sodelovanju, Republiški komitej za informiranje nam bo pomagal pri vprašanjih statusnih sprememb na področju javnega obveščanja, določen pa je tudi točen datum dveh čisto naših akcij - prva je skupen nastop na sejmju Marketing klub 90, ki bo septembra na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani, oktobra pa bomo v Trbovljah pripravili in izvedli festival radijskih postaj, ki ima tekmovalni značaj in na katerem želimo primerjati naše delo in seveda tudi nagraditi najboljše dosežke v šestih zvrsteh: osrednji dnevno informativni oddaji, komentarji, glasbeni oddaji, kontaktni oddaji, reklamnemu spotu lastne produkcije in radijski reportaži.

Združenje, ki je pred leti sicer že delovalo, pa potem počasi odmrlo, kaže na svojem novem začetku dovolj vitalnosti, ne samo, da obstaja, ampak tudi, da zaživi.

Dušica Jurman

GORENJSKI GLAS

Odprtost Železarja

V zadnji številki Gorenjskega glasa smo pod naslovom Članstvo v sindikatu: da, vsekakor, omenili tudi izjavo Jeseničana Mira Ličofa, ki je govoril o zaprtosti tovarniškega glasila Železarne za program neodvisnih sindikatov. Naj dodamo, da je imel v mislih prejšnji uredniški odbor Železarja. Ko je nastopil novi urednik Liljano Kos na čelu, so takoj objavili tudi program neodvisnih. ● D. Ž.

KS TREBIJA

Na podlagi sklepa skupščine krajevne skupnosti Trebija, svet krajevne skupnosti Trebija objavlja

OGLAS ZA ZBIRANJE PISNIH PONUDB ZA PRODAJO

OBJEKTA »DOM POD PLANINO« NA TREBIJI,

ki zajema dvonadstropno stavbo in 650 m² dvorišča.

Ponudba mora vsebovati:

- Ustrezen program in dejavnost, s katero se bo kupec ukvarjal ter druge pomembne elemente za sklenitev kupno-prodajne pogodbe.
- Prednost bodo imeli tisti kupci, ki bodo ponudili kompleten program za razvoj turizma oz. gostinstva ali druge dejavnosti.
- Kot ponudniki se lahko prijavijo vse zainteresirane domače in tuje pravne in fizične osebe.
- Ponudbo pošljite v 30 dneh po objavi.
- O najugodnejšem ponudniku bo odločala skupščina krajevne skupnosti na predlog sveta krajevne skupnosti, o tem pa vse ponudnike pisno obvestila.
- Ponudbe pošljite priporočeno na naslov: Krajevna skupnost Trebija, 64224 Gorenja vas

Vsa potrebna pojasnila lahko dobite po telefonu (064) 68-571 in sicer vsako sredo od 15. - 17. ure in petek od 8. - 10. ure.

Tržič vendarle dobil vlado

Predsednik IS Tržič je Francišek Meglič

Tržič, 21. junija - Na 4. skupni seji vseh zborov skupščine občine Tržič je bil v četrtek le izvoljen novi izvršni svet. Za novega predsednika izvršnega sveta je bil s 27 glasovi izvoljen 51-letni dipl. oec. Francišek Meglič, za podpredsednika pa z enakim številom glasov Drago Flecko.

Francišek Meglič je bil dosedaj zaposlen na vidnejših mestih v občini, bil je direktor Ljubljanske banke v Tržiču, direktor Komunalnega podjetja, do nove funkcije pa je bil predsednik komiteja za družbeno ekonomske odnose SO Tržič.

Člani novega izvršnega sveta so: Ivan Eler, dipl. ing. gradb., Demos - Zeleni, org. dela Miklavž Bole, neodvisni, ing. stroj. Igor Korinšek, ZK -SDP, ing. tekst. Janez Šmid, neodvisni, abs. fil. fak. Marjan Salberger, Demos -SDZ, abs. veter. fak. Tomaž Šlibar, ZSMS-LS, in str. teh. Janez Knifec, Demos -SOS.

Medtem ko je bilo v začetku rečeno, da bosta v novem izvršnem svetu le dva profesionalca, je skupščina na četrtkovi seji sprejela sklep za tri: poleg predsednika in podpredsednika bo plačan funkcionar tudi Ivan Eler, ki naj bi v občini prevzel resor za urejanje prostora. ● D. D.

Avtocesta Hrušica - Vrba

Večjih zaostankov ni

Predor bo, tako kaže, gotov sredi prihodnjega leta. Kdaj bo stekel promet po cesti, pa je ta trenutek še težko napovedati...

Vrba, 20. junija - Na klepetu, kot so poimenovali sestanek v sredo v prostorih gradbišča gorenjske avtoceste v Vrbi, so predstavniki SCT Inženiring, cestnega inženiringa, izvajalci (Gradis in Primorje), projektanti predstavili dosedanj potek priprav in začetek gradnje odseka avtoceste od Hrušice do Vrbe. Vodstvo oziroma predstavniki občine Jesenice pa so ob trenutno še precej nejasni sliki glede dokončanja avtoceste opozorili, da o tovarnem prometu skozi Jesenice, če bo predor odprt pred izgradnjo avtoceste, ne bi smeli razmišljati...

Ob tem ko ob začetnih zamudah pri pridobivanju potrebnih dovoljenj za gradnjo, izredno težavnem terenu na odseku Podmežaklja in s tem v zvezi z naporji projektantov zdaj izvajalci sorazmerno dobro "lovijo" zastavljene roke (pri čemer ima prednost kakovost) je dokončanje izgradnje odseka od Hrušice do Vrbe še težko napovedati. Denar, vreme in nenazadnje tudi same razmere v kraju bodo še nekaj časa odločali o določitvi datuma, ko bo

po novi cesti lahko stekel promet. Skoraj zagotovo bo predor gotov sredi prihodnjega leta, do takrat pa avtocesta še ne bo nared. Vendar to še ne pomeni, da se bo takrat povečan promet preusmeril skozi Jesenice, saj tudi onkraj Karavank, tako kaže, od Beljaka do predora takrat še ne bo mogoč prevoz po avtocesti za tovarnjake.

Sicer pa, kot je bilo rečeno na klepetu v sredo, je ključ za odprtost gorenjskega odseka do Vrbe

IMOS SGP TEHNIK

SGP TEHNIK
ŠKOFJA LOKA
Stara cesta 2

objavlja prosta dela in naloge za nedoločen čas

1. VODJA PROJEKTA

Pogoji:
dipl. gradb. inženir, smer visoka gradnja, z opravljenim strokovnim izpitom in 5-letnimi delovnimi izkušnjami pri vodenju gradbenih objektov.
Poskusno delo 90 dni.

2. DELOVODJA VODOVODNE DELAVNICE

Pogoji:
delovodja plinskih in vodovodnih naprav in 3 letnimi delovnimi izkušnjami.
Poskusno delo 60 dni.

Interesenti naj pošljejo vloge z dokazili o izobrazbi v roku 8 dni po objavi na naslov SGP Tehnik Škofja Loka, Stara cesta 2. O izbiri bodo kandidati obveščeni v 15 dneh.

Gasilci Rečice imajo avto

Bled - V nedeljo popoldne so gasilci Rečice - Bled in domačini proslavili visok jubilej društva, katerega praznovanje so načrtovali že lani ob 80-letnici. Že nekaj let prej so se namreč začeli pripravljati na to, da bi ob visokem jubileju proslavili tudi nabavo novega gasilskega avtomobila. Čeprav so jim pri zbiranju denarja pomagali lastniki gozdov oziroma domačini, obrtniki, delovne organizacije, krajevna skupnost, društva, samoupravna interesna skupnost in Zavarovalnica Triglav, so ob lanski inflaciji in hitrem naraščanju stroškov uspeli avto dobiti januarja letos. V nedeljo pa so uresničitev cilja, ki so si ga zadali, in praznik hkrati, slovesno proslavili. Prevzemu novega avtomobila sta botrovala predsednik občinske skupščine Radovljica Vladimir Černe in častna članica društva GD Rečica - Bled Jerica Poljanc. Slovesnosti so se udeležili poleg domačinov tudi številni člani iz sosednjih gasilskih društev. Ob tej priložnosti je predsednik občinske gasilske zveze Radovljica Jože Smole izročil občinsko priznanje I. stopnje Ivanu Zupanu. Predsednik GD Rečica - Bled Joža Pintar pa je podelil zlate, srebrne in bronaste plakete društva. Dobili so jih Anton Janc, Janez Černe, Vinko Fajfar, Peter Mrak, Drago Ritoper, Zvonko Stare, Jože Poljanc, Darko Kocjančič, Gabriel Gogala, Mirko Lakota, Dušan Lebar, Albin Šipel, Anton Kopasich, Jani Černe in Boris Fajfar. Veselo je bilo potem na Rečici še pozno v noč. ● A. Ž.

Ko gre za zemljo...

Nova kranjska vlada se je že prvi mesec srečala s prodajo kmetijskega zemljišča in odločitev je bila pospremljena z različnimi pomisleki, ki jim velja posvetiti pozornost. Najprej velja reči, da se je občina za lastnika teh zemljišč "oklicala" z ukinitvijo sisov, saj je bila prej lastnik zemljiška skupnost. Vendar je to drugotnega pomena, bistveno je, da je zdaj dve parceli prodala zasebnikom in imela pri tem dokaj zvezane roke, saj je bil potreben postopek že izpeljan in dodala je lahko le piko na i ali pa se v nasprotju primeru pustila tožiti.

Prvi pomislek. Tovrstni postopki so premalo javni, saj je listek na oglasni deski krajevne skupnosti premalo. Zlahka mu prikramamo, izjeme bi bile nemara pametne le v primerih, ko gre le za nekaj metrov družbene (srenjske itd.) zemlje in se oglasa v časopisu ne bi plačalo objaviti.

Drugi pomislek. Pregledati je potrebno, kako je to zemljišče prišlo v družbeno last, če je z zapleno, krivičnim odvzemom itd., utegne kupčija kasneje pasti v vodo. Previdnost je torej resnično na mestu, kranjska vlada pa namerava republiški napisati pismo, naj se problem družbene lastnine reši z zakonom ali vsaj z enotnimi stališči.

Tretji pomislek. Cena je prenizka. Zaradi tega sta bila dva člana kranjske vlade proti kupčiji. Zlasti v drugem primeru, ko je šlo za prodajo kmetijskega zemljišča (najsilabše kakovosti - pašnik in bivši kamnolom) zasebniku, ki namerava tam postaviti turistični objekt, če bo seveda urbanistična zasnova krvavca to omogočila, tedaj pa bo moral seveda plačati še spremembo namembnosti zemljišča. Nikakor se ne moremo znebiti občutka, da je bila posredi tudi nevoščljivost, kajti ko gre za zemljo, so pozabljeni vsi dobri nameni o pospeševanju turizma, podjetništva itd in najbolj tržno so zvelele besede predsednika, ki je temperaturo znižal rekoč: občina bo vendar imela večjo korist od penziona kot od kamenja.

● M. Volčjak

Slovesni finale krajevnega praznovanja

Adergas, 22. junija - Z mašo v farni cerkvi Marije Vnebovzete v Adergasu in proslavo v dvorani KUD Borec, so v Velesovem zaokrožili praznovanje letošnjega krajevnega praznika. Priznanja športnikom, kulturnikom, gasilcem, krvodajalcem, zaslužnim krajevnim aktivistom.

Na proslavi je uvodoma spregovoril Franc Čebulj, novi predsednik krajevne skupnosti, nato pa je vaščane Adergasa in okoliških vasi, ki tvorijo krajevno skupnost Velesovo, kot bližnji sosed (doma je iz Olševka) nagovoril predsednik kranjskega izvršnega sveta Vladimir Mohorič. Omenil je nezavidljivo gospodarsko stanje občine in vse Slovenije in dejal, da bo razvoj in uspeh krajevnih skupnosti tudi v prihodnje v največji meri odvisen od pridnosti in delavnosti ljudi. Velesovce je pozdravil in pohvalil njihovo prizadevanje tudi kranjski župan Vitomir Gros.

Na slovesnosti, ki je zaokrožila dogajanje v prazničnem tednu, je sodeloval domači pevski zbor, mladi recitatorji pa so ganili občinstvo s pesmijo, katere osrednji motiv je bila slovenska lipa. Zatem sta Franc Čebulj in Vladimir Mohorič podelila priznanja in pokale zmagovalcem minulega športnega tedna, nogometšem, odbojkarjem, kegljačem, tekačem in igralcem tenisa, za prizadevno delo pa so bile nagrajene posamezne športne sekcije. Priznanje je prejel dosedanji predsednik velesovskega športnega društva Franc Čebulj, pa poveljnik gasilcev Franc Rusulnik, predsednik kulturnega društva Silvo Širc, podelili pa so tudi priznanja KS. Prejeli so jih Ana Bibič, Stane Bregant in za dolgoletno predsednikovanje ter zasluge za razvoj krajevne skupnosti Anton Ropret. Ob tej priložnosti so se zahvalili tudi krvodajalcem, in sicer dvema Francoma Zormanoma, Dragici Sajovic in Bojanu Pungartniku za petkratno darovanje krvi, Nikoli Puštariču za desetkratno, Francu Čebulju, Francu Bobiču, Francu Podgoršek in Petru Kuharju za petnajstkratno ter Andreju Vrečko in Marjanu Kepicu za dvajsetkratno darovanje krvi. ● D. Ž.

Zaplet s cesto Gorenja vas - Dolenja Dobrava

Zdaj je denar, ni pa soglasja

Svet krajevne skupnosti Gorenja vas je po triurni razpravi v petek zvečer na razširjeni seji, ko se krajanje Dolenje Dobrave niso sporazumeli, sklenil, naj se ponovno strokovno prouči, kje naj bi potekala cesta.

Gorenja vas, 22. junija - Zaplet glede gradnje ceste Gorenja vas - Dolenja Dobrava se je začel, ko je ta mesec končno po enajstih letih od že začete odseka na Blatih prišlo do zakoličitve trase regionalne ceste mimo Dolenje Dobrave na dobrem kilometru proti Todražu. 5. junija je namreč enajst krajanov Dolenje Dobrave, ki imajo na tem delu trase zemljišča, s petico protestiralo pri predsedniku skupščine krajevne skupnosti Gorenja vas, da je bilo pred enajstimi leti zemljišče I. kategorije nasilno odtujeno zaradi pričrta izgradnje Rudnika urana Žirovski vrh.

Podpisniki petice uvodoma poudarjajo, da so ogorčeni zaradi predvidene gradnje nove ceste. Ugotavljajo, da se načrtovana cesta ne izogne vasi, ampak povzroči nove probleme s premikom na drugi konec vasi. Zato tudi ni v interesu vseh vaščanov, ampak le nekaj posameznikov, ki si že leta prizadevajo za ukinitve obstoječe trase. Zahtevajo, da se zaščiti kmetijske površine in izvede ustrezna rekonstrukcija stare ceste, ki ne zahteva večjih posegov v kmetijsko zemljo, pa tudi stari stanovanjski objekti, ki bi ovirali rekonstrukcijo, so danes že nadomeščeni z novogradnjami. Med razlogi, da se projekt te ceste oziroma trase skozi Dolenjo Dobravo ponovno prouči, navajajo tudi vprašljivo veljavnost lokacijskega dovoljenja, večje število zavojev, kot jih ima obstoječa cesta skozi vas in je hkrati tudi daljša od obstoječe.

Peticija, ki je povzročila seveda takojšnjo ustavitve del, je imela tudi odmev. Tako je že po treh dneh dal svoje stališče Rudnik urana Žirovski vrh, v katerem direktor rudnika poudarja, da je ta del ceste sestavni del uranske ceste, ki je bila načrtovana in delno zgrajena v okviru izgradnje rudnika. Polovico denarja za to je namenil takratni investitor rudnika - Interesna skupnost za elektrogospodarstvo Slovenije. Cesta je opredeljena v družbenem planu občine, vendar takrat ni bila zgrajena, ker republiška skupnost za ceste ni imela denarja, da

bi zagotovila preostalo polovico. Danes rudnik vztraja, da se ta cesta zgradi, saj ni pomembna le za rudnik, temveč tudi za krajevno skupnost Lučine oziroma za ostala naselja v KS Gorenja vas. Sporni odsek ceste pomeni tudi pomembno pridobitev za nadaljnjo cestno povezavo proti Ljubljani (regionalna cesta). Trditve vaščanov, da usoda rudnika ni znana, pa ne more biti razlog za odločitev gradnje tega odseka, ker bo v vsakem primeru v Todražu potekala proizvodnja, tudi če se uran ne bo več kopal.

Oglasili pa so se na peticijo, kot so se podpisali, tudi neposredno prizadeti vaščani Dolenje Dobrave ob obstoječi cesti. Ob tem ko ugotavljajo, da kraj zaradi rudnika ni dobil ničesar, se sprašujejo, kje so bili nasprotniki nove trase, ko je bil pred desetletjem in več sprejet načrt izgradnje obvoznice. Ocenjujejo, da obstoječa cesta ne ustreza standardom in da je v novi trasi treba razumeti tudi širši družbeni interes. Nihče od prizadetih na trasi nove ceste se ne preživlja s kmetijsko dejavnostjo, razen tega pa je trasa takrat predložila stroka. Sedanja cesta ima tudi kar 20 nepreglednih priključkov, nova pa le pet preglednih. Na stari cesti je ogroženih 16 hiš z enim ali več gospodinjstvi, na novi pa štiri hiše zaradi hrupa in osem lastnikov, ki so izgubili del zemljišča, za katerega pa so že takrat dobili izplačano odškodnino ob podpisu soglasja. Zato bi bilo po njihovo

vem mnenju več kot neodgovorno, da bi vodstvo v krajevni skupnosti dovolilo, da do izgradnje obvoznice ne bi prišlo.

Vodstvo krajevne skupnosti je po peticiji in vseh naštetih stališjih nasprotni strani takoj reagiralo. Sestal se je najprej vaški odbor za Dobravo, Dolenjo Dobravo, Gorenjo Dobravo in Bačane in med drugim ugotovil, da je bila zemlja za to cesto plačana (akontacija - poračun pa po točni izmeri po izgradnji ceste) vsem prizadetim kmetom. Kar zadeva trditve o nasilni odtujitvi, so menili, naj podpisniki peticije to pojasnijo, hkrati pa ugotovili, da je bila odločitev o trasi pred leti strokovno utemeljena, večinsko sprejeta, res pa je, da zdaj ni v interesu vseh vaščanov Dolenje Dobrave, vsekakor pa večine. Ker je zdaj denar za to cesto končno zagotovljen, bi bilo škoda, da bi "odtekel" drugam. Če pa se to zgodi, mora nekdo prevzeti odgovornost, zakaj se cesta ni zgradila.

Več kot tri ure dolga razprava s krajanje v petek zvečer na razširjeni seji sveta krajevne skupnosti v Gorenji vasi in po njej še enourna seja sveta KS, zapleta ni razrešila. Pravzaprav bi lahko ocenili, da je krajevna zagovornice enega in drugega stališča, čeprav je predsednik skupščine Peter Hawlina nekako sredi razprave menil, da so po njegovem mnenju na najboljši poti, da se sporazumejo, prej še bolj razdvojila; vsekakor pa ne pomirila. Pravzaprav vsega tega danes, po enajstih letih od izdaje lokacijskega dovoljenja po takratnih razpravah, ko je šlo za tri variante (najprej po obstoječi cesti, nato delno odmaknjeni in nazadnje večinsko sprejeti sedanji trasi), če bi si investitor v zakonskem roku enega leta pridobil tudi gradbeno dovoljenje, ne bi bilo. To je nedvo-

umno v razpravi poudarila predstavnica Zavoda za družbeni razvoj. Tako pa je ta trenutek po prostorsko opredeljeni in v planih sprejeti trasi z gradnjo moč začeti le ob stoddotnem soglasju vseh v občini oziroma v krajevni skupnosti. Takšnega soglasja pa ta trenutek ni. Ironija po dolgoletnih zahtevah in željah, da se promet na tem odseku končno uredi (le sreči gre najbrž za hvala, da na cesti skozi Dolenjo Dobravo ni bilo hujske nesreče) je pravzaprav denar, ki je zdaj v glavnem zagotovljen, ki pa bo (kaj lahko se zgodi) "odtekel" drugam. Kajti v najboljšem primeru, kot je ocenil predsednik odbora za cestno dejavnost v občini Lado Bernard, bi ponovni postopek (brez zapletov) trajal najmanj dve leti oziroma rajš več; to pa lahko pomeni odložitve del še za eno desetletje.

Čeprav je svet krajevne skupnosti nazadnje po temeljiti oceni sprejel stališče, da se vse začne znova, z željo, da se denar morda namenijo za nadaljevanje proti Todražu (mostova), je o razpletu ta trenutek še težko govoriti. Krivili za sedanje vodstvo KS ni mogoče. Takšne odgovornosti, kot so poudarili, člani sedanjega sveta KS ne sprejemajo. Ob tem ko je pravno formalno lokacijska odločba "zastarala", ni pa sporazuma v kraju za začetek gradnje, bi bilo vztrajanje sveta na gradnji po že zakoličeni trasi nesmiselno. Nesmiselno bi se bilo v tem trenutku zato najbrž tudi opredeljevati, katera stran ima bolj prav. Sami, če se še lahko, se bodo morali v Dolenji Dobravi sporazumeti. Morda bi bila še najlažja ugotovitev, da se marsikje krajanje pogosto drugače odločajo: z delom, denarjem in brezplačnim odstopanjem zemljišč sami veliko prispevajo, da pridejo do ceste... ● A. Žalar

Praznik krajevne skupnosti Ribno

Podjetje ni pisarna krajevne skupnosti

"Urejali smo ceste, smetišče, skrbeli za izgled kraja... Pred nami pa so zdaj še pomembnejše in odgovornejše naloge."

Ribno, 26. maja - Praznovanje letošnjega krajevnega praznika in hkrati 20-letnice obstajanja delovanja krajevne skupnosti Ribno so včeraj z nastopom v dvorani zadržnega doma sklenili šolarji podružnične šole. Osrednja proslava ob prazniku pa je bila v soboto, po gasilski vaji, ko sta se slavnostno seje skupščine krajevne skupnosti udeležila tudi predsednik občinske skupščine Radovljica Vladimir Černe in predsednik izvršnega sveta Jože Resman. Sicer pa so krajanje praznovali z različnimi prireditvami v nedeljo na prireditvenem prostoru pod Ribensko goro.

Tako predsednik skupščine, predsednik sveta kot tajnica KS Ribno so pred dnevi, pred praznikom, poudarili, da v prihodnje ob tako pomembnih in obsežnih programih, kot jih pogosto imajo in prevzemajo krajevne skupnosti, ne bi smeli vseh nalog in dela "obešati" na nekaj izvoljenih članov sveta. Delovno mesto, kjer je na primer redno zaposlen predsednik, ne more biti pisarna krajevne skupnosti, kar se je do zdaj in se ponekod še vedno pogosto dogaja. Tajnik, ki je pravzaprav "streljavec" v krajevni skupnosti, pa je po nekaj urah na teden v pisarni največkrat "deklica za vse" potem tudi doma.

Jaka Vidic

Vendar naj bo tokrat to le pripomba na zalogaj, ki se ga bo treba slej ko prej resno lotiti glede vloge in organiziranosti krajevnih skupnosti v prihodnje. "V zadnjem obdobju," pravi predsednik skupščine KS Jaka Vidic, "smo veliko delali na urejanju kraja. Urejali smo smetišče. Turistično društvo je poskrbelo za enotno označitev napisov. Po že ustaljenem načinu, da krajanje prispevajo eno tretjino, smo asfaltirali cesto Koritno - Savski most. Veliko smo delali (skupaj s krajanje) na projektu bodoče Klinike v Ribnem. Pohvaliti velja vsa društva (poleg turističnega še gasilce Ribnega in Sela, lovce, športnike in KUD) ter šolo."

"Kaže, da bo KUD Rudi Jedretič v krajevni skupnosti spet postal živahnejši, ocenjuje tajnica KS Marija Dežman. "Folkloroma in recitatorski skupini se je zdaj spet pridružil pevski zbor. Člani TD so urejali ceste proti Savi, v načrtu pa imajo tudi prostor ob Savi. Pohvalijo se lahko tudi oboji gasilci. Ribenski še posebej dobro sodeluje z lovci, v Selu pa so lani obnovili dom, stolp in uredili družbeni prostor. Kar pa zadeva delo tajnika, je v krajevnih skupnostih največkrat tisti, ki je seznanjen in mora biti na tekočem z vsem in je neke vrste vez med krajevno skupnostjo, društvi in krajanje."

Marija Dezman

"Čeprav z denarjem za krajevne skupnosti ne kaže najbolje, so načrti, ki jih imamo za letos in v prihodnje, veliki. Radi bi asfaltirali ceste za pešce od transformatorske postaje Bled do Ribnega. Za asfaltiranje bomo začeli pripravljati tudi cesti Selo - Dindol in Ribno - Koritno. Smo že tudi sredi telefonske akcije. Trenutno je okrog 50 interesentov za telefon, akcija pa še ni končana. Jeseni pa nas čakata dve pomembni razpravi in sicer o zazidalnem načrtu za Ribno ter o bodoči Kliniki. V zvezi s slednjo pa bomo začeli pripravljati tudi projekte za kanalizacijo. Je razlagal predsednik sveta KS Jože Smole.

Jože Smole

Čeprav bodo začetne naloge zahtevne, v vodstvu krajevne skupnosti upajo, da jih bodo s takšnim sodelovanjem, kot je zdaj s hotelom, obrtniki, šolo, društvi, komunalnim gospodarstvom, kmetijsko zadrugo, Gradbenim podjetjem Bled, predvsem pa s skupnimi močmi uspeli uresničiti. Tu pa je tudi še zadružni dom, ki ga je krajevna skupnost dobila nazaj v upravljanje in zdaj kliče po obnovi. ● A. Žalar

KRATKE GORENJSKE

Počitniške delavnice

Tržič - ZKO Tržič je med tržičke osnovnošolce razposlala razpis za enajst počitniških delavnic. Gre za prvi poskus, kako šolske počitnice preživeti aktivno in ob tem razširiti svoja znanja. Foto delavnico bo vodil Janko Krmelj. Za vse, ki bi radi pokukali skozi videokamero, organizator z Boštjanom Luzakičem iz videoteke PAZI ponuja Videodelavnico. Profesor Tone Pretnar pričakuje v svoji literarni delavnici mlade literate. Maja Ahačič v Podlju belju in Slavjana Knez v Tržiču bosta vodili gledališko delavnico in mlade seznanile z osnovami gledališkega delovanja. Z Alenko Dolenc-Križaj se bodo v plesni delavnici seznanili z jazz-baletom, revijskim plesom, disco in izraznim plesom. ZKO Tržič bo skupaj z Zavodom za kulturo in izobraževanje pripravil turistično delavnico za mlade turistične vodilce po Tržiču in etnološko delavnico, ki bo s prof. Janezom Šterom raziskala 100 let staro šolo v Podljubelju. Milan Krsnik, novinar na tržički lokalni radijski postaji bo skušal z mladimi julija oblikovati program Radia Tržič. Da je čakala lahko tudi slika, trdi Enči Krnjaič, letošnji gorenjski Prešernov nagradjenec za likovno dejavnost. V svojo juljsko delavnico predvsem vabi vse, ki radi rišejo. Mira in Tone Kramarič želita z otroki pripraviti krajšo lutkovno predstavo. Vse več je tudi mladih, ki bi radi na zabavno-glasbenih prireditvah tudi zaplesali. Ljuba Nadišar bo v folklorni delavnici vse svoje znanje prenesla na mlade, željne plesati polko in valček. ZKO Tržič sprejema prijave z vplačili vpisnine 50 dinarjev do 1. julija, ko se bodo delavnice tudi začele. ● B. Kuburič

S starimi težavami k novi vladi

Za zdravstvo ni zdravil?

Skrb zbujačo stanje v kranjskem zdravstvenem domu je tamkajšnje direktorje gnalo po pomoč k novemu predsedniku občinske vlade.

Kranj, 22. junija - Odnos prejšnje kranjske vlade do zdravstva je povzročil, da so se nakopičile velike izgube, zaradi katerih bo v osnovnem zdravstvu zdaj zaškrbalo. Kot je trojica direktorjev, Miloško Demšar, dr. Aleš Paternoster in dr. Franc Porenta, izvedla na obisku pri predsedniku izvršnega sveta Vladimiru Mohoriču, tudi nova ne more kaj dosti pomagati.

Eden od razlogov je nova organiziranost zdravstva, ki se od novega leta financira iz republiškega proračuna, le kake 4 odstotke osnovne zdravstvene dejavnosti se rešuje na občinski ravni. Iz republiškega proračuna, ki se ubada s posebnostmi vseh slovenskih občin, se ni nadejati pretiranega posluha za kranjske težave, zlasti še, ker je kranjsko zdravstvo za Kliničnim centrom brčkone največji izgubar, kar jih je proračun podedoval od prejšnjega sistema. Na račun te hipoteke zdaj v Kranj prihaja precej manj denarja kot lani. Drugi razlog, ki hromi sposobnost občinske vlade pri reševanju zdravstva, pa so Tekstilindus in njemu podobne tovarne v kritičnem stanju. Tako je uspeh obiska pri predsedniku izvršnega sveta strnil Miloško Demšar,

sne blokade njihovega računa in dejstva, da vsak mesec močneje škriplje pri delitvi plač (ljudje v belem očitno še vedno delajo na »etični pogon«), potem je zlasti kritično dejstvo, da ne pokrivajo več visokih stroškov obratovanja.

»Občanu, ki bo pri nas iskal pomoči, kmalu ne bo več mogoče nuditi najnujnejšega,« je povedal dr. Aleš Paternoster,

direktor ZD Kranj. »Močno iztrošen je 14 let star bazen in če ne bo denarja za njegovo obnovo, ga bo treba zapreti. Ker imamo bazen, iz Kranja ta leta nismo veliko pošiljali na klimatska zdravljenja - če ga zapremo, bo veliko ljudi ob nujno rehabilitacijo. Iztrošen je kombi za prevoz bolnikov na preglede v Ljubljano. Ob pomoči Merkurja smo letos kupili rešilni avto, toda podobne pomoči od gospodarstva, ki je samo v hudih težavah, najbrž bi več pričakovati. Lani smo kupili tudi nov rentgenski aparat, drugi pa je, star že 17 let, že močno nevaren. V gmotni stiski je zastala tudi obnova kadrara. Medtem ko imamo osnov-

direktor Osnovnega zdravstva Gorenjske. Povsem otipljivi vsakdanji problemi v Zdravstvenem domu Kranj, ki jih vsak čas utegnejo zaznati tudi bolniki, pa vseeno kličejo po takojšnjih ukrepih. Če odmislimo obča-

nega dovolj, se ustavlja specializacija. Ljudi, ki odhajajo, ne nadomeščamo, kar dolgoročno pomeni, da lahko ostanemo brez specialistov. Čeravno nam v zdravstvu očitajo predimenzioniranost, smo glede zaposlitve v Kranju kako desetino pod normativi, ob tem, da so kadrovske normativi na Gorenjskem precej ostrijši kot v Sloveniji.

Zaradi materialne stiske se je zdravstvo že odreklo medicine dela v Tekstilindusu. Boje se, da tudi Iskre kmalu čaka enaka usoda. Ukinjanje preventivne zaštite pa je zelo kratkovidno. Že tako tovarne proizvajajo veliko delovnih invalidov, brez občasnih pregledov utegne biti tega še več. Sedanje reduciranje tovrstnih zdravstvenih ekip v prihodnosti ne obeta nič dobrega: danes se odrekamo strokovnemu kadru, ob morebitnem jutrišnjem razpletu ga ne bomo več imeli.

Enako se godi tudi Zobni polikliniki.

»Niti za osnovno vzdrževanje zadnjih pet let ni denarja,« je dejal tamkajšnji direktor dr. Franc Porenta. »Pri našem delu odplaknemo v kanalizacijo veliko težkih kovin (v civiliziranem svetu že dolgo ne gre tako), zato bi bila že potrebna obnova. Tudi aparature so že zastarele, 10 do 15 let, medtem ko jih na tujem obnavljajo po petih letih. To ima lahko za posledico slabšo kakovost storitev, ali pa utegne odpovedati vse hkrati. Bodo v tem primeru pacienti prisiljeni hoditi v sosednje občine ali v Ljubljano?

Z omejenimi sredstvi ne moremo več normalno nabavljati materiala. Zaščitni ukrepi nam nalagajo uporabo vsakič novih rokavic, kozarcev, sesalcev (mimogrede na mesec porabimo

kar 12.000 parov rokavic) in dosledno razkuževanje instrumentov (tudi preden jih odvžemo med odpadke, jih moramo razkužiti), denarja za vse to pa je manj kot prej.

V zdravstvu pričakujejo, da se bodo odgovorni vendarle zganili prej, preden bo zaradi njihovih problemov trpelo zdravje ljudi. Na težave so ljudje v belih haljah že opozorili s stavko. Toda »mehki štrajk«, ko so zavezani etičnemu načelu kljub vsemu poskrbeli za nujne primere, ni bil uspešen. Izkušnje s »trdim štrajkom« v svetu pa so hudo boleče, končajo se tudi s smrtnimi primeri. Da bi nam bila takšna izkušnja prihranjena, zdravniki te kajo od Poncija do Pilata in dopovedujejo, naj vendarle nekaj ukrenejo.

● D. Z. Žlebir, Foto: G. Šinik

Socialne pomoči so vse manj vredne

Radovljica, junija - »Lani smo za socialne pomoči razdelili toliko denarja, kolikor bi pri povprečnih slovenskih plačah zaslužilo 249 delavcev,« je dejala Jožica Lukan, direktorica Centra za socialno delo v Radovljici, in tako enostavneje kot v katerikoli valuti ponažorila, koliko stane sociala.

Po letošnji prvomajski odmeri je stanje podobno kot v letu poprej, le da so socialnovarstvene pomoči še bolj razvrednotene, saj ne dohajajo niti plač, kaj šele življenjskih stroškov. Od 34.393 prebivalcev radovljiške občine je lani 5.496 ljudi prejelo vsaj eno od pomoči, se pravi vsak šest. Medtem ko je za nekatere socialne prejemke že standardno povpraševanje, pa je zadnje čase več prejemnikov pomoči za brezposelne, študentov iz združenih sredstev in ljudi, ki so zaradi socialnega stanja oproščeni participacije za zdravstvene storitve.

»Od leta 1985 je socialno stanje v občini večidel nespremenjeno,« nam je povedala Jožica Lukan, ko smo jo povprašali po socialni anamnezi radovljiške občine. »Tudi iskanje družbene pomoči se prilagaja družbeno ekonomskim razmeram, kakor povsod v Sloveniji. Lani se je močno poznalo, da je bilo v ta namen veliko manj sredstev in vse leto smo se bali, da skupnost ne bi bila likvidna. Vrednostno smo lani razdelili za tretjino manj sredstev, čeprav je bilo več podeljenih pomoči. To je le dokaz, da so socialni prejemki iz leta v leto bolj razvrednoteni. Ko smo letošnjo maja na novo odmerjali pomoči, ni bilo večjega »navala« kot preteklo leto, pričakujemo pa ga jeseni. Več radovljiških tovarn je namreč v stiski in tamkajšnji slabo plačani delavci bodo nedvomno iskali tudi socialne vires za preživetje. Več bo povpraševanja po otroških dodatkih, pa najbrž tudi po subvencijah starnarja, če jih bodo podražili, kot obljublja.« ● D. Z. Žlebir

Se obetajo višje participacije?

Cena doplačil za zdravstvene storitve že lep čas miruje, vendar se bo to v kratkem spremenilo, kajti zdravstvu manjka okoli 12 odstotkov potrebnega denarja in dobiti ga namerava s kratkoročnimi ukrepi.

Participacijo za zdravstvene storitve je doslej plačevala kaka tretjina ljudi, z njo pa se je zbralo slabe tri odstotke za zdravstvo potrebnega denarja. Čeprav so bila tovrstna doplačila uvedena v vzgojne namene, da namreč ljudje ne bi za vsako figo hodili k zdravniku, pa zadnja leta služijo zlasti polnjenju izsušene zdravstvene blagajne. Kot rečeno, tega de-

narja je le drobec, toda v gmotni krizi je tudi ta dobrodošel, zlasti ker ga v zdravstvenih organizacijah poberejo in zadržijo sami. Po eni plati so zdravstveni delavci na vso moč negodovali nad pobiranjem participacije, po drugi pa se temu denarju za nič na svetu ne bi odrekli. Iz zdravstvenih krogov je tudi prišel predlog, da bi doplačila razširili na širši krog

Iščemo hišo za materinski dom

Kranj, junija - Ne le Ljubljana in kakšno drugo večje mesto na Slovenskem, tudi Gorenjska bi potrebovala svoj materinski dom, kjer bi svoje zatočišče dobile mlade mamice, otroci brez staršev, prizadeti otroci in podobni.

Morda ste že zasledili v Naši ženi, da je njena redakcija sprožila podobno akcijo na Slovenskem, kot jo je organizacija Caritas na Hrvaškem: išče hiše in denarne prispevke za materinske domove. Gorenjska naj bi dobila svojega. Vanj bi se lahko v stiski zatekle nosečnice in mamice z dojenčki, a največ za eno leto, če bi ne imele strehe nad glavo. V tistem času, ko bi stanovale oziroma živele v materinskem domu, bi jim poiskali zaposlitev in stanovanje.

Pri Gorenjskem glasu akcijo Naše žene podpiramo in apeliramo na Gorenjce, da bi pomagali. Ne gre le za denar, gre tudi za prostor. Morda se bo našel kdo, ki bi v dobri, humani namen podaril hišo ali stanovanje, če jo ima odveč, če nima dedičev. Enak apel pošiljamo tudi na nekdanje družbenopolitične organizacije, ki imajo čez noč mnogo prostorov praznih, o tem pa naj razmislijo tudi nove stranke in nova oblast. Morda stoji kje hiša, ki sameva, jo razžira čas, namesto da bi služila človeku v stiski.

V tej akciji sodelujejo Rdeči križ Slovenije, Caritas, cerkevna humanitarna organizacija ter Mestni komite za socialno in zdravstveno varstvo Ljubljana, ki je Naši ženi za to akcijo odstopil posebni žiro račun s številko: 50 100 - 743 - 51 061. Na položnico priložite še naslov: MSSS - "Za materinski dom", Miklošičeva 24, 61000 Ljubljana. Vse informacije dobite na redakciji Naše žene, Hrvatski trg 3, 61000 Ljubljana. ● D. Dolenc

upravičencev, izvzeli bi le socialno ogrožene.

Zdaj pa so v republiškem komiteju za zdravstveno in socialno varstvo med kratkoročnimi ukrepi predvideli ne le povečanje zneskov za participacije, temveč tudi razširitev kroga plačnikov. Za socialno ogrožene bo kot doslej veljalo, da bodo s potrdilom z domačega centra za socialno delo doplačil oproščeni. Sicer na zdravstvenem ministrstvu poudarjajo začasnost tega ukrepa, dokler ne dogradijo novega zdravstvenega sistema, ki naj

V Mariboru so že pred časom ukinili participacije. Kot poroča Informativni bilten republiškega komiteja za zdravstveno in socialno varstvo, ta denar vendarle pobirajo, toda ne od bolnikov, pač pa z višjo prispevno stopnjo v okviru mestnega proračuna. Na republiškem odboru za zdravstvo 20. junija so v razpravi ob tem poudarili, da je ta stopnja 0,29 odstotka.

bi ga finančno dopolnjevalo tudi zavarovalništvo. ● D. Z.

DELAVSKI ODVETNIK ODGOVARJA

Ustni sklep o razporeditvi

Vprašanje: Vodja delovne enote me je že pred tremi tedni začasno razporedil na drugo delovno mesto, nimam pa še nobene pisne odločbe. V kakšnem zakonskem roku mi mora biti sedaj vročena ustrezna odločba, da se bom lahko pritožil?

Odgovor: Iz vašega vprašanja je razvidno, da ste tudi vi žrtev enega izmed vse pogostejših primerov nedopustnega prekoračevanja pooblastil novepečenih »menadžerjev«. Noben vodilni delavec namreč načeloma ni pristojen sprejemati obvezujočih »ustnih« sklepov o pravicah, obveznostih in odgovornostih delavcev. Zakon zelo jasno določa, da se delavcu obvezno vroči pisni sklep, s katerim se odloči o uresničevanju njegovih posamičnih pravic, obveznosti in odgovornosti (2. odstavek 23. člena ZTPDR). Zato delavec morebitnega sklepa, ki mu ni bil vročen v pisni obliki, razen morda v primeru izjemnih okoliščin (npr. višja sila), enostavno sploh ni dolžan izvršiti. Pri tem pa je potrebno opozoriti, da to ne velja tudi za t.i. ustne odredbe nadrejenih delavcev v zvezi z delom. Sem sodijo npr. odreditev konkretnega dela v okviru istega delokroga oz. delovnega mesta, navodila o načinu izvajanja določenih delovnih nalog ipd. Gre torej za odločitve, ki ne vplivajo na delovnopравни položaj delavcev, pač pa se z njimi le zagotavlja normalno opravljanje delovnega procesa in se seveda delavcem lahko sporočajo tudi v ustni obliki.

Vročitev pisnega sklepa o posamičnih pravicah, obveznostih in odgovornostih delavcev je potrebna predvsem zaradi možnosti varstva pravic po predpisanem postopku. Zoper vsak takšen sklep se namreč delavec lahko pritoži drugostopenjskemu organu v podjetju in je torej praviloma izvršljiv šele z dne dokončnosti. Le v izjemnih primerih, točno določenih z zakonom, ugovor delavca ne zadrži izvršitelje sklepa.

Če ste kljub povedanemu izvršili ustni sklep vodilnega delavca o razporeditvi na drugo delovno mesto, vam svetujem, da:

1. s pisno vlogo na drugostopenjski organ v podjetju takoj zahtevate presojo zakonitosti takšne razporeditve in izdajo ustrezne pisne odločbe,
2. daste pobudo (neposredno ali preko delavskega sveta, organa samoupravne delavske kontrole oz. družbenega pravobranilca samoupravljanja) za začetek disciplinskega postopka zoper vodilnega delavca zaradi prekoračitve danega pooblastila, za katero se izreče ukrep prenehanja delovnega razmerja.

Vodja pravne službe pri svetu kranjskih sindikatov
MATO GOSTIŠA

GORENJSKI GLAS

POMISEL

Odvečni ljudje

Tovarne, ki so še včeraj veljale za vlečne (ali celo paradne) konje našega gospodarstva, se danes kot domine podirajo na stečajni kupček. Kjer se ubadajo z ekonomskimi težavami, pa kot odrešilno formulo vidijo odpustitve »tehnoškega presežka«, »odvečno delovno silo« ali kakor že brezdušno imenujemo ljudi, katerih delo v podjetjih ni več potrebno. Da nam je jasno: večina omenjenih nebodijihtraba med delavci ni vselej rezultat izjemne modernizacije in nadomeščanja človeka s strojem v podjetjih, temveč je armada odvečnih še dediščina časov predimenzionirane zaposlenosti. Kot nam je dejal nekdo iz tekstilne industrije, slednja v Jugoslaviji zaposluje toliko, da bi lahko oblekli ne dvajset milijonov, temveč nekajkrat toliko ljudi.

Na vse pičlejšem dohodku podjetij resda sloni preveč ljudi, mnogokje bo res potreben radikalni rez, ki bo zmanjšal število zaposlenih. Ni pa odrešujoča čarobna palica, saj odvečnih delavcev ne gre kar izbrisati z obličja zemlje, pač pa po črki zakona še lep čas bremenijo dohodek, bodisi tovarniškega, če bodo na »prisilnih dopustih« čakali na delo, bodisi na zaposlovalskem ali socialnem, ko bodo na cesti v iskanju ali pričakanju dela.

Ob kampanji, kako se znebiti presežnih delavcev, naj bi vodstva tovarn in drugi odgovorni ljudje intenzivneje tuhtali še o tem, kako preoblikovati programe podjetij, da bodo hkrati prinašali gospodarsko korist in delo ljudem. Hvalevredno je nedavno razmišljanje v Alplexu, o katerem smo sicer izvedeli »iz druge roke«, ko je šlo za to, ali bi nekaj deset delavcem »kupili« pravico do predčasne pokojnine. Taisti denar (in ni ga tako malo) so se odločili raje naložiti v živo delo - nova delovna mesta. Sicer pa odgovornost za to ni naložena zgolj podjetjem. Kot mi je v prvomajskem pogovoru povedala sedanja ministrica za delo Jožica Puhar, vlaganje v nova delovna mesta, prezaposlitev in preusposobitev delavcev spodbujajo s posebnim za to namenjenim razvojnim dinarjem. Na spisku dobitnikov tega denarja je bilo kar veliko podjetij. Zanimivo bi bilo videti, koliko organizacij, ki ga je dobilo, ga je tudi v resnici »namensko« uporabilo. ● D. Z. Žlebir

VESTI

Srečanje muzikantov

Na najlepšem vrtu v Kranju, v gostišču Društva upokojencev na Tomšičevi 4, bo v sredo, 4. julija, srečanje harmonikarjev in drugih godcev. Upokojence - glasbenike vabijo, da se pred srečanjem, ki se bo začelo ob 17. uri, prijavijo na prireditve in povedo, na katerem instrumentu bodo izvajali viže. Prijave sprejemajo vsak dan, razen četrta, v okrepčevalnici.

Krvodajalska akcija

Občinska organizacija Rdečega križa Škofja Loka z Zavodom za transfuzijo krvi iz Ljubljane vabi na odvzem krvi, in sicer: 27. in 28. junija v osnovni šoli v Žireh, 29. junija v osnovni šoli v Gorenji vasi, 3., 5., 6. in 10. julija v Šolskem centru Boris Zihelr v Škofji Loki, 11., 12. in 13. julija v osnovni šoli v Železnikih.

ODMEVI

Na rob izjavi Demosa Jesenice o volilni uspešnosti ZKS-SDP 15. 6. 1990

V praksi političnega delovanja se vse bolj uveljavlja načelo, da zaničuje uspehe nasprotnika in s tem opravičuje svoje neuspehe. Te metode se, izgleda, poslužuje tudi »Demos Jesenice«, ki na osnovi novinarskega poročila o uspešnosti stranke ZKS-SDP Jesenice na volitvah ne ocenjuje lastnih rezultatov, ampak rezultate nasprotnih stranke in jih brez argumentov in na zaničljiv način zavrača.

1. V normalno politično delo sodi, da vsaka stranka ocenjuje svoje delo in tudi uspehe oziroma neuspehe. Ocena o uspešnosti ima različne razsežnosti, upoštevajoč postavljene cilje in določenem času in prostoru. Tako je bila na OK ZKS-SDP Jesenice obravnavana ocena rezultatov volitev. Obravnavani so bili rezultati po posameznih fazah in sicer:

— priprave na volitve (ki zajemajo: izbiro kandidatov, predstavitev kandidatov, izdelavo volilnega programa, volilnega materiala, ipd.),
— volitve (ki zajemajo obravnavo doseženih rezultatov, motenja volilnega molka, ipd.),
— volitve funkcij v skupščini (priprave na volitve in rezultati),
— priprave na volitve v KS in v zvezni zbor.

Da smo bili uspešni, lahko podkrepiamo z naslednjimi argumenti:

— Doseženi delež v DPZ je 26,5 odstotka in kot samostojna stranka smo dosegli največji delež (DEMOS je sestavljen iz več strank). Doseženi rezultat nas uvršča med prvih 10 občin v Sloveniji;
— Veliko število članov ZKS-SDP je bilo izvoljenih v ostala dva zbora (zlasti v zbor KS). Z vsemi delegati, člani stranke ZKS-SDP, izvoljenimi v vse tri zборе, se uvrščamo med prvih 5 občin v Sloveniji;

— Izvolitev predlaganih kandidatov ZKS-SDP (niso bili vsi predlagani od stranke) za funkcije v skupščini. Doseženo razmerje je 7 : 2 (upoštevana funkcija predsednika izvršnega sveta) s tem, da je 6 članov stranke ZKS-SDP in 1 član strankarsko neopredeljen. Sami pa smo predlagali tudi kandidate, ki niso v naši stranki. S tem pa ne dajemo vrednostne oznake, funkcija, ampak ocenjujemo, da mora predsedstvo pričeti razreševati pogosto že kritične razmere na vseh področjih v občini, ne glede na njihovo strankarsko pripadnost.

Na osnovi navedenega lahko demokratska javnost sama preso-

di o uspešnosti stranke ZKS-SDP Jesenice na volitvah.

2. Ne zanikamo, da so potekali razgovori med strankami, v prvi fazi med vsemi, v drugi fazi pa med ZKS-SDP in DEMOSOM. Vendar dogovor ni bil dosežen. Zato ponavljanje tez o starih metodah in partijskem revanšizmu kaže, da drugega argumenta, kot je vnaprejšnje obsojanje vsega, kar diši po ZKS-SDP, v tem trenutku enostavno ni. To je veliko premalo za resno skupščinsko delo. Kakšnih metod pa se poslužuje Demos, nam jasno kaže njihovo obnašanje, tako kot predsednika skupščine Jesenice po izvolitvi, poslancev v skupščini Republiki Slovenije in delegatov v tistih gorenjskih občinah, kjer ima Demos večino.

3. Kar se tiče strankarske proporcionalnosti, je le-ta razvidna iz rezultatov volitev za DPZ, kjer ima Demos največje število delegatov.

Za ostale zборе so imeli predlagatelji - delegati, stranke in ostali možnosti, da se vključijo v predlaganje kandidatov. Kot je znano, so nekateri to storili. Glede tolmačenja, da morata biti najmanj dva kandidata, volitev predsednika ZZD in KS na 1. seji skupščine, sploh ni bilo, ker je za vsako funkcijo predlagan le po en kandidat. Menda je to spet metoda ZKS-SDP! Zakaj je torej samo ZKS-SDP predlagala kandidate?

Dejstvo je, da je Demos želel predvsem »župana« in to tudi dosegel (tudi s spreminjanjem oddloka). Poleg tega ima še predsednika DPZ - kar je razumljivo glede na rezultate volitev. Za ostala mesta pa se ni niti pretirano ogreval.

Demos nam očita, da nimamo članstva. Redno smo posredovali podatke o gibanju članstva. Presteli in organizirali se bomo sami. Zelo lepo bi bilo, da tudi Demos objavi podatke o svojem članstvu in sestavi, ne pa, da iz časopisa izvemo (Gorenjski glas, št. 46, 3. stran), da SDZ na Jesenicah ne obstaja.

4. Očitno Demos natančno ve, kdo je za koga volil (volitve pa so bile tajne, strankarska pripadnost je edino razvidna iz volitev DPZ). Menda pa imajo delegati pravico voliti tudi po svojem prepričanju in torej lahko tudi drugače, kot je želja ali pričakovanje stranke. In ker ni bil dosežen dogovor, predlagamo, da zadeve razčistite med seboj, ne na naš račun.

Obtožbe Demosa, da seveda tajne volitve v skupščini kažejo, da bo ogroženo konstruktivno delovanje skupščine, pa so naravnost groteskne in kažejo predvsem na to, da je Demosa strah odgovornega, konstruktivnega dela in reševanja problemov, saj se je bolj udobno spraviti na druge in v njihovem in svojem ravnanju iskati opravičilo za lastno delovanje.

5. Kar zadeva stavbo - na podlagi uradnih dokumentov, vloženih sredstev, ne na podlagi bivšega monopola, je bil sklenjen dogovor o delitvi premoženja, ki ga je potrdil Izvršni svet v prejšnji sestavi, na osnovi uradne ocene zapriženega sodnega cenilca in mnenja javnega pravobranilstva Gorenjske.

Osnovni moto našega delovanja v skupščini je in bo: V občinski skupščini si bomo preko naših delegatov prizadevali za rešitev, ki bodo prispevali k iskanju izhodov iz težav, v katerih je občina Jesenice. Pri tem pa pričakujemo sodelovanje vseh, ki so v skupščini dobili priložnost, da v tem iskanju sodelujejo. Naše delo je usmerjeno v jutrišnji dan, s tem, da ne bežimo od kritične presoje preteklosti in vnaprejšnjega obsojanja vsega, kar pride s strani članov naše stranke. Delegate bomo presojali po njihovem delu, ravnanju, ne pa po tem, kateri stranki pripadajo. Saj je ta pripadnost jasna le v enem zboru, v ostalih dveh so to delegati krajevnih skupnosti, gospodarstva in negospodarstva.

Predsedstvo OK ZKS-SDP Jesenice

Razmislek o strankarskih metodah

V esejističnem slogu napisani prispevek »Razmislek o strankarskih metodah« Janeza Markeša (Glas, 15. junija) me je posebej prepričal, da je pisec tako zelo obremenjen s strankarstvom, da vidi zlohotna dejanja tudi tamkaj, kjer jih ni. Da pa bi jih dokazal tudi drugim, je v istem loncu pomešal D. Sedej, »prenovitelje« in mene.

J. Markeš mi zaradi članka o drugi seji občinske skupščine z naslovom Šest članov jeseniškega IS bo funkcijo opravljalo nepoklicno (Delo, 5. junija) očita favoriziranje IS (predsednik, podpredsednik - ZKS - SDP), diskreditiranje predsednika skupščine (Demos) ter zamolčanje napak predsednika skupščine (ZKS - SDP). Moj prvi greh je po njegovem v tem, da sem že v naslovu »izpostavila« sporočilo, ki se dotika le IS in nadaljuje:

»Nato v podnaslovu poimenuje predsednico IS in predsednika IS. Šele v vsem nadaljnjem pisanju izvemo, da je postal predsednik občinske skupščine (ali župan) dr. Božidar Brudar. Evidentna je favorizacija IS...« Ob tej evidentnosti in silni občutljivosti, kje oziroma kdaj je bilo napisano kakšno ime, J. Markeš zamolči, da je bilo v Delu že 1. junija, dan po seji, objavljeno poročilo z naslovom Jeseniški župan je Božidar Brudar. Šlo je za krajše poročilo, vendar le zato, ker se je seja začela šele ob 16. uri, podatke o volitvah pa sem lahko oddala najkasneje do 18.30 ure, ko je seja še trajala. Prispevek, objavljen 6. junija, je bil samo nadaljevanje prvega poročila (v besedilu obeh je najprej omenjen župan), zaradi »spornega« naslova oziroma podnaslova pa bi morala dobiti

odvezo zato, ker so ju naredili v uradni tisku.

O mojem drugem grehu J. Markeš pravi: »Kmalu nato Felčeva v črnem (mastnem) tisku izpostavi prvi domnevni spodrslijaj novoizvoljenega župana, ki je na seji predlagal svojega sekretarja, češ da je s tem ŽE izgubil del svojega ugleda in s tem novoizvoljenemu poskuša pripisati nespodobnost.« Tistim, ki ne berejo Dela, naj pojasnim, da je novi župan takoj po izvolitvi predlagal imenovanje novega sekretarja (predlog ni bil sprejet, ker ta točka ni bila na dnevnem redu in ker je bilo v poslovniku o delu skupščine določeno, da novega sekretarja predsednik predlaga šele na drugi seji), dosedanja sekretarka pa je po tem vidno prizadeta zapustila dvorano. Zapisala sem tudi: »Mučen vtis pa ni nastal zaradi tega, ker predlog ni bil v skladu s pravili, temveč zaradi vidne prizadetosti sekretarke, ki je imela za to več vzrokov. Seja je dotlej potekala brez zapletov, zato ni bilo nobenega vzroka, da bi sekretarja zamenjali že na tej seji. Čeprav je vedela, da bo Demosov kandidat za župana v primeru, če bo izvoljen, predlagal novega sekretarja, pa tega zaradi določila poslovnika in ker imenovanje novega sekretarja ni bilo na dnevnem redu, ni pričakovala že na prvi seji, pa tudi ne zato, ker bodoči predsednik pred sejo tega ni omenil.«

Postopek novoizvoljenega J. Markeš opravičuje z nenatančnim časnim poslovnikom o delu skupščine, po katerem na drugi skupni seji delegati na predlog predsednika SOB imenujejo sekretarja skupščine, in nadaljuje: »Seja, na kateri je dr. Brudar predlagal sekretarja, pa je bila druga. Osnova problema je torej lahko le, da to ni bilo na dnevnem redu.« Večina delegatov je poslovnik razumela drugače. Sekretar naj bi bil imenovan po tisti seji, na kateri je bil izvoljen župan (jeseniški je bil izvoljen šele na drugi seji skupščine). Brez takega razumevanja poslovnika bi moral biti sekretar na drugi seji imenovan tudi tedaj, če bi bil župan izvoljen šele na tretji ali četrti seji.

Ob »domnevem« spodrslijaju novoizvoljenega župana, mi J. Markeš kot tretji greh naloži, da sem spodrslijaj, »ki ni bil spodrslijaj«, podpredsednika skupščine, ko je poskušal dve točki dnevnega reda združiti in s tem združiti volitve predsednika SOB, predsednika, podpredsednika in članov IS s pripombo, da se prepreči taktiziranje, »preprosto zaobšla«. O tem preprosto nisem pisala, ker se mi to ni zdelo tako zelo pomembno. Točki sta vendarle bili na dnevnem redu (glede sekretarja je J. M. zapisal: »Osnova problema je lahko le, da to ni bilo na dnevnem redu.«), večina pa je predlog pač zavrnila. J. Markeš se morda ob tem spomni, da se je na prvi seji tudi Demos strinjal, da bi zaradi racionalizacije s časom dve točki, torej volitve predsednika in podpredsednika SOB ter mandatarija IS, opravili hkrati. Dogodek v zvezi z imenovanjem sekretarja sem opisala zato, ker

AC AUTOCOMMERCE
TRGOVINA KRANJ, C. JLA 14
POSEBNA PONUDBA

AVTOPLAŠČI MICHELIN serije M

del. čas: od 7.30 do 15.30, sobota od 8.00 do 12.00

AMD RADOVLJICA
AVTO-MOTO DRUŠTVO RADOVLJICA
Ljubljanska c. 19 p. 31
64240 Radovljica

Razpisuje po sklepu IO - AMD LICITACIJO osebni avtomobilov:

JUGO - SKALA 55	- 1989	- 24714 km,	izklicna cena 30.000,00 din
Z 101	- 1988	- 83950 km,	izklicna cena 22.000,00 din
Z 101	- 1987	- 135295 km,	izklicna cena 17.000,00 din
Z 101	- 1987	- 117062 km,	izklicna cena 18.000,00 din
Z 101	- 1985	- 107680 km,	izklicna cena 13.000,00 din
Z 101	- 1981	- 190000 km,	izklicna cena 8.000,00 din

Motorno kolo MZ 150 - poškodovano, izklicna cena 5.000,00 din

Licitacija bo v soboto, 30. 6. 1990, ob 10. uri v domu AMD Radovljica, Ljubljanska c. 19 v Radovljici. Ogled vozil isti dan od 9. - 10. ure. Varščina je 2.000,00 din, ki se plača pred pričetkom licitacije. Kupec plača prometni davek ob prepisu vozila.

DELAVSKA UNIVERZA TOMO BREJC V KRANJU

vabi k sodelovanju

1. ZUNANJE SODELAVCE - PREDAVATELJE, MENTORJE za področje splošnega in kulturnega estetskega izobraževanja otrok, mladine in odraslih (potopisna, zdravstvena, zgodovinska, kulturno estetska ter predavanja s področja tehničnih znanosti, varstva okolja in narave itd.)
2. ZUNANJE SODELAVCE - PREDAVATELJE, MENTORJE za vzgojo in izobraževanje staršev ter svetovanje šolskim otrokom in mladini v šolah za starše in šolah za življenje
3. ZUNANJE SODELAVCE - PREDAVATELJE s področja tehničnih ved za poklicno usposabljanje odraslih

K sodelovanju vabimo psihologe, pedagoge, sociologe, zdravstvene delavce, zdravnike in strokovnjake tehničnih in družboslovnih ved, ki bi lahko s svojim znanjem in izkušnjami prispevali dvigu splošne, kulturne in poklicne ravni mladine in odraslih.

Prijave sprejemamo do 20. 8. 1990 na naslov: Delavska univerza Tomo Brejc Kranj, Cesta Staneta Žagarja 1.

zame »osnova problema« ni bila imela zaradi nekdanje vladajoče tako kot za J. Markeša, na stranke pri delu tudi zelo težke dnevne redu, ampak v odnosu trenutke. Pač zato, ker sem po- štenu opravljala svoje delo (vsaj sploh. Prav tako bi naredila, če bi bila novi župan in dosedanja sekretarka iz katerekoli stranke.

Sicer pa J. Markeš tvega tudi trditev, da svojega zapisa nisem oblikovala kot neodvisni novinar (Omenja pravilo, naj bi novinarji novo vladu pustili pri miru sto dni, da »ogreje« sedeže. Mišljen je bil seveda program, ne pa obnašanje.) »pač pa kot pripadnik in simpatizer stranke, kateri v korist njena izvajanja težijo.«

Piscu se ne mislim spovedovati ali sem bila kdaj pripadnica in simpatizerka ZK ali ne, kot bi rad prikazal, povem pa, da sem

Vlasta Felc Radovljica

MIHA NAGLIČ

KAR ČLOVEK NE ZMÖRE, BOG POMORE

Pogovor z Viktorijanom Demšarjem, malteškim vitezom iz Komende

Za njim je prišel Pavel Kržišnik, delaven, britten in obziren mož. Bal se pa ni in bil je čisto »na gliho«. Tudi z ljudmi in s kaplani je znal. Zgradil in opremil je sedanje župnišče. Nasledil ga je njegov kaplan Florijan Božnar. Do mene je bil zelo uslužen, kadarkoli sem prišel in poskrbel je za mojo zlato mašo (1978), na kateri je igral še Jobst.

Tudi sedanji župnik Janez Šilar, doma iz Bohinja, ki je bil poprej kaplan tu gori v Cerkljah, je prijazen in uslužen človek. Drugače ga ne poznam, očitno pa je, da rad dela, obnavlja in tako je v župniji vedno kaj novega, če pride človek domov.

Se mogoče spominjate duhovnika Matije Fortuna, brata moje stare mame?

A, Matija, Špičkov z Govejka. On je bil pa pod goriško škofijo. Kot dijaka sem ga še poznal, ko je prihajal na obisk k sestri v staro vas, tako da sva vedela eden za drugega. Kot bogoslovca sva se tudi še videla sem in tja, potem pa vse bolj poredko. On je bil seveda kolegialno na drugi strani in ni ravno pogosto zahajal k nam v ljubljansko škofijo. Po značaju je bil tak, da se ni vsiljeval. Bil je skromen človek.

Svoj čas ste magistri Mariji Stanonikovi razložili smisel, da bi bilo dobro sklicati srečanje žirovskih izobražencev, ki so raztreseni po vsem svetu, nekakšen »svetovni žirovski kongres« - če malo pretiravam. Lahko ob tej priložnosti še enkrat obelodanite to idejo?

Bilo bi lepo, če bi se enkrat srečali, videli, kdo smo in koliko nas je. Pred zadnjo vojno, ko nas je bilo še čisto malo, smo se poznali in se radi obiskovali. Zdaj, v tem pluralizmu, bi bilo tako srečanje še posebej primerno. Če bi vsak povedal kakšno dobro misel, bi že bilo nekaj. Sam sicer nisem več tako na tekočem, kot bi rad bil. Jih bo kmalu šestinosemdeset.

Vl, ki ste starosta žirovskih izobražencev, bi seveda morali biti zraven.

Najstarejši sem pa res. Tudi v kamniški dekaniji sem najstarejši duhovnik in od sošolcev ni nobenega več, ne iz gimnazije ne iz bogoslovja...

Osamljeni pa niste. Gotovo jih ni malo, ki so pripravljani prisluhniti Vašim besedam. Čeprav se pogovarjava že lep čas,

Mlekarzna *domovni gorenjskih planin*

JOGURTOV DESERT VANILJA
ODLIČNA OSVEŽITEV ZA VROČE DNI

je verjetno še kaj takega, kar bi hoteli povedati svojim rojakom na Žirovskem in na Kranjskem sploh?

Vseskozi sem bil zelo navezan na žirovsko dolino in vedno sem rad zahajal domov, posebno tedaj, ko so še živeli straši. Ob počitnicah sem rad skočil tudi na tuje, saj je bil stric Jernej vedno voljan prispevati potrebni »obulus«. Ko sem bil še dijak, smo pešali po Sloveniji in se pri tem ravnali po načelu: Pauper studios sum, peto viaticum. - Ubog študent sem in prosim za popotnico. Navadno smo hodili po dva ali trije skupaj in ko smo potrkali na vrata kakega župnišča, nas je župnik navadno malo izprašal, da se je prepričal, če smo res to, za kar smo se napovedali. Najraje kaj grškega ali latinskega.

Tako sem doživel tudi svoje prvo srečanje z radiom (1926). Bilo je v Javorjah, kjer je bil takrat g. Klopič, zdaj je pa Homcov Vojko. Nataknili smo si slušalke in poslušali. Bilo je res imenitno. Spoznavati svet in ljudi je torej tisto, kar priporočam. Politika me ni nikoli pravo posebno zanimala in kakšnih posebnih besed Žirovcem v tem oziru nimam povedati. Res pa je, da se prav zdaj v politiki dogajajo prelomne reči.

Žirovski skladatelj in organist Anton Jobst

ŽIVLJENJE Z GLASBO

Pri založbi Pegaz bo v jeseni izšla monografija o glasbeniku in skladatelju Antonu Jobstu, ki jo je napisal mag. Franc Križnar. Knjiga o glasbeniku, doma blizu Šmohorja v Žiljski dolini, ki pa je domala vse svoje življenje preživel v Žireh, bo vsekakor tudi primerna oddolžitev spominu na opravljeno delo. V pogovoru je Franc Križnar navedel tudi nekaj doslej neznanih podrobnosti o tem žirovskem glasbeniku.

Monografija Antona Jobsta je začela nastajati pred več kot petimi leti. Za žirovsko kulturno življenje je pač značilno, da poskuša vsem, ki so s svojim delom na tem področju zapustili večjo ali tudi manjšo sled, na tak ali drugačen način najti mesto v kulturnem in zgodovinskem spominu. Morda ni tako pomembno, da se v Žireh nobena ulica ne imenuje po Antonu Jobstu. Vsekakor je pomembnejše, da sta pobudi iz Žirov znani prisluhniti škofjeloška raziskovalna in kulturna skupnost, ki sta financirali raziskovalno nalogo o Antonu Jobstu. Zdaj je gradivo urejeno tudi za objavo v knjigi.

Slovenski skladatelj in žirovski glasbenik Anton Jobst na splošno ni zelo znan. Ali bo njegova monografija razkrila, da je bil na glasbenem področju po krivici zapostavljen in da njegova glasba zasluži pogostejše izvajanje?

"Nihče ne trdi, da je bil Anton Jobst velik skladatelj. Če o skladatelju pri nas izide monografija, se stvari kajpada ne spremenijo. Res je v navadi, da se glasbena zgodovina začne ukvarjati z glasbenikom šele, ko od njegove smrti mine že nekaj časa. Vendar pravila ni, saj na primer Slavko Osterc, ki je umrl že leta 1941, še nima monografije. Da sem se toliko ukvarjal z Antonom Jobstom in da je nastala o njem tudi knjiga, so 'krivi' prizadevniki žirovski kulturni delavci. Od skladateljeve smrti bo minilo deset let in res ni prav, če bi ga že pozabili. Izšla bo knjiga, lani sta bila dva koncerta z njegovo orgelsko glasbo, škofjeloški pevski zbori so predvsem lani svoj program popestrili z Jobstovo zborovsko pesmijo, razmišlja se o njegovi plošči in še kaj..."

Anton Jobst je bil organist in cerkveni skladatelj, ki pa ni ustvarjal glasbe le za cerkveno, pač pa tudi za posvetno rabo. Bi lahko določili, na katerem področju je njegova glasba vrednejša?

"Jobst je bil vsekakor najpomembnejši kot organist in zborovodja na žirovskem cerkvenem koru. Pomemben pa je vsekakor tudi kot skladatelj, njegova duhovna ali pa posvetna glasba je značilna po svoji gibčnosti, melodioznosti, spevnosti, je občuteno topla in domača. V prenekateri orgelski skladbi se pridruži še zvočna barvitost. Kljub temu je njegova glasba še zelo daleč od pozne romantike in njenih skladateljev, katerih sodobnik je bil.

Čeprav velja pretežno za skladatelja sakralno - cerkvenih del, pa je njegov opus na posvetnem področju celo večji. Ugotovil sem, da je v svojem življenju napisal 641 del, veliko je bilo natisnjenih, nekaj je še v rokopisu. Vendar pa je od tega

obsežnega opusa kar dobra polovica del za posvetno rabo. Treba pa je reči, da je njegova cerkvena glasba v primerjavi s posvetno nekoliko močnejša."

Za svoje delo je Anton Jobst prejel številna priznanja in nagrade: red zaslug za narod s srebrno zvezdo, veliko plaketo Škofje Loke, visoko cerkveno odlikovanje papeža Janeza Pavla VI. - red viteza Gregorija kot najvišje možno odlikovanje za laike v rimsko - katoliški cerkvi, gorenjsko Prešernovo nagrado, Gallusovo plaketo ZKO Slovenije in drugo.

Katera njegova dela pa bi po vašem mnenju bila najpomembnejša?

"Med cerkveno glasbo je to prav gotovo mašna pesem za mešani zbor in orgle Pred bogom poklekimo, Pet postnih pesmi za enako zasedbo, kratka slovenska maša Bog na svoj se rod ozri v desetih stavkih komponirana za mešani zbor in orgle. Na posvetnem področju je najboljšo glasbo napisal za pevske zборе, na primer Kam pa, fantje, drev' v vas pojdemo za moški zbor a cappella, potem pa še Saj sem pravil mnogokrat, Sonce čez hribeček gre, Luna dremlje za mladinski zbor a cappella, Mračna jesen, Naša domovina, oboje za mešani pevski zbor a cappella. Še vedno pa je edini slovenski skladatelj, ki ima največ samostojnih skladb za orgle, izšle so kar štiri zbirke z dvajsetimi skladbami v Edicijah Društva slovenskih skladateljev."

Kako bi Antona Jobsta postavili v čas in prostor?

"V lokalnem okviru Žirov, Škofje Loke in tudi Slovenije velja Anton Jobst za tehtnega nadaljevalca Premrove kompozicijske šole na področju cerkvenih skladb; tako sam kot Martin Zeleznik, tudi skladatelj in organist, sta svojega učitelja celo presegla. Imamo ga za vrednejšega zborovskega skladatelja na področju najrazličnejših zborov, v okviru Društva slovenskih skladateljev pa izstopa po največjem številu solističnih orgelskih skladb. Res pa je, da ni stopal v korak s takratno slovensko, evropsko in svetovno kompozicijsko smerjo, saj je bila takratna svetovna glasbena produkcija tako na posvetnem kot na cerkvenem kompozicijskem področju močno spredaj." ● Lea Mencinger

Novo pri Prešernovi družbi

OD ZGODOVINE DO HIMALAJE

Ljubljana - Na tiskovni konferenci je Prešernova družba predstavila pet knjižnih novosti iz letošnjega knjižnega programa, od tega tri knjige iz zbirke Vrba.

Brez dvoma je knjiga Janeza J. Švajncerja Slovenska vojska 1918 - 1919 zanimiva novost predvsem zato, ker bo morda, avtor to tudi upa, naletela na odmeve in polemiko. Predvsem pri tistih jugoslovanskih zgodovinarjih, ki so zgodovinsko dejstvo - obstoj slovenske vojske v prekratnem in poprevratnem času - obravnavali kot nekaj obrobnega. To domala vsa desetletja zamolčevano dejstvo je avtor osvetlil s pomočjo dokumentov z vseh strani: nastala je lepo berljiva s fotografijami opremljena knjiga o vojaški plati osamosvajanja Slovencev in vzrokov razslovenjenja slovenskih polkov v kraljevini SHS.

Školjka svetega Sebastjana mladinskega pisatelja Vitana Mala, katerega mladinsko pisanje prenašajo in to uspešno tudi na filmska platna (spominimo se samo Sreče na vrhovi), je nekoliko drugačna knjiga. V mladinskih knjigah je vsaj pri nas redkeje srečati mladostnike tam okoli trinajstih, štirinajstih let. Vitan Mal je izbral prav to starostno skupino in jo soočil v zanimivi zgodbi s starejšo, modrosti in življenjskih izkušenj polno generacijo.

Marjeta Novak se je tudi v svoji četrti knjigi z naslovom Posebne nežnosti lotila izgnanstva, tujstva, v tem primeru izseljenstva. Iz romana diha vzdušje pritiska, ki smo ga še nedavno tega, lani, doživljali kot izraz totalitarnih družb vzhodnega bloka. Zgodba, ki se dogaja v svetovljanskih mestih zahoda, kjer disidentska pisateljica z zahoda preživlja zadnje dneve svojega napornega življenja.

Ivo Zorman je že drugič po zapiskih Pavla Šimaca oblikoval potopis Lov za kometovim repom. Potovanja po odročnih rekah Bolivije do krajev, kjer je možno nabirati zlato, kavčuk, loviti redke živali - vse to je bilo življenje Pavla Šimaca, ki pa se mu zdaj v drugi knjigi že pridružuje spoznanje, da človek ne sme nekontrolirano posegati v naravo.

Knjige alpinistov večinoma niso le knjige potopisov iz sveta gora, pač pa so, največkrat pri vrhunskih alpinistih tudi že korak v leposlovje. Taka je tudi knjiga znanega alpinista Marjana Manfreda Ledeno srce, v katero je avtor vključil izbor doživetij v gorah od prve hoje na Triglav do vzponov v Himalaji. ● Lea Mencinger

JUBILEJNO

BORŠTNIKOVKO SREČANJE

Prešernovo gledališče na letošnjem BS z Jesihovo igro »En sam dotik« - Festivalna pravila ponovno problematična

V zadnji tretjini oktobra bo v Mariboru že petindvajseto Borštnikovo srečanje. Pred dnevi je odbor Borštnikovega srečanja sprejel bodoči tekmovalni program, ki ga je sestavil selektor Metod Pevec. V tekmovalnem programu bodo naslednje predstave: Samomorilec N. Erdmana v izvedbi PDG iz Nove gorice, Mein Kampf G. Taborija Drame SNG Ljubljana, Junak z Zahoda J. M. Syngea v izvedbi MGL Ljubljana, En sam dotik M. Jesih in PG Kranj, Pokvarjenec ali lepota in moč A. Dumasa in izvedbi SLG Celje Odisej & sin ali svet in dom V. Tauffra in Skrivnosti N. Grafenauerja in izvedbi SMG Ljubljana Faust J. W. Goetheja in F. Wedekinda LULU v izvedbi Drame SNG Maribor, Na tvojem mestu F. Templeton in EG Glej iz Ljubljane, Kdo se boji Virginije Woolf E. Albeeja in AGRFT iz Ljubljane, Brigade lepote V. Repnika in izvedbi Gledališča Helios in Cankarjevega doma iz Ljubljane, predstava SSG iz Trsta bo določena naknadno.

Na festivalu bo po nekaj letih ponovno sodelovalo Slovensko mladinsko gledališče, ki je pomagalo s svojimi stališči oblikovati nova pravila festivala, ki so bila sprejeta lani. Toda že letos so pravila preko številnih predstav selekcije kršena (predvideno je le dvanajst tekmovalnih predstav). To kršitev so člani odbora v večini »potrdili«, ob tem pa je izven programa ostalo Lutkovno gledališče Ljubljana, katerega sodelovanje je posebej podprlo Združenje dramskih umetnikov Slovenije. Podpora ni pripomogla k enakopravnemu sodelovanju slovenskih lutkarjev na mariborskem festivalu. Takšno ignoriranje slovenskega lutkovnega ustvarjanja je povsem nesmiselno, saj bi glede na predlagane predstave vsaj predstave ljubljanskih lutkarjev sodile v selektorjev izbor.

Vse kaže, da bo prišlo do ponovnega dooblikovanja pravil festivala. Predsedujoči dr. Matjaž Kmecl je povsem jasno označil, da bo mučne in vedno »enake« seje v prihodnje moral voditi nov predsednik, saj se je očitno zasitil s tovrstno gledališko problematiko gledališčnikov.

Prireditve zahteva seveda tudi precej denarja. Del bodočih stroškov bo prevzelo podjetje Slovenijales trgovina, ki bo glavni pokrovitelj letošnjega srečanja. Jubileju in pokrovitelju v čast so zavzele fanfare, zašumel je šampanjec, Polde Bibič pa je preko Prešerna vsem naznanil »Pusti peti mojega slavca, kakor sem mu grlo ustvaril...«. Ta misel je bila seveda namenjena tudi vsem tistim, ki se prve manifestacije letošnjega Borštnikovega srečanja niso udeležili. (ar)

KULTURNI KOLEDAR

KRANJ - V galeriji Prešernove hiše je na ogled razstava slik iz ciklusa Naš čas slikarja *Marjana Belca*. V galeriji Mestne hiše pa razstavlja akad. slikar *Josip Gorinšek*. V galeriji Lipa v Mestni hiši razstavlja akad. slikar *Boni Ceh*.

V galeriji Gabi na Mohorjevem klancu je na ogled prodajna razstava jedkanic in akvarelov akad. slikarja *Milana Batiste*. *Mladen Radojčić* razstavlja v prostorih Doma KS Strazišče.

JESENICE - V razstavnem salonu Dolik je na ogled *razstava banderskih slik* iz zbirke Gorenjskega muzeja Kranj.

V galeriji Kosove graščine je na ogled razstava likovnih del slikarja *Hua Quinga*.

RADOVLJICA - V dvoranici radovljiške knjižnice bo danes, v torek, ob ob 19.30 predavanje Nataše Kogovšek *Kako preprečimo in zdravimo bolečine v hrbtenici*. V galeriji Kamen so na ogled risbe slikarja naivca *Josipa Borovca*.

BLED - V Festivalni dvorani bo jutri, v sredo, ob 21. uri nastopila *Folklorna skupina Karavanke iz Trliča*.

ŠKOFJA LOKA - V Groharjevi galeriji na Mestnem trgu je odprta *prodajna razstava* slik Združenja umetnikov Škofja Loka, izkupiček je namenjen za odkup kašče.

Zbirke Loškega muzeja so na ogled vsak dan, razen ponedeljka, od 9. do 17. ure.

SORICA - V dvorani zadržnega doma so na ogled slike (olja na platnu) *Mira Kačarja*. Odprta je tudi etnografska razstava.

TRZIC - V Paviljonu NOB je na ogled razstava akrilov škofjeloškega slikarja *Lojzeta Tarfile*.

KAMNIK - V renesančnem prtiličju gradu Zaprice je na ogled razstava kamniških fotografov *Franca in Staneta Aparnika*.

LJUBLJANA - V Moderni galeriji je še do 1. julija odprta razstava litografij *Pabla Picassa*. Na ogled je tudi *razstava del jugoslovanskih avtorjev* iz zbirke Moderne galerije.

SPET NAGRADA "PATENTU 2000"

Kranj - Risani film z naslovom Patent 2000 avtorja Milana Jereba iz Kranja je prejel prvo nagrado na jugoslovanskem festivalu amaterskega filma v Kumanovu. To je že drugo priznanje za ta film, ki je spomladi letos prejel srebrnega Železjarja na mednarodnem festivalu amaterskega filma na Jesenicah. Risanka je prijavljena tudi za letošnji festival v Puli, 16 - mm kopija filma pa bo prikazana tudi na festivalu amaterskega filma treh dežel v Avstriji. ● L. M.

LETNI KONCERT KPZ LOKA

Škofja Loka - Jutri, v sredo, 27. julija, ob 20. uri bo v uršulinski cerkvi v Škofji Loki, Blaževa ulica, letni celovečerni koncert Škofjeloškega komornega zbora LOKA pod vodstvom zborovodje Janeza Jocifa. Na programu bo sakralna glasba, ki je nastajala od 16. do 20. stoletja. Med drugim bo na sporedu znana Palestrinova Missa de Beata Virgine, skladbe Claudia Monteverdija, W. A. Mozarta, Antona Brucknerja, Huga Wolfa ter znana in priljubljena latinskoameriška Kreolska maša. Posamezne skladbe bo povezovala religiozna lirika Franceta Balantiča in indijske Besede modrosti (Dhammapada) v izvedbi Janeza Dolinarja in Marka Črtaliča.

ADIA DIXIELAND V KIESELSTEINU

Kranj - ZKO Kranj vabi na drugi koncert v okviru Kieselsteinskih letnih prireditev. V petek, 29. junija, ob 20.30 bo na grajskem dvorišču Kieselsteina nastopil Adria Dixieland Band, ki ga sestavlja sedem glasbenikov in pevka. Ansambel se je široko uveljavil in se ponaša tudi z mednarodnimi priznanji. Na teh letnih prireditvah bo nastopil že tretjič. Za gostinsko ponudbo bo poskrbela restavracija Evropa.

Poletne prireditve

GRAJSKI LETNI KINO

Kranj - Kaže, da se bo po dolgih letih uresničila želja, da bi Kranj spet imel svoj letni kino. Čisto tako morda ne bo, toda za začetek bodo ob petkih zvečer na dvorišču gradu Kieselstein vrteli izbrane poletnemu času primerne predpremierne filme, ki jim bo kasneje mogoče videti v kinematografih Kina Kranj. Prva projekcija bo 6. julija!

Organizator kranjskih poletnih prireditev ZKO Kranj bo kot sedaj kaže svoje poletne kulturne prireditve na grajskem dvorišču letos dopolnila tudi s filmskim programom julija in avgusta. Poleg filma pa bodo ton letošnjim prireditvam dale tudi plesne, glasbene in gledališke prireditve. Ker je letošnje poletje bolj deževno kot sončno, bodo prireditve ob slabem vremenu v bližnjem Prešernovem gledališču.

Prve prireditve letošnjega poletja so že bile. Nadaljevale se bodo 12. julija z glasbeno literarnim recitalom Talijinih ljubiteljev Kieselsteinskih z izborom pesmi iz slovenskega grdopisja. Večer ljudskih pesmi in viž bo na sporedu 20. julija. Dan kasneje bo na grajskem dvorišču predstava Gledališča čez cesto - Iztok Alidič: Mars. Konec julija bo v znamenju kulturnega maratona ali dneva odprtih vrat gradu Kieselstein in cele vrste prireditev za otroke in odrasle. Julij se bo zaključil s tradicionalnim srečanjem pihalnih orkestru iz železne kaple, Fiumicella in Kranja. Med prireditvami, ki se bodo zvrstile avgusta, kaže omeniti nastop dramske skupine iz Predoselj z igro Arzenik in stare čipke, srečanje odraslih folklornih skupin in še kaj. ● L. M.

PRAZNIK KOVAŠKEGA MUZEJA

Kropa - Konec tega tedna praznuje Kovaški muzej 38-letnico ustanovitve. Ustanavljanja prvega lokalnega zgodovinsko - tehničnega muzeja so takrat počastili s svojo navzočnostjo pomembni in zaslužni znanstveniki, kulturniki in politiki. Danes je muzej preurejen in izpopolnjen, čeprav muzeološko še zaostaja za časom.

Čisti hlevi – mirne živali

Zlasti poleti in jeseni množica mrčesa vznemirja domače živali v njihovih bivališčih ali na paši. Mirne molznice bodo dajale več mleka, druge domače živali pa hitreje priraščale. Presenečeni boste, ko boste uporabili Biokill insekticid 2000. Z njim poškopimo stike med stropi in stenami, kote, okvirje vrat in oken hlevov, svinjakov, kurnikov, kašč, shramb ter prevoznih sredstev za živila in živino. Biokill razpršimo pol metra na široko, vendar ne po zraku. Poškopite lahko tudi pse, mačke in kure, saj je Biokill popolnoma neškodljiv za ljudi in toplokrvne živali, uničuje pa bolhe, klope, obade, komarje... Tudi mravljice mu ne morejo kljubovati.

Enkratni nanos Biokilla učinkuje okoli štiri tedne ter se biološko razgrajuje. Ne pušča madežev na tkaninah in zidovih.

Da bo naslednji nakup Biokilla cenejši, kupite samo platenko z Biokillom, uporabite pa prejšnje razpršilo. Če pa boste v prazno embalažo natočili vodo, boste lahko osvežili vaše lončnice.

Biokill

bep Dnevnik

AZUR - Kamnik d.o.o.
VRHPOLJE 170
tel. in fax. (061) 832-875

TRGOVINA AZUR KAMNIK VAM V SVOJI PRODAJALNI V VRHPOLJU 170, (1 km iz Kamnika proti Celju) IZ LASTNE PROIZVODNJE NUDI:

KAMINE
odprte kamine (sistem voda - zrak)
kaminske obloge vseh vrst
vrtne grile in raznje

MARMOR
okenske police (zunanje in notranje)
stopnice (izdelava po naročilu)

BETONSKA GALANTERIJA
velika izbira tlakovcev, talnih plošč, robnikov, ograjnih elementov, cvetlična korita, fontane itd.

IZREDNA PONUDBA

Okenske police iz marmorja - CARRARA
Italija
190,00 din tekoči meter
Izdelamo po naročilu

ORGANIZIRAMO DOSTAVO NA DOM!
S SVOJIMI MONTAŽNIMI EKIPAMI DOBAVLJAMO IN VGRAJUJEMO VSE VRSTE KAMINOV IN VRTNIH GRILOV. Dobro smo založeni tudi z vsem ostalim gradbenim materialom po najugodnejših cenah.

NE POZABITE: PRI AZURJU V KAMNIKU SE DOBI VSE - NO, SKORAJ VSE!

SE PRIPOROČAMO IN KMALU NASVIDENJE!

Mirka Vadnova 1, Kranj, uprava: 064/24-751, trgovina z gradbenim materialom: 27-287

Ustanovili smo novo stanovanjsko zadrugo v Kranju. Nudimo usluge svetovanja, projektiranja, gradbenega nadzora in celotne izvedbe gradbenih objektov. Prav tako nudimo članom zadruga nabavo gradbenega materiala brez plačila prometnega davka. Gradbeni material vam po najugodnejših cenah dostavimo na gradbišče.

Vsi člani zadruga imajo 5 % popusta pri nabavi gradbenega materiala in storitev, ki jih proizvaja **Gradbeno in kamnoseško podjetje »GRADNJE«**, Kranj (pesek, beton, marmorni izdelki - police, tlaki, stopnice in usluge strojnega parka).

Pristopnina in članarina zadruga sta simbolični.

VČLANITE SE V STANOVANJSKO ZADRUGO STIK KRANJ

Delovni čas zadruga vsak dan od 6. do 14. ure.

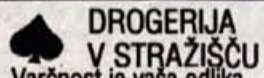

Industrija pohištva Železniki,
Češnjica 54, p.o.

oddaja v najem
POSLOVNI PROSTOR - SKLADIŠČE

Prostor je velik 1820 m² in se nahaja na sedežu podjetja na Češnjici 54, Železniki. Prostorji so primerni za skladiščenje vsega blaga iz lesa in kovin.

Pisne ponudbe pošljite na naslov: Alples Železniki, Češnjica 54, za tržno področje, 64228 Železniki. Rok za prijavo je 8 dni po objavi v časopisu.

DROGERIJA V STRAŽIŠČU
Varčnost je vaša odlika, zato vam ni potrebno v Avstrijo.

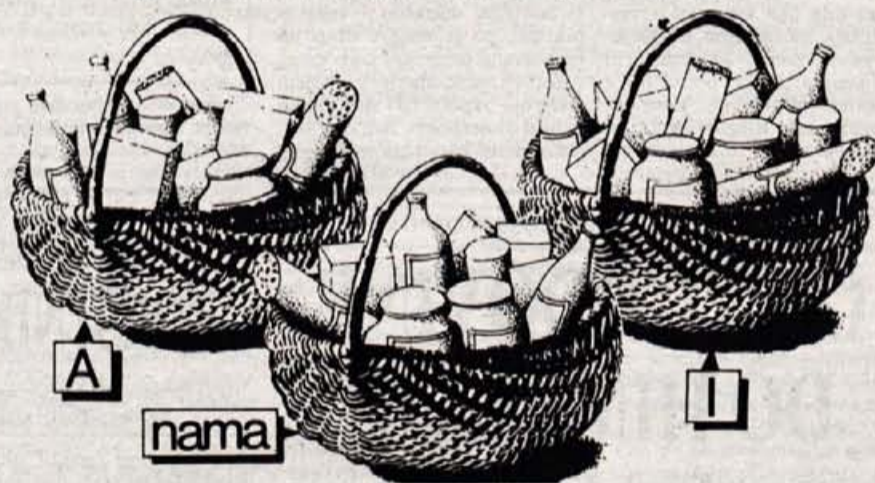
Po zelo ugodnih cenah vam nudimo uvoženo moško in žensko negovalno in dekorativno kozmetiko, bižuterijo, čistila. Nizke cene so naš moto in vaše zadovoljstvo.

Obiščite nas in se prepričajte!
Tel.: 064/23-025
Odprto vsak dan od 8. - 12. ure in od 15. - 19. ure
sobota od 9. - 13. ure

TRAKTORJE Tomo Vinkovič in kosilnice vseh znamk popravljamo in obnavljamo. Delamo tudi na terenu. Režalstvo Ignac Keber Budna vas 2, ŠENTJANŽ tel.: 0601-81-315

VERJAMETE V UGODEN NAKUP DOMA ?

V Nami smo vam pripravili »diskontno košarico živil,« ki omogoča primerjavo cen podobnih izdelkov v Avstriji in Italiji.

Da pa bi bila »Namina košarica« zares konkurenčna, smo se odločili, da vam na blagajni ob plačilu povrnemo 10% od vrednosti nakupa (podobno kot je pri sosedih navada z Mehrwertsteuerjem)
Naš edini pogoj je nakup prek 1.000,00 din.

Poskrbeli pa smo še za eno novost.

To je »nakupovalni listek«. V naši samopostrežni ga zjutraj ali pred opravi izpolnete, naročeno blago bomo pripravili, ob dogovorjeni uri pa ga boste plačali in tudi prevzeli.

SAMOPOSTREŽBE

nama

V Nami skrbijo za kupce

Trgovci zadnje mesece še kako občutijo, da jim veliko kupcev odhaja čez mejo. Zato so se pri Nami odločili, da najprej znižajo cene, nato pa so kot novost uvedli tudi 10 odstotno povračilo (po zgledu trgovcev iz sosednje Avstrije). Da pa bi v svoje trgovine privabili ljudi, ki jim je dragocen prosti čas in ga neradi izgubljajo po trgovinah, so se odločili za novo, vsekakor za mnoge dobrodošlo, akcijo z »nakupovalnim listkom«, s katerim lahko zjutraj ali pred opravi v trgovini blago naročite, ko odhajate domov, pa vas že čaka pri blagajni. Poteza, ki bi bila lahko zgled...

Mizarstvo, žaga in profiliranje lesa

OVSENIK ALOJZ
Jezerska cesta 108/c
Tel.: 064-35-770

● Ko gradite in opremljate dom, vam priporočamo, da se odločite za našo opremo balkonov in vhodnih vrat.

● Poleg tega nudimo: sobna vrata, talne, zaključne in okrasne letve.

● Vsi naši izdelki so iz masivnega lesa, ki vam jih izdelamo po vaših merah.

● Obiščite nas in si oglejte vzorce v našem razstavnem prostoru.

● Naša žaga vam hitro razreže tudi vašo hlodovino v vseh dimenzijah.

ZDRAVA LEPOTA LESA

Kadar gradimo, se med gradbenim materialom prav gotovo nahaja tudi les. Vendar ne samo zaradi svojih izrednih lastnosti, ampak tudi zaradi svoje toplote, naravnosti, umirjenosti in lepote.

Ker pa je les biološkega izvora, je relativno neodporen. Zato ga je treba negovati in ga, kolikor je mogoče, ščititi pred škodljivimi vplivi. Kako hitro in na kakšen način bo les propadel, je odvisno od intenzivnosti raznovrstnih biotičnih - gliv in insektov, in abiotičnih - vremenskih dejavnikov.

S pravilno uporabo in ustrežno zaščito pa bo les ostal zdrav in lep ter še dolgo ohranil trdnost, nosilnost kot tudi vso svojo originalno estetsko privlačnost. Vendar samo to ni dovolj. Zelo pomembno je, da se ga kasneje, ko je že v uporabi dobro vzdržuje in neguje, kajti edino tako bo ohranil prvine, s katerimi ga je leta in leta oplajala narava.

»ZDRAVA LEPOTA LESA«

V Belinki si že vrsto let intenzivno prizadevamo storiti čim več na področju zaščite lesa. Naš namen je več kot zgolj proizvajati zaščitna sredstva. Želimo in skušamo navduševati ljudi za uporabo lesa kot naravnega materiala. Toda ne kakršnega koli lesa, ki hitro spremeni svoje lastnosti in videz. Prizadevamo si, da bi les oplemenitili - zaščitili in obogatili z barvnimi premazi in šele takega prenesli v svoje okolje in dom.

Ker je les biološkega izvora, je relativno neodporen. Zato ga je treba negovati in ga, kolikor je mogoče, ščititi pred škodljivimi vplivi in dejavniki, ki ga počasi ali hitro razgrajujejo in uničujejo. Kako hitro in na kakšen način bo les propadel, je odvisno od intenzivnosti raznovrstnih biotičnih (glive, insekti) in abiotičnih (vremenskih) dejavnikov. S pravilno uporabo in ustrežno zaščito bo les ostal zdrav in lep ter še dolgo ohranil trdnost, nosilnost kot tudi vso svojo originalno estetsko privlačnost. Vendar samo to ni dovolj. Zelo pomembno je, da se ga kasneje, ko je že v uporabi dobro vzdržuje in neguje, kajti edino tako bo ohranil prvine, s katerimi ga je leta in leta oplajala narava.

Konstrukcijska zaščita lesa

Za les je pomembno, da se ga, kolikor je mogoče, zavaruje pred navlaževanjem. Konstrukcijske napake v temeljih, strešni konstrukciji, oknih, vratih itd., lahko povzročajo navlaževanje oz. ustvarjajo kondenzne vlage, ki je ena najhujših sovražnic lesa. Le-ta namreč v povezavi z delovanjem ostalih vremenskih vplivov (mraz, vročina, svetloba) močno razjeda les. Obenem pa vlažen les zelo ustreza razvoju lesnih gliv in drugih lesnih škodljivcev.

Osnovna konstrukcijska pravila so:

- preprečiti dostop vode do lesa in v les oz. omogočiti hitro odtokanje, po koncu padavin pa hitro sušenje.
- sodobno konstruirana okna in vrata vgrajevati čim globlje v fasado
- strešni napušč naj bodo dovolj široki
- obvezno je zračno letvanje, po možnosti navpično položenih lesenih fasadnih oblog.
- izogibati se direktnega stika lesa in tal oz. stan, razen, če je le-ta primerno globinsko impregniran
- lesu, ki je zaprt v »sendvič« konstrukcijah, naj bo omogočeno dihanje z zračenjem
- zagotoviti je treba kakovostno hidroizolacijo stavb pred talno vlago.

Konstrukcijska zaščita je torej prvi in osnovni ukrep, ki ga je treba upoštevati že pri načrtovanju gradnje in ga ne moreta popolnoma nadomestiti niti uspešna kemična niti kemično površinska zaščita lesa.

CELOVITA ZAŠČITA LESA

Pri uporabi lesa ne smemo pozabljati, da je les kot naravni material »živ«, da diha, in da je kot organska snov zelo dovzeten za razkroj. Zato ga je treba tako tudi obravnavati. Zelo pogosto se namreč dogaja, da projektantje na te stvari pozabljajo. Tako se dopušča, da se les vklešča med izolacijski material, da se ga vgrajuje tudi nezaščitenega, posebno tam, kjer se ga ne vidi, vlažnega in celo okuženega.

Za kakovostno zaščito lesa pa ni dovolj le zaščita z zaščitnimi premazi, ampak mora biti le-ta celovita. Pod celovito zaščito se šteje konstrukcijska, kemična in površinska zaščita lesa.

KEMIČNA IN POVRŠINSKA ZAŠČITA LESA

Za podaljšanje življenjske dobe lesa pa sta potrebni tudi kemična in površinska zaščita lesa. Kemična zaščita je ukrep proti biološkim škodljivcem, površinska pa proti vremenskim vplivom. V ta namen smo v Belinki razvili različna sredstva za zaščito in oplemenitenje lesa, ki popolnoma zadostijo tako kemični kot površinski zaščiti lesa.

prav je naravna barva lesa dragocena estetska vrednota, nam vedno in povsod ne ustreza, odvisno od namena uporabe, usklajenosti z okoljem ter različnih osebnih razlogov in nagibov. Zato obsegajo Belinkini lazurni premazi in lak lazura široko paleto barv, ki so primerne za vse vrste okolja in potreb, pri tem pa ohranjajo značilno teksturo lesa lepo in jasno vidno. Glede na vrsto lesnega izdelka oz. glede na to, ali je vgrajen zunaj ali znotraj stavbe, se odločimo za vrsto zaščite.

Običajno se priporoča za prvo premazovanje več nanosov. Glede na izdelek in njegovo izpostavljenost biotičnim in abiotičnim dejavnikom zgradimo zaščitni sistem, ki obsega različne kombinacije osnovnega kemičnega zaščitnega sredstva, lazure in lak lazure. Za vzdrževanje in obnavljanje pa ga le dopolnjujemo in popravljamo škodo, ki so jo premazu s časom povzročili vremenski vplivi.

Znotraj stavb v glavnem uporabljamo lazurne premaze, razen za obloge, ki jih lahko na hrbtni strani tudi enkrat premažemo z osnovnim, kemičnim zaščitnim sredstvom, ki ga uporabljamo tudi za zaščito strešne konstrukcije. Lazurne premaze v glavnem nanašamo zato, da les dekoriramo, oplemenitimo in ga uskladimo z okoljem. Za površinsko zaščito oken in zunanjih vrat pa se priporoča tudi lak lazura. Običajno se zaradi parne zapore nanese na notranji strani en nanos več kot na zunanji strani. To je po svoje nenavadno, saj bi pričakovali, da je treba za doseganje trajnejšega premaza nanesti več nanosov na zunanji strani. Na zunanji strani mora biti lesu, ki je izpostavljen zelo hitrim in spremenljivim vremenskim vplivom, omogočeno dihanje. Če bi se nanoslo na zunanji strani več nanosov, bi se lastnosti premaza preveč približale lastnostim laka in barv, kar bi zaviralo normalno delovanje lesa. Zato bi začel premaz pokati in se luščiti. Z notranje strani pa dihanje lesa ni tako močno, saj je klima v hišah precej enaka. Z večjim številom nanosov na notranji strani namreč preprečimo, da bi se znotraj lesa v območju rosišča ustvarjala odvečna kondenzna vlaga, ki je, kot je bilo že rečeno, ena najhujših sovražnic lesa.

Lesni elementi oz. izdelki kot npr. zunanji deli oken, polkna, zunanja vhodna vrata, garažna vrata, fasadne obloge, balkonske ograje itd., ki so izpostavljeni indirektnim ali direktnim vremenskim vplivom pa najprej dobro zaščitimo z osnovnim kemičnim sredstvom, šele nato pa jih premažemo z lazurnimi premazi ali lak lazuro.

Belinkina sredstva za zaščito lesa so torej glede na vrst lesnega elementa, vrsto premazovanja in vrsto izpostavljenosti vremenu, kombinacija treh zaščitnih sredstev, ki se medsebojno navezujejo in tako tvorijo kakovostno in učinkovito zaščito lesa. Poleg teh pa Belinkina paleta zaščitnih sredstev zajema še sredstva za represivno kemično zaščito lesa, ki se uporabljajo takrat, ko je les že okužen oz. napaden z lesnimi škodljivci.

VZDRŽEVANJE ZAŠČITENEGA LESA

Nobena zaščita lesa ni večna, še toliko manj površinska zaščita lesa. Zato jo je treba pravčasno obnavljati, da se popravlja škoda, ki jo premazu s časom povzročajo vremenski vplivi. Kdaj je pravi čas za obnavljanje, ni težko ugotoviti. Ko postane

površina »utrujena«, matirana, ko ne odbija več deževnih kapelj, ampak jim pušča, da se razlivajo po površini in jo močijo, takrat je čas za obnovo. Ne smemo dopustiti vrenemu, da bi premazni sistem podkopal do korenin - torej do same površine lesa.

Obnavljanje starega premaza

Trajnost premaza, ki ima nalogo, da ščiti les pred vremenskimi vplivi, je odvisna od številnih dejavnikov. Na trajnost in s tem povezano dolžino vzdrževalnih intervalov vplivajo kakovost premaza, kakovost izvedbe, število nanosov, vrsta in kakovost lesa ter njegova površina. Močan vpliv ima tudi lega lesnega elementa glede na smer neba. Čim bolj proti jugu in zahodu je les obrnjen, čimmanj je z nadstreškom zaščiten pred dežjem in kolikor bolj horizontalna je njegova površina, toliko bolj je izpostavljen propadanju. Zato bo premaz manj zdržal, hitreje se bo tanjšal in potrebni vzdrževalni intervali bodo krajši. Če je konstrukcijska zaščita lesa dobra, potem premaza znotraj stavb ni treba obnavljati več kot deset let. Kadar pa je les močno izpostavljen vremenskim vplivom, je treba premaz obnoviti že po nekaj letih. Obnova je potrebna, še preden postane površina lesa načeta. Postopek obnavljanja premaza je odvisen od vrste predhodnega premaza kot tudi od tega, kako pravočasno smo z obnovo začeli.

Obnavljanje lazurnega premaza ali lak lazure je preprosto. Star premaz se očisti prahu in neprijetnih delcev s krtačo iz trdih ščetin. Tako je les pripravljen za nov, osvežilni nanos. Če se obnavlja pravočasno (2 do 3 leta), potem je dovolj en sam nanos. Dva vzdrževalna nanosa se nanese le, če se zamudi pravi čas za obnavljanje in je premazni sistem utrpel že preveliko škodo. Če pa se obnavlja premaz, ki je tvoril film (lak, barva), potem je treba s površine lesa najprej popolnoma odstraniti star premaz. To se stori bodisi mehanično (strgalo), s toploto (puhalo 500°C) ali s posebnimi kemičnimi sredstvi. Pred ponovnim premazovanjem mora biti površina lesa suha in dobro obrušena.

Kaj storiti, če se opazi, da je les že okužen oz. napaden od lesnih škodljivcev

Če les ob vgradnji ni bil zaščiten ali, če je bil, pa je zaščita zaradi različnih razlogov popustila oz. ni bila obnovljena pravočasno, se lahko zgodi, da les okužijo lesne glive ali napadejo lesni insekti. V takem primeru so ukrepi zaščite lesa mnogo bolj zahtevni, dolgotrajni, dragi in tudi ne zagotavljajo popolnoma, da se nadlog zares znebimo.

Kot prvo se priporoča, da se najbolj okužene oz. poškodova-

ne dele lesa zamenja z novim, zdravim in suhim lesom, ki mora biti predhodno obvezno preventivno zaščiten z osnovnim kemičnim sredstvom. Ostali manj poškodovani les, kot tudi ves les, ki je oddaljen do enega metra od zadnje, vidne poškodbe, je treba najprej dobro očistiti umazanije in prahu, odstraniti star premaz in šele nato se ga premaže s kemičnim sredstvom za represivno zaščito lesa. Če je poškodovan les napaden tudi od lesnih insektov, se kemično sredstvo injicira tudi v izletne odprtine. Z injiciranjem se doseže, da sredstvo prodre tudi globlje v notranjost in porovih, ki jih izdolbejo ličinke, prej doseže škodljivca in ga uniči. Če gre za strešno konstrukcijo oz. dele lesa, ki so težko dostopni, pa se kemično sredstvo aplicira s postopkom brizganja.

Saniran les je treba pogosto pregledovati in opazovati ter ob vsakem najmanjšem sumu, da so se lesni škodljivci spet poja-

nevnjetljiva. Tako smo tudi v Belinki razvili nov izdelek. To je ekološka barva za les, na vodni osnovi, imenovana VIRGA, ki je kot plod dolgoletnih raziskav, skupek pozitivnih lastnosti dosedanjih sredstev za zaščito lesa. VIRGA je izdelana iz najbolj kakovostnih smol, naravnih olj in pigmentov obstojnih na svetlobi. Ker ne vsebuje vnetljivih topil in zdravju škodljivih snovi, je izredno primerna za uporabo v bivalnih prostorih, vendar je enako učinkovita tudi za zaščito lesa na prostem.

Ko se les prebarva in posuši, VIRGA ni več topna v vodi, se ne spira in les odlično varuje pred vremenskimi vplivi v vseh letnih časih. Delo z njo je enostavno, premaz se ne lušči in se zlahka obnavlja. Po lastnostih in uporabnosti je podobna naši klasični lazuri Beltonu.

Z VIRGO enostavno obnavljamo in prebarvamo tudi les, ki je že bil zaščiten z drugimi, lahko tudi klasičnimi sredstvi, torej

vili, ponovno sanacijsko ukrepati.

VIRGA - NOVI BELINKIN IZDELEK

Trenutno se tako v svetu kot tudi pri nas, vse bolj uveljavljajo sredstva brez organskih topil. Prednost teh sredstev je v tem, da so bolj sprejemljiva za okolje, nenevarna za človeka in

sredstvi na bazi organskih topil. Kot transparentna barva lepo poudari strukturo lesa. Njena barvna paleta je sestavljena iz brezbarvne in sedmih tonov naravnega lesa, ki so usklajeni med seboj in harmonično prilagojeni okolju.

VIRGA torej ni samo barva za les, ampak je nekaj novega, drugačnega - predvsem je skrbnejši odnos do okolja in za boljše počutje v našem domu.

BELINKINI IZDELKI ZA ZAŠČITO IN OPLEMENITENJE LESA

- BELLES** — osnovno preventivno kemično sredstvo za zaščito lesa pred lesnimi glivami in lesnimi insekti
- BELTON** — sredstvo za površinsko zaščito lesa in dekorativno oplemenitenje površine lesa
- BELTOP** — sredstvo za površinsko zaščito lesa, ki daje lesu še dodatno odpornost pred vremenskimi vplivi
- VIRGA** — ekološka barva za les na vodni osnovi, izredno primerna za uporabo v bivalnih prostorih kot tudi na prostem
- BELOCID** — represivno kemično sredstvo za uničevanje lesnih škodljivcev, ki se pojavijo v lesu
- FENTIN** — represivno kemično sredstvo za injiciranje v les in s tem uničevanje lesnih insektov.

belinka

moj odnos do lesa

Dr. mag. Diana Benko, dipl. ing.

Projekt vreden zanimanja celotnega podjetniškega trga

Novost pri zavarovanju objektov

Kranjsko podjetje PAN ELEKTRONIK poznavalcem problematike zavarovanja različnih objektov pred nezaželenimi obiskovalci seveda ni potrebno podrobneje predstavljati. Velja pa poudariti nove načrte, ki bodo še posebej dobrodošli za podjetja v Kranju in na Gorenjskem.

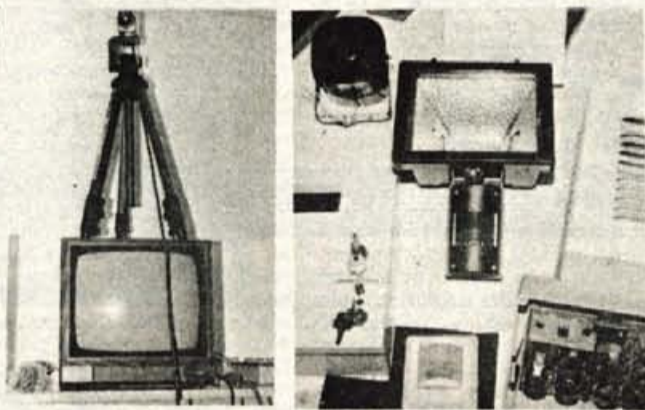
Dolgo pri nas ni bilo možno preko podjetniške iniciative samostojno poseči na področje alarmnih naprav oziroma tehničnega varovanja objektov. Z otoplitvijo splošnih, tako političnih kot gospodarskih razmer pa so se le sprostile tudi kapacitete na področju, ki bo ob rasti celotne družbe pravzaprav šele dobro prišlo do izraza. Vedno bolj se bo namreč v ospredje postavljala lastnina, različni objekti, za čigar varovanje v razvitem svetu že dolgo velja, da je človek predraga naložba in se varovanje vse bolj nagiba v prid tehnični zaščiti.

Tega se očitno dobro zavedajo tudi pri PAN ELEKTRONIKU, kjer svojo vidno vlogo vsekakor igra tudi 11 letna tradicija. "Zadnja leta smo predvsem zasedeni z nameščanjem tehnične zaščite po različnih podjetjih. Vse več je namreč odgovornih ljudi v tovarnah, ki vidijo v tehničnem varovanju ob uspehu tega tudi velik prihranek pri denarju. V povprečju namreč velja ocena, da se že nekako v pol leta poplača svetovanje, nakup in namestitev tehničnega varovanja oziroma že v prvem letu podjetje prihrani za šest mesečnih stroškov, ki bi jih sicer moralo odšteti za plačilo varnostnikov," zagotavlja direktor PAN ELEKTRONIKA Lojze Podgoršek.

Sicer pa ob informaciji, da lahko na njihovem naslovu (Naklo, Na Kalu 19, telefon 064/47-278, telefax 0038/64/47-278) dobimo ustrezne strokovne informacije o napravah za varovanje stanovanj, stanovanjskih hiš... zapišimo predvsem novost, ki bo verjetno zanimiva za širok krog podjetij v Kranju. "Praktično tik pred otvoritvijo je "Center" (delovni naslov), kjer bomo nudili podjetjem popolno tehnično zaščito, klub Maksia Perca (nekdanji pripadniki organov za notranje zadeve) pa intervencijske storitve", razlaga Lojze Pod-

goršek: "Kranjski gasilci so nam ljubeznivo odstopili 50 priključkov, kar bo pomenilo, da so priključena podjetja pod stalnim nadzorstvom dežurne osebe, ki bo razpolagala tudi z ustrezno opremljenim vozilom, dvojico za intervencijo ter stalno radijsko povezavo z UNZ. Tako imenovani tihi alarm se namreč vse bolj izkazuje kot uspešnejši, saj med drugim v večji meri omogoča, da ujamete storilce pri dejanju." Zanesljivo gre pri omenjeni novosti PAN ELEKTRONIKA za višjo kakovostno raven ponudbe, kar je v današnjih časih, ko se vse več ljudi pojavlja na hišnih vratih, češ nudimo vam poceni alarmne naprave, še toliko pomembnejše.

Pravilno postavljeni kameri ne uide ničesar.

Iz delavnice PAN ELEKTRONIKA: centrale, sirene, javljalniki alarma, luči s senzorjem...

ČE SI ŽELITE MIRNEGA SOŽITJA Z NARAVO, PREMAGOVATI RAZDALJE IN SPOZNAVATI SKRIVNOSTNE KOTIČKE POKRAJIN, ČUTITI PRIJETNO UTRUJENOST IN SVEŽINO, POTEM JE IZBIRA KOLESA PRAVA ODLOČITEV.

MERKUR IZ KRANJA VAM V SODELOVANJU S FIRMO GIUBILTO CICLI PREDSTAVLJA PESTER IZBOR GORSKIH IN MESTNIH KOLES ZNAMKE GANNA. ODLIČNA KAKOVOST, BOGATA IZBIRA RAZLIČNIH MODELOV IN PRESENETLJIVO UGODNA CENA VABIJO.

Z NAKUPOM KOLESA BOSTE LAHKO POSTALI TUDI ČLAN KLUBA GORSKIH KOLESARJEV.

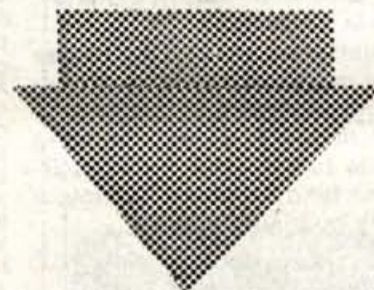
ŠPORTNIKI, REKREATIVCI, LJUBITELJI NARAVE - OGLASITE SE V MERKURJEVIH DUTY FREE SHOP PRODAJALNAH:

PARTNER, Kranj, Koroška c. 2, telefon: (064) 26-461
IDEAL, Ljubljana, Wolfova 8, telefon: (061) 216-320

MERKUR VAS VABI

V Modernih interierih
stopamo še korak bliže
k svojim kupcem

Poleg že sicer nižjih
proizvajalčevih cen,
ugodnih pogojev pri
6-mesečnem obročnem
odplačevanju in 10 %
popustu pri plačilu z gotovino

VAM SEDAJ NUDIMO ŠE
DODATNE UGODNOSTI.
RAZNI POHIŠTVENI PROGRAMI,
KI JIH BOSTE KUPILI PRI NAS
OD 20. 6. DO 20. 7.

BODO ZA VAS CENEJŠI
ŠE ZA DODATNIH
20 - 30 %

LESNINA MODERNI INTERIERI V
KRANJU IN NA JESENICAH

lesnina.lli

v Kranju in na Jesenicah

PVC DESIGN d.o.o.

KRANJ ● LIKOZARJEVA 3
TEL.: 064/25-280 ● TLX:DBKRYU37749

objavlja prosta dela in naloge

1. RAČUNOVODJA

- višja ali srednja izobrazba ekonomske smeri
- 5 let delovnih izkušenj na podobnih delih

2. VODJA PROIZVODNJE

- visoka šola ustrezne smeri
- 5 let delovnih izkušenj

3. POSLOVODJA TRGOVINE S ČEVLJI

- KV trgovec
- 5 let delovnih izkušenj v trgovini

4. PRODAJALEC

- KV trgovec
- 3 leta delovnih izkušenj v trgovini

5. KOMERCIALNI PREDSTAVNIK ZA PRODAJO GALANTERIE NA PODROČJU SLOVENIJE IN ISTRE

- komercialist s prakso
- delo je možno opravljati tudi honorarno

6. ČEVLJAR ZA EKSPRES POPRAVLJALNICO ČEVLJEV

- KV čevljar s prakso

Pismene prošnje z dokazili pošljite na naslov: PVC DESIGN, Likozarjeva 3, Kranj v roku 8 dni po objavi v časopisu.

SCONS

Diskont s čevli!

Zoran Thaler, novoimenovani namestnik republiškega zunanjega ministra

Neuvrščenost je eksotična zadeva

"Izvoljen sem bil v četrtek, 14. junija, popoldne in ob 18. uri je bila moja prva službena naloga pogovor ob večerji v Rotovžu, z delegacijo republike Estonije," napol za šalo napol za res pravi naš sogovornik, ki sicer v svojih odgovorih ne skopari z jasnimi opredelitvami tako okrog lastne strankarske pripadnosti kot seveda problematike s področja, kjer bo 1. julija tudi uradno nastopil delo.

Da je diplomacija težak posel, se je prepričal tudi naš novinar, ko je lovil (in s pomočjo prijazne tajnice tudi ulovil) časovno sila razprodanega drugega človeka slovenskega zunanjega ministrstva...

Zadnje dni ste bili z imenovanjem na mesto Ruplovega namestnika tarča vročih tako skupščinskih kot strankarskih razprav. Če poenostavimo, ena stran vam očita izdajo in prebeg pod okrilje DEMOS-a, druga stran pa se vas boji kot nemeščena in špijona iz opozicijskih vrst?

"Za namestnika zunanjega ministra sem šel kot liberalec, vendar očitno brez "žegnja" lastne stranke. Na relativnost očitkov o izdaji, domobranstvu, vrinjenosti v DEMOS-ove vrste, kaže ravno na obe plati, ki ste jih omenili. Ima pa moja poteza sicer krepko ozadje."

Mislite s tem na zadnja dogajanja znotraj ZSMS - liberalne stranke?

"Človek bi moral biti zelo ciničen, če bi ugotovil, da je liberalna stranka po volitvah, v teh dveh mesecih, uspešno stopala po pravi poti. Skratka, prepričan sem, da sta bila omenjena meseca zelo ponesrečena za našo stranko. S svojimi potezami s(m)o si izničili možnosti v parlamentu in s tem posledično v vladi, rekel bi celo, da smo sedaj bolj odmaknjeni od virov politične moči, kot smo bili pred volitvami."

Torej vaše nestrinjanje s politiko lastne stranke?

"Sam pri sebi sem že nekaj časa izkazoval nestrinjanje z vodenjem takšne politike, mislim, da lahko s svojim primerom pokažem, da je možno delati bistveno drugače. Navsezadnje lahko neprizadeti opazovalec oceni, da bi lahko tudi stranka dobro izkoristila človeka na takšnem položaju v vladi."

Slovenska predstavništva v tujini

Zunanja ministrstva se laiku kažejo predvsem v luči blišča, televizijskih kamer, številnih novinarjev, črnih mercedesov...?

"Nekaj videti tega je res opaziti v normalnih zunanjih ministrstvih, dobro pa veste, da mi takšnega ministrstva še nimamo. Pri nas je to Komite, po novem sekretariat, za mednarodno sodelovanje (RKMS). Že po imenu se vidi bistvena razlika, res pa je, da je velika ambicija sedanje ekipe vzpostaviti resnično zunanje ministrstvo, skladno z osamosvojitvijo Slovenije, bodisi v konfederalni ureditvi Jugoslavije ali brez nje."

Vaš sedanji šef, dr. Dimitrij Rupel, je pred časom preko svoje stranke razglasil posebno deklaracijo o slovenski zunanji politiki, kasneje objavljeno tudi v 95. številki Nove revije, v kateri postavlja vrsto zanimivih, za nekatera tudi spornih tez. Kakšen je vaš komentar tega dokumenta?

"Tege besedila ne bi komentiral, je pa dejstvo, da je moja vizija zunanje politične prihodnosti Slovenije dokaj podobna in zato sem tudi prišel na to mesto. Dejstvo je, da je ambicija Slovenije postati mednarodno pravni subjekt, torej možnost samostojnega podpisovanja mednarodnih pogodb, nadalje, da odpira zunaj svoja poslaništva in da drugi odpirajo svoja v Ljubljani... Živimo v razmerah, ko smo v pravem smislu precej oddaljeni od teh ciljev in delamo po več tirnicah. Na eni strani imamo pred očmi ta strateški cilj po drugi

strani pa nam ni žal energije, da izkoristimo kanale, ki že obstajajo. O tem pa konkretno govori dr. Rupel v omenjeni številki Nove revije. Naprimer naša ambicija je zapolniti pomembne točke, ki se zaradi iztekov mandatov praznijo, predvsem v evropskih državah ter odpiranje predstavništva, ki zaenkrat še nimajo statusa uradnih državnih predstavništva Slovenije, so pa zametek tega."

Nič več politične emigracije

Mislite s tem na Celovec, Trst... in seveda po novem Bruslju?

"Celovec v bistvu že sedaj štejejo za slovenski konzulat, čeprav je uradno seveda konzulat SFRJ. Tako je tudi z onim v Trstu in Clevelandu, ker so to točke, ki so rezervirane za slovenske diplomate. Naša ambicija je že sedaj začeti vzgajati samostojno diplomatsko službo, želimo pa tudi sprejem sistemskega zakona, ki bo urejal zunanje zadeve republike Slovenije."

Zgradba, v kateri ste nastanjeni, stoji preko ceste stavbe republiškega predsedstva in izvršnega sveta. Gre po vašem v tem iskati kakšno globljo simboliko, ki jo dodatno spodbuja še termin famozne politične emigracije in s tem povezanega dejstva obveščevalnih služb?

"Neuvrščenost se s stališča sedanjega mednarodnega položaja Slovenije bolj zdi eksotična zadeva. Zanesljivo ni v prioritetah nove slovenske politike in s tem seveda tudi ne nove slovenske zunanje politike."

"Če gre za vohunjenje ali dela v okviru naše službe, ki so naperjena proti našim rojakom, tako imenovani politični emigraciji, velja nedvoumno povedati, da je tovrstna zgodba za nas zaključena. V praktičnem smislu sintagma politična emigracija ne obstaja več, kar bo v kratkem potrjeno tudi v pravem smislu. Mi imamo emigracijo, ki so iz različnih razlogov zapustili domovino in se imajo vso pravico stalno ali začasno vrniti. To posledično tudi pomeni, da kakršnokoli dejavnost, ki bi šla v kontrolo teh ljudi in kakršnokoli obdelovanje, odpade. Če pa gre za aktivnosti, ki, kot temu na Zahodu rečejo, služijo nacionalni varnosti, je seveda drugo vprašanje."

Peterle ceni RKMS

Ne nastaja nova povezava obveščevalne dejavnosti (obveščevalna služba) vašega komiteja pa Janšvega in Bavčarjevega resorja, kot bi bilo tudi možno razumeti iz današnje (sreda, 20. junija) Ruplove izjave, ko govori o ustanovitvi Centra za strateška vprašanja?

"Ne. Center za strateške študije bi morala biti institucija nič več kot to, kar pove samo ime. Če gre naprimer za vprašanje, ali je za Slovenijo boljše, da na zunanje političnem smislu preide na nevtralnopolitično ali je boljše vključitev v NATO pakt, mislim, da je kvaliteten odgovor na takšno vprašanje možen po temeljiti analizi in oceni v takšnem centru za strateške študije. Absolutno ga ne bi povezoval z obveščevalno službo. Mi smo imeli naprimer veliko denarja vloženega v tako imenovani "zumba hause", kjer so razni bivši centri za sodelovanje in deželami v razvoju... Takšne investicije bi morali že davno preusmeriti v center za strateške študije."

"Srbija je v določenem smislu še v nekaterih drugih področjih prišla najdlje, ker je z najmanj moralnih predsodkov prešla na politiko izvršenih dejstev... zelo uspešno vodi avtonomno separatistično politiko."

Sodi resor RKMS med bolj ali manj pomembne stebre nove slovenske vlade?

"Dela vlade v tem tednu še nisem zaznal v praktičnem vidiku, torej tudi ne v hierarhičnem vidiku. Ta logično obstaja, mislim pa, da glede na držanje predsednika Peterleta naš resor sodi v zgodnjo petino pomembnih resorjev."

V tem času je močno opazna dvojnost dela, na kar ste že sami opozorili. V kolikšni meri je torej čutili prvoradni drugi tir, ki bi mu lahko rekli tudi cesta, ki pelje v svet samo preko Beograda oziroma mnenje, da bi se na primer v Alpe Jadrane morala povezovati Gorenjska, Primorska, ne pa država Slovenija?

"Na eni strani Slovenija vodi dokaj angažirano tako imenovano regionalno politiko, vključuje se v institucije evropskega regionalnega povezovanja - skupščino evropskih regij, Alpe Jadrane... To je trenutno vsekakor metoda, ki v sedanjih nezavidljivih razmerah omogoča kontakt z Evropo. Po drugi strani pa takšno povezovanje kot državo slovenskega naroda na neki način devalvira, ker jo spravlja na isto raven kot avtonomne pokrajine v drugih državah. V tem smislu imamo povsem drugačne ambicije, saj tudi de facto Slovenija predstavlja državo samostojne evropske nacije."

Prokrustova postelja

Te dni je vroča zadeva grško-jugoslovanska meja, za katero pa se že manj informiranim ljudem verjetno vedno zgolj variacija na isto temo?

"Primer spora med Grčijo in Makedonijo kaže v kontekstu jugoslovanske zunanje politike razpetost "enotne jugoslo-

vanske zunanje politike" na neko Prokrustovo posteljo. Enotna jugoslovanska zunanja politika je fikcija in pade na vsakokratnih konkretnih problemih. Tudi mi imamo precej pripomb, kajti Slovenija težko čuti sedanjo in še bolj preteklo zunanjo politiko kot svojo, ravno to pa se trenutno dogaja Makedoncem, podobne probleme so imeli veikkokrat tudi Srbi. Nujno je, da si svoje nacionalne interese vsaka nacija znotraj Jugoslavije uresničuje preko svojih, avtonomnih, samostojnih zunanjih politik."

Nekateri ocenjujejo, da je Srbija praktično prišla najdlje v formiranju lastne zunanje politike, spomnimo se naprimer samo obiska ministra Prije v Izraelu, plačanih oglasov...?

"Srbija je v določenem smislu še na nekaterih drugih področjih prišla najdlje, ker je z najmanj moralnih predsodkov prešla na politiko izvršenih dejstev. To pomeni, da ob močni propagandni kampanji, tako imenovanega branjenja skupnih jugoslovanskih interesov, zelo uspešno vodi avtonomno in separatistično srbsko politiko."

O tretjem svetu

Pozornejšim bralcem Gorenjskega glasa je znano vaše stališče, ki ste ga imeli v zvezi z neuvrščenimi kot "zunanji minister ZSMS". Se je kaj spremenilo?

"Primer spora med Grčijo in Makedonijo kaže v kontekstu jugoslovanske zunanje politike razpetost "enotne jugoslovanske zunanje politike" na neko Prokrustovo posteljo."

"Neuvrščenost se s stališča sedanjega mednarodnega položaja Slovenije bolj zdi eksotična zadeva. Zanesljivo ni v prioritetah nove slovenske politike in s tem seveda tudi ne nove slovenske zunanje politike. Vedeti moramo, da Slovenija danes nima ambicije v svet prihajati s kakršnimkoli recepti svetovnih problemov ali problemov tretjega sveta, kar se je praktično dogajalo ves čas po vojni z jugoslovansko zunanjo politiko."

Z vami se pogovarjamo tudi zato, ker ste Gorenjec in bi bila za konec, da zaokroživa pogovor, zanimiva vaša ocena volilnega uspeha ljudi z Gorenjske. V delu javnosti namreč velja prepričanje, da tako veliko Gorenjcev ni bilo še nikoli v Ljubljani na tako visokih državnih in političnih funkcijah?

"Najprej bi ob tem vprašanju rad rekel, da me veseli, da se je tudi moj kolega s kandidatne liste, Kranjčan Jelko Kacin, odločil, da gre za namestnika obrambnega ministra, sicer pa menim, da je za Gorenjsko zelo dobro, da se je tako močno okrepila v republiških političnih in vladnih organih. Verjamem, da je v vsakem človeku nekaj lokalpatriotizma in če se izkaže priložnost, ponavadi človek, še posebej v političnem delu, to tudi pokaže. Torej tudi Gorenjci za Gorenjsko." ● Vine Bešter

PREJELI SMO

Razprava o turizmu (ni za skupščino)

JESENICE, junija. Če greš po Jesenicah - nič novega. O pač. Prejšnji dan so nasproti Kosove graščine odprli novo trgovino. Veliko, lepo, svetlo, dobro založeno. Nisem bil na otvoritvi, a je bil menda prvi dan popust. Za Jeseničane bi moral biti vsak dan popust! Plače slabe, železarna pa je za las ušla stečaju. Čez dva meseca bo menda spet zaro-potalo.

Glede na vsa solidna podjetja v Sloveniji, ki so že v stečaju, bi bilo zelo čudno, če bi bilo v železarni vse normalno. Se za elektriko nimamo več.

In kaj bomo, oziroma bi na Jesenicah, brez naše železarne? Ali bi se šli malo turizem? Jeseniški železar zna pljunuti v roke, vzeti kramp in lopato, prekleti vse hudiče in čarovnice... nasmehnti se pa ne zna...!

Videti nasmeh na gostincu je pa v turizmu zelo pomembno, čeprav ti doma otrok lula v hlačke, čeprav te boli glava, čeprav ti alkoholik pomaže hlače, krilo ali frak... Ampak alkoholizma ja Jesenicah sploh ni, kakor ga tudi ni v Ljubljani, Mariboru, Kranju, Bledu...

Je pa v alkoholu ena sama velika rešitev. Tam namreč plavajo veliki in mali problemi. Fino plavajo, se tunkajo in so pijani. Res da ves naslednji ljubi dan hodiš k sebi, ampak ČAR je v tem, da se sprašuješ, KDO SEM? To je posebne vrste intenziv, ali raziskovanje samega sebe! Potem ko te drugi opozorijo, da si ti pač še vedno ti z imenom: Zmeraj Vesel, spoznaš, da si še ŽIV in zdrav in trezen. In to je najvažnejše. Ko prideš po hudih bojih s samim seboj do tega fundamentalnega spoznanja, si evo spet krasne, prešerne volje, pripravljene na nove boje z življenjem. Za neumne pa tako ni rešitve. Toda sami niso krivi, da so se takšni rodili. Takrat je bila v vesolju najbrž ena črna luknja več. Sicer se pa le butastim lahko zahvalimo, da nam gre tako lepo.

Turizem, bi rekel, je stroka. Včasih je treba tistega, ki šiba cik-cak, znati prijati pod roko in lepo odveliči skozi vrata. In to brez policije in podobne šare.

Pred mnogimi leti sem bil v Grčiji. Tam imajo turistično policijo. Fantje so prijazni da le kaj, če se naprimer sredi Aten zgubiš, te lepo pripeljejo do hotela, vmes pa še kaj povedo o mestu.

Pri nas te pa že recimo prometni policaj pri običajni kontroli zaslišuje, kot bi bil kakšen velezidajalec domovine. Že primek izgovarja skrajno osorno, jasno da brez gospod ali tovariš, čeprav bi mu lahko bil po letih oče. Posebno pa so zadirčni pri tistem slavnem in nepogrešljivem vprašanju: »Ste kaj pil?!!« »Se ne.« Cefizelj naj si potem misli, kar si hoče.

Ja, a smo v turistični sezoni, a nismo?

Na Jesenicah recimo ni veliko lokalov, kjer bi se za zmerno ceno najedel. Recimo si zaželiš enolončnico. To je po delavsko. V Murki jo dobiš, pa še v kakšnem bifeju zraven samopostrežne trgovine, morda še kakšen pasulj, potlej pa je ohceta konec. Na Jesenicah vse je pasulj. Na polento, žgance in prave kranjske klobase smo čisto pozabili.

Zadnjič sem bil z znancom v Bistroju Oaza. Krasna, hitra postrežba. Ko pa sta moj znanec in starejši možak s sivo brado zatrjevala, da znata skuhati najboljši golaž na Gorenjskem, nas je gospa šefica že pošteno pisano gledala. Še dobro, da nismo šli vsi skupaj na galao ven. Ampak gospa ta glavna je mojster svoje stroke. Čez nekaj dni nas vpraša, kako ste kaj, kaj pa VAS golaž in se vsi rdeči v nos spogledujemo in gledamo nekam v strop, svari pa tečejo naprej.

Imajo pa v Bistroju Oaza, to je takoj za »Hotelom Pošta« prekmurske gibanice. Te ne do-

biš za vsakim vogalom. No, naj bi vsak gostinski lokal imel nekaj posebnega, nekaj, kar bi vabilo, privabljalo ljudi. Pa da ni predrago.

Tako pa... pomoliš nos v pet gostiln in povsod pizza, pizza, pizza... Ponekod pa še te ni. Še hamburgerja in toplega sendviča ni. Same steklenice, sami kozarci, povsod samo pijača in ljudstvo za šanki in pije in pije, pije. Od šanka do šanka, sami stari znanci in je cik-cak, cik-cak, cik-cak. Bum.

Tomaž Iskra

Tudi to je varstvo okolja!

Stanujem zunaj mesta, v isti stavbi je trgovina s prehrano, takoj čez cesto pa je gostilna. Stavba s trgovino je od ceste odmaknjena kakih 15 metrov, kar nudi idealen prostor za parkiranje vozil kupcem v trgovini, ki je odprta do 15. ure, kakor tudi obiskovalcem gostilne, ki jih tudi ni tako malo, navzlic tožbam nad visokimi cenami in težkem življenju. No, pa to me ne moti, pač pa to, kako nesmotrno in za okolje škodljivo nekateri ravnaajo s svojimi vozili.

Začne se že zgodaj zjutraj, ko peki razvažajo svoj kruh; včasih je bil samo en dobavitelj, sedaj pa jih je zaradi večje ponudbe in izbire več. Večina pa jih pri razkladanju ne izključi motorja. Razkladanje res ne traja dolgo, morda največ 5 minut, vendar dovolj, da z izpušnimi plini zasmradijo bližnjo okolico in tudi spalnico, da si tik nad stojiščem avtomobilom. Tudi voznike sem že opozarjal, pa ni zaleglo, zato sem se odločil o tem pisati, ker imajo mogoče še kje podobne težave. V dopoldanskem času se pred trgovino ustavljajo tovarnjaki, da bi si osebje kupilo malico in podobno, medtem pa nekateri puščajo prižgane motorje. Smo res tako bogati, da si to lahko privoščimo?

Se več je težav z nekaterimi obiskovalci gostilne, ki med »odžejanjem« puščajo svoja vozila na parkirišču prižgana. Med temi so vozila družbenega sektorja /nikogaršnje lastnine/, kot tudi privatna. Pri delovanju motorjev težkih vozil se zaradi treslajev tresse vsa stavba, pa tudi hrup je občuten, posebno ponoči. Včasih se obisk gostilne tudi zavleče, prav tako tudi hrup in onesnaževanje.

Sprašujem odgovorne v podjetjih, kjer takšne prevoze opravljajo, ali nimajo notranjih predpisov in kontrole nad soferji, da bi takšno ravnanje preprečili? Saj motorja vendar ni težko izključiti in ga po opravljenem opravilu spet zagnati /?/, s tem bi prihranili nekaj goriva in manj onesnaževali okolje.

Sprašujem organe zadolžene za promet, ali je kakšen predpis, ki takšno ravnanje prepoveduje, in če je, zakaj se ne izvaja, oziroma proti kršilec ne ukrepa? Če pa takega predpisa ni, bi ga bilo treba nemudoma sprejeti!

Do sedaj so imeli zasebni prevozniki več možnosti nabave cenejšega pogonskega goriva /od plinskega olja za kmete, predvsem pa množične uporabe cenejšega kurilnega olja/, nihče pa ni ugotavljal pravilnosti uporabe. Redke kontrole o vrsti uporabljene goriva na vozilih /in še to bolj na magistralnih cestah ter manj na regionalnih in lokalnih/ in pri simboličnih kaznih za tiste, ki so zaloteni pri uporabi prepovedanega goriva, ne bo zmanjšalo manipulacij in nesmotrnosti pri uporabi, še naprej pa se bo povečevalo onesnaževanje.

Tržič, 8. 6. 1990

Stane Rakovec
Slap 23, Tržič

Nuklearko bodo zaprli

Poljanska dolina bo z zaprtjem rudnika urana doživela drugi stres, ki bo seveda blažji in za mnoge olajšujoč.

Rudnik urana Žirovski vrh je seveda v navezi z jedrsko elektrarno v Krškem, ker nova slovenska vlada pogumno in odločno pravi, da bo nuklearko zaprli, to seveda ne pomeni nič drugega, kot da bodo zaprli tudi rudnik urana. Novi slovenski minister za energetiko Miha Tomšič se prav nič ne spreneveda, kakor so se doslej mnogi, naravnost je dejal, da je rudnik urana vsekakor lažji primer, toliko bolj, ker posluje z izgubo in njegovo zaprtje lahko pričakujemo zelo kmalu. Sicer pa, kaj ni najboljši dokaz, da gre zares, dejstvo, da so v rudniku urana začeli izjemno naklonjeno govoriti o ekologiji, celo o nekakšni vraščeni rudnika v okolje. Kdor se še spomni začetne arogantnosti in nedostopnosti njegovih predstavnikov, ki se je le počasi topila, zanesljivo pa le toliko, kolikor je bilo nujno potrebno zaradi pritiska ekologov in javnosti, se le grenko nasmehne in si pravi, naposled je tudi to minilo.

Poljansko dolino seveda čaka drugi stres, ki bo blažji in za mnoge olajšujoč, počasi se bo le razblinil strah pred "atomom", ki mu domačini zdaj pripisujejo najrazličnejše težave in tegobe vsakdanjega življenja. Boleč pa bo tokrat seveda za vse tiste, ki v rudniku delajo in so včasih tam tudi zelo dobro zaslužili, kar je ljudi zabilo zlasti iz žirovskih tovarn. Kakor so jih tedaj lahko zapuščali, se bodo zdaj težko vračali, saj so zaposlitvena vrata vsepovsod zaprta in kriza poraja vse več presežkov delavcev.

Vsekakor je zanje bolje, da zaprtje jedrske elektrarne in s tem rudnika urana sprejmejo kot bolj ali manj dokončno dejstvo, saj Miha Tomšič ne pušča nikakršnega dvoma, da tega ne bi mogli storiti, čeprav hrvaško stališče še ni povsem jasno. Razmere vsekakor dobro pozna, saj je kot strokovnjak Inštituta Jožef Stefan sodeloval pri nadzoru njene gradnje, resnično je vsestranski strokovnjak za energetiko, saj se dobro spozna tudi na "drobnarije", kakršna so denimo male vodne elektrarne.

Naša energetika resnično potrebuje zdravnika, o tem že nekaj časa ni dvoma, ministri prvi nastopi kažejo, da bo zgrabil bika za roge in ga ne bo več lovil za rep, kakor so ga poskušali doslej. Naravnost je dejal, da je zaprtje jedrske elektrarne politično dejanje in stroki se potemtakem ne bo potrebno več sprenevedati. Hkrati pa je razgrnil ekonomske razsežnosti tega dejanja, začel s prostodušno izjavo, da nas bo zaprtje tako ali tako stalo veliko denarja, če ne danes pa jutri in potemtakem gre predvsem za vprašanje, ali jo lahko pogrešamo, ali lahko nadomestimo izpad elektrike, ki jo zdaj pridobi. Pa tudi to vprašanje ni tako vroče, kot so nam skušali dopovedati doslej, saj ima navsezadnje tudi naš kakor vsak elektroenergetski sistem rezerve, ki jih pa mora imeti v primeru izpada katerega od objektov, če ne drugačno, pa uvoz elektrike, ki v razvitih državah ni nikakršna posebnost, ponekod jo celo namenoma uvažajo. Skratka, naš novi energetski minister je odvrnil skrivnostni plašč, v katerega se je energetika doslej tako rada ovijala in ji zato mnogi niso verjeli niti tedaj in tam, kjer so se ji godile krivice, kakršna je denimo prepecceni elektrika za velike porabnike, kar jim je seveda dajalo potuho. ● M. Volčjak

IZ GOSPODARSKEGA SVETA

Posvet Iskre in vlade na Brdu

Na Brdu pri Kranju so se pred dnevi zbrali direktorji 55 Iskrinih podjetij in Iskre Holding, prišla sta tudi podpredsednik slovenske vlade dr. Jože Mencinger in minister za industrijo Izidor Rejc. Namen posveta je bila določitev skupne z aktivnosti za delovanje sistema Iskre, ki ga pestijo stečaji, precejšnja nelikvidnost in podkapitaliziranost, saj razpolaga z manj kot tretjino lastnih sredstev. Kakor nam je sporočil Brane Gruban, so se direktorji odločili za postopno, vendar intenzivno krepitev kapitalske povezave znotraj sistema, pozornost so posvetili zlasti urejanju notranjih odnosov, prenosu znanja med podjetji in odnosu do razvojnih in tehnoloških vprašanj.

Iskra želi čim prejšnji odgovor na vprašanje preobrazbe družbene lastnine, saj le drugačna sestava kapitala lahko pripelje do dejanskih sprememb v podjetjih. Sodi, da banke neustrezno spremljajo gospodarstvo in krepijo lastno profitno osnovo, saj so ob praktično ničelni inflaciji obresti dosega 50 in več odstotkov. Opozorili so tudi na neustrezen davčni sistem, zlasti dvojno obdavčenje finalistov, neustreznost tečaj pa je za velike izvoznike preveliko breme. Zanimiv je podatek, da je imela Slovenija v letošnjih prvih treh mesecih 19 milijonov dolarjev primanjkljaja v zunanjetrgovinski menjavi, Iskra pa 26 milijonov dolarjev presežka.

V Iskri so prepričani, da bi morala Slovenija imeti lastni nacionalni gospodarski program in razvojno politiko, saj je brez tega dolgoročno vizija Iskre jalova. Stečaji ne bi smeli biti oblika razreševanja prezaposlenosti in zavesto izpeljani v škodo upnikov, v Iskri sodijo, da v stečaj ne bi smela podjetja, ki imajo likvidnostne težave, sicer pa so uspešna in imajo program. Socialna politika pa bi morala biti stvar republike, ne pa podjetij. Opozorili so tudi na neustrezno usposobljenost SDK.

Sezonske letalske linije

Adria Airways je v poletnem času dodala sezonske linije v domačem letalskem prometu. Ob nedeljni bosta Ljubljana in Zagreb povezana v Malim Lošnjem, Ljubljana pa z Ohridom, ob četrkih bo povezava Maribora s Splitom, ob petkih iz Splita v Osijek, ob sobotah pa iz Osijeka v Split. Urnik teh poletov velja za čas od druge polovice junija do začetka septembra. Iz Adria pa so hkrati sporočili, da je bil za glavnega direktorja ponovno imenovan mag. Janez Kocijančič, ki podjetje vodi že od leta 1982.

Usoda Kibernetikega RTC je še vedno negotova

RTC se želi postaviti na svoje noge

S 1. julijem bo tudi RTC postal samostojno podjetje, ni pa še jasno, ali se bo izognil stečaju.

Kranj, 22. junija - V Razvojno tehnološkem centru Iskre Kibernetike je zaposlenih 91 ljudi, 16 manj kot na začetku leta, 32 pa jih je trenutno doma "na čakanju". Prejemajo zamajčene plače, saj imajo od 16. marca blokiran žiro račun. RTC je zadnje mesece v reorganizaciji Kibernetike, ki je po 1. juliju ne bo več, najbolj "premetavalo", zdaj bo samostojno podjetje, v zraku pa še vedno visi vprašanje stečaja. Direktor RTC Franc Klemenčič je ob koncu maja odšel v pokoj, s 6. junijem je v.d. direktorja postal pravnik Ferdinand Šegš, ki je prej delal v skupnih službah Kibernetike. V pogovoru z njim pa se je pridružil sekretar Marjan Koren, ki preteklo dogajanje v RTC podrobneje pozna.

"Kaj pravite kot novi direktor, se je RTC pametno obnašal v reorganizaciji Kibernetike?"

Šegš: "Glede na dogovor v okviru Kibernetike, da potrebuje le 23 delavcev RTC in nič več, je bila za delavce edina možna alternativa samostojno podjetje."

"Zakaj ostalih ne potrebuje več?"

Šegš: "Kibernetika - lahko rečem že bivša - meni, da potrebuje 23 ljudi iz laboratorijev, katere, ne vedo. V laboratorijih (kemijski, metalurški, površinska zaščita) dela 43 ljudi, imamo pa prototipno delavnico, poskusno proizvodnjo in tehnološko pripravo dela, ki je prej služila vsem, zdaj pa so jo ali jo bodo organizirali sami."

"So te tri vaše dejavnosti zastarele?"

Šegš: "Absolutno ne gre za to, strokovnjake še imamo, res pa jih je nekaj še odšlo."

Koren: "Za ilustracijo naj povem, orodjarna je bila včasih centralna, ker vsega ni zmogla, so nastajale pomožne, zdaj pa pravijo, orodjarne ne potrebujemo več."

"Torej sta se vzporedno razvijali dve dejavnosti?"

Šegš: "Točno to."

Koren: "Naša prototipna in poskusna proizvodnja je rasla s klasičnim programom, ko so začeli vključevati elektroničarje, so se s tem ukvarjali sami."

"Zdaj greste na samostojno pot, imate upanje, da bi lahko dobili dovolj dela za vse?"

Šegš: "Upanje vsekakor imamo, posele smo intenzivno začeli iskati ta teden, prihodnji teden že pridejo morebitni poslovni partnerji na razgovore, ogleda. Doslej za samostojnost seveda nismo bili kadrovske usposobljeni, manjkata nam zlasti finančnik in komercialist, RTC je bil pač ustanovljen za potrebe tega dvorišča, 80 odstotno delamo zanj, 20 odstotkov za druge, to razmerje bomo zdaj spremenili."

"Kdaj je bila pravzaprav spreje-

ta odločitev o samostojnosti?"

Koren: "Decembra lani zastavljena reorganizacija je predvidevala združitve restavracije, RTC in delovne skupnosti skupnih služb v podjetje oziroma razširjeni servis za ostale, vendar na sodišču ni dobila podpore, ko je bila marca znana odločitev višjega sodišča, smo morali vzpostaviti stanje izpred 1. januarja in RTC je bil spet toz. Drugi tozdi pa so februarja že ugotovili, da bodo imeli sami vse in da niti krovnega podjetja ne potrebujejo, zato smo morali tudi mi in restavracija iti na svoje. S 1. julijem bomo postali podjetja in vse je odprto, lahko se bomo združili, priključili ali ostali samostojni."

"Stvari so toliko bolj zapletene, ker RTC grozi stečaj?"

Šegš: "Informacija, da je RTC v stečajnem postopku in celo v stečaju nam je napravila veliko škodo, pri dogovarjanju o novih poslih in med zaposlenimi. Informacija namreč ni točna, na sodišču je bil predlog, Sodišče se še ni odločilo, možna je tudi prisilna poravnana ali pa sploh nič."

Koren: "Žiro račun imamo blokiran od 16. marca, SDK je ugotovila, da smo plačilno nesposobni in je sodišču dala predlog v skladu z zakonom. Sodišče nas je sklicalo na razpravo, kjer smo pojasnili, da ne moremo odgovarjati za poslovanje treh mesecev, ko smo bili neformalno vključeni v podjetje Skupne strokovne dejavnosti, ki ga kasneje formalno ni bilo moč ustanoviti. Poslovanje je namreč večinoma potekalo preko drugega žiro računa, nismo imeli dostopa do podatkov, zato smo rekli, da bi radi najprej razčistili, koliko smo v teh mesecih zaslužili in koliko porabili, če so naše terjatve večje od obveznosti, potem ni razloga za stečaj. Sodišče je določilo izvedenca in Vojislav Cvetkovski je svoje ugotovitve 4. junija predal stečajnemu sodniku, zdaj čakamo na narok."

"Morda veste, kakšne so njegove ugotovitve?"

ve ugotovitve?"

Koren: "Ne tega ne vemo, iz pogova z njim pa je bilo moč razbrati, da stečaj ni nujen."

"Koliko ste dolžni?"

Koren: "Blokada žiro računa zdaj znaša 4,6 milijona dinarjev, večina terjatev je znotraj Kibernetike, zunanjska je le 1,5 milijona dolga."

"Plač ta mesec še niste dobili?"

Šegš: "Ne še, vsega denarja še nismo dobili, čakamo na naše interniste, da nam dajo preostanek zaslužnega denarja, kar nam manjka za plače, domnevam, da jih bomo prihodnji teden lahko izplačali."

"Kolikšne so?"

Koren: "Za maj je obračunan povprečni osebni dohodek v višini 5.235 dinarjev, v Kibernetiki je povprečni 4.659 dinarjev, letos smo jih povečali za 28 odstotkov, v Kibernetiki za 33 odstotkov, pozna se, da imamo zadnje tri mesece zamajčene. Vendar je potrebno vedeti, da imamo najvišjo kadrovske sestavo in glede na razmere v Kibernetiki bi morala pri nas povprečna plača znašati 6 do 7 tisoč dinarjev."

"32 jih je na čakanju, so dobili plačo?"

Šegš: "Ne, vsi jo dobimo iz istega žaklja."

"Vendar krožijo govorice, da jih tisti, ki so doma, dobijo?"

Koren: "Na našem dvorišču jih je približno 150 vsak dan doma, plačo dobijo takrat kot mi. Nekoliko drugačen model pa ima Telematika, presežni delavci so doma in dobivajo nadomestilo, zavezali pa so se, da bodo šli čez dve, tri leta v pokoj, ko bodo izpolnili prvi pogoj. Morda zaradi tega nastajajo govorice."

"Konec maja ste imeli v RTC štrajk, postavljene so bile zahteve, rok pa je že potekel?"

Koren: "Stavkovnemu odboru smo dali pisno obrazložitev, da vseh ne moremo izpolniti. Če ima podjetje blokiran žiro račun, lahko izplačuje le zamajčene osebne dohodke, vsega ostalega pa ne. Zahteve, naj preverimo osebne dohodke vodilnih v Kibernetiki prav tako ne moremo izpolniti, lahko pokažemo le svoje. Delavski svet je dobil pobudo, naj razpravlja o nezaupnici vodstvu, praktično dveh, ker je prejšnji direktor že odšel v pokoj, pojasnila sva, da vseh zahtev ne moreva izpolniti in raje sama ponudiva odstop. Sprejeto ni bilo ne eno ne drugo, temveč da naj se izdela sanacijski program, kar pa je seveda pogojeno z odločitvijo sodišča, ki lahko odredi tudi stečaj. Na včerajšnjem pogovo-

ru z Ivanom Noetom, predsednikom stavkovnega odbora, smo se dogovorili, da se stavka ta teden ne bo nadaljevala, da počakamo, kaj bo s plačami."

"Vam vaši (novi) sosledje ne plačajo, ker sodijo, da so vam doslej preveč?"

Koren: "Upajmo, da bo v sodnem postopku to razčiščeno. Ne morejo vendar šteti, da so nam s sredstvi, ki so bila namenjena za izravnano bilanc po lani veljavnih pravilih, plačali letos opravljeno delo. Zeli-žo, da od 1. januarja naprej znižamo cene na majske raven, če bi to napravili, bi se izkazalo, da smo mi njim več dolžni kot oni nam, na to vendar ne moremo pristati in zaradi tega je največ sporov."

"Na dvorišču vlada torej strahotni tržni boj?"

Koren: "Tam, kjer ne bi bilo treba. Za neto plače mesečno potrebujemo 500 tisoč dinarjev, v celoti torej nekaj čez 1 milijon."

Šegš: "Fakturirana realizacija je maja znašala 1,6 milijona dinarjev, če bi nam vse plačali, bi plače lahko izplačali, vendar je v interesu nekaterih, da nam je hudo."

"RTC ima novega direktorja, ker je šel prejšnji v pokoj, kaj pa drugod, so se vodstva zamenjala?"

Šegš: "V skupnih službah, v podjetjih pa ne."

"Kako nameravate ostati povezani v okviru Iskre?"

Šegš: "Registrirani bomo kot Iskra RTC Kranj, Kibernetike ne bo več, vsi pa še čutimo potrebo po koordinaciji, po skupnih opravilih, za kar je bilo ustanovljeno podjetje PTS."

"Kaj pa povezava v holding?"

Šegš: "Nismo se še odločili, mislim, da tudi drugi čakajo, da se bodo po 1. juliju lahko suvereno odločali. Povezava v preteklosti ni bila prava, zato je dosti pomislekov, slikovito jih je izrazil na nedavnem posvetu eden od Iskrinih direktorjev, ki je dejal: zdaj pravite, da je holdin ta prava, lahko vam verjamem ali pa ne, moji ljudje zanesljivo ne verjamejo, saj ste tudi za sozd rekli, da je ta pravi."

"Občutek imam, da v Kibernetiki verjamejo toliko manj, ker se je na fotografiji novega upravnega odbora holdinga pojavil tudi bivši direktor Peter Kobal, ki je zdaj sicer umaknjen?"

Šegš: "Sindikati pravijo, naj nihče od bivšega vodstva ne opravlja več vodilne funkcije, da ne bo imel podpore ljudi."

● M. Volčjak

Jakob Štabuc, direktor SGP Tržič:

Osnovna sredstva bodo iztrošena v dveh letih

Tržič, junija - Kot vsem slovenskim gradbenim podjetjem, se tudi tržičkemu Splošnemu gradbenemu podjetju ne obetajo lepi časi. Največji objekt, kar jih imaj v delu, je Ošabnikova hiša v Tržiču, na nekaj objektih pa so zaradi pomanjkanja denarja z deli prekinili.

SGP Tržič ima zaposlenih okrog 200 delavcev, od katerih jih je v gradbeništvu okrog 100, ostali so na drugih delih, kot so obrtne storitve in projektiva. Le zaradi svoje izredne fleksibilnosti - manjše skupine prevzemajo dela po vsej Sloveniji - dnevno rešujejo zaposlovanje.

"Trenutno smo v celoti vezani na izgradnjo za trg, kjer pa, če že delo dobimo, prihaja do prekinitev del, ker ali zmanjka finančnih sredstev, ali investitor ne dobi pričakovanih kreditov. Objekt, kot je Ošabnikova

hiša, je bil včasih za naše podjetje obrobno naročilo, danes pa je največje. To je zgovoren primer, v kakšnih težavah je danes gradbeništvu. Prekiniti smo morali z deli na postaji milice in avtoservisa v Križah; za slednjega ni kupca. Posebno postaja milice je za nas veliko breme, ker smo tudi kreditorji, zaradi političnih razmer v občini pa ne pride do odločitve, kaj bo s tem objektom. Če bi bil objekt namenjen kakemu drugemu namenu, trgovini ali turizmu, bomo prisiljeni, da ob-

jekt preuredimo, kar bo gradnjo seveda podražilo.

V Tržiču trenutno niti eno podjetje ne investira v novo gradnjo, niti ne v vzdrževanje, čeprav se na vsakem koraku te potrebe kažejo. Stanovanjska izgradnja je povsem zamrla, tudi o revitalizaciji ni slišati. Kar je v občini še denarja, je v okviru občine, v komunalni skupnosti.

Največji, usodni problem gradbeništvu pa bo nastal z iztrošenostjo osnovnih sredstev, kar lahko pričakujemo že v dveh letih, denarja za nabavo novih pa ne bo. Prizadeto bo tudi zaradi kadrov; mladih gradbenikov, ki prihajajo iz šol, ne bo moč zaposliti, ostaja-

li pa bodo nekvalificirani kadri in še naprej bo ostajalo vprašanje kvalitete del.

Pri nas iščemo vse možnosti, da bi se preusmerili, vendar to zahteva velika finančna sredstva, ki jih ne moremo oziroma si jih ne upamo dobiti. Še vedno poskušamo s pridobivanjem del v sosednji Avstriji, vendar smo pri dosedanjih poskusih vedno znova ugotovili, da s cennejšimi ponudbami prihajajo vzhodne države, Čehoslovaška, Madžarska. Položaj sicer ni brezizgledna, iščemo še druge možnosti uveljavljanja na domačem in tujem trgu, intenzivno pa razmišljamo o preusmeritvi."

● D. Dolenc

Odkupna cena živine krije le 60 odstotkov stroškov pitanja

Bo Slovenija sama zaščitila domačo živinorejo?

Ljubljana, 22. junija - Ivan Oman in Marjan Podobnik, predsednik in podpredsednik Slovenske kmečke zveze, sta v petek na častnikarski konferenci v Ljubljani seznanila novinarje s sklepi izvršnega odbora zveze, na katerem so obravnavali problematiko kmetijskega združništva, z zahtevami po moratoriju na sečnjo v gozdovih, ki so bili kmetom odvzeti z agrarno reformo, z administrativno ali sodno zapleno, in z zahtevami po reševanju problemov v živinoreji, še zlasti v priraji mesa.

Kot je povedal Ivan Oman, je izvršni odbor sklenil, da je treba združništvo čimprej organizirati tako, kot ga ponuja že veljavni zvezni zakon. Kmečka zveza ne bo nikjer spodbujala ustanavljanja novih združenj, ampak bo odločanje o tem prepuščala kmetom. Predlaga pa, da naj vsi kmetje nove zadruge ustanovijo tam, kjer sedanjih ne bi mogli preoblikovati tako, kot bi želeli. Ker so združni deleži po novem obvezni, kmečka zveza zahteva, da se deleži, ki so jih člani zadruge že plačali in vložili v zadruge, ponovno vrednotijo in upoštevajo. Priporoča, da naj zadruge ustanavljajo poslovne zveze po potrebi tudi združna in mešana podjetja, sicer pa se zavzema tudi za ustanovitev združne kmetijske šole in pod okriljem kmečke zveze za organiziranje izobraževalnih tečajev o združništvu. Pripravili naj bi tudi navodila o tem, kako ustanoviti oz. reorganizirati zadruge.

Drugo, kar zahteva kmečka zveza, je moratorij za sečnjo v gozdovih, ki so bili kmetom odvzeti z agrarno reformo, s sodno in z administrativno zapleno ali kako drugače, pa tudi moratorij na promet s opornimi zemljišči. Zahtevo utemeljuje z dvema razlogoma. Prvič - vsi takšni posesti v lastništvo so bili krivični in bi jih bilo

Ivan Oman: "Kar zadeva družbena posestava, vladni program kratkoročno ne predvideva hitrih sprememb; kmečka zveza pa se bo še naprej zavzemala za postopno ukinitvev farm in za povečevanje družinskih kmetij, tudi zato, da bi kmetije usmerili v dejavnosti, ki so pri nas deficitarne (pridelava žit, prašičereja)."

Vladni kmetijski program daje poudarek družinskim kmetijam, podpravljanju družbene lastnine kot prehodni obliki k učinkovitejšemu kmetovanju in gospodarjenju, vrnitvi krivično odvzeti zemlji, plačilu odškodnin in popravi drugih krivic, vračanju združne lastnine, ureditvi razmer v kmetijskem šolstvu in organiziranju kmetijske pospeševalne službe kot javne službe... Marjan Podobnik je dejal, da kmečka zveza podpira vladni program in da ne namerava popuščati pri vprašanjih, ki so za kmetijstvo in za Slovenijo odločilnega pomena. Da bi se izognili zapletom v skupščini, se bo kmetijsko ministrstvo, ki ga vodi dr. Jože Osterc, o vseh glavnih vprašanjih prej posvetovalo s kmečko zvezo.

treba popraviti. In drugič - ker so lastniki gozdov in glavnem hribovske kmetije, ki brez gozda ne morejo obstajati, bi jim bilo treba krivično odvzete gozdove vrniti že zato, da bi jih gospodarsko okrepili. "Ker si kmetje ne morejo dosti pomagati z izsekanim gozdom, bo za narodno gospodarstvo še najmanjša škoda, da se začasno oz. dokler se ne reši lastniško vprašanje, ustavi sečnja lesa. Menimo, da je najcenejši način subvencioniranja hribovskega kmetijstva stalni dohodek od gozda in dela v gozdu," je dejal Ivan Oman in poudaril, da je republiški izvršni svet že sprejel zahteve kmečke zveze po moratoriju in bo verjetno na podlagi tega predlagal skupščini sprejem ustreznega

Na vprašanje, ali bodo živinorejci res gladovno stavkali, če jih zvezna vlada ne bo zaščitila pred uvozom živinorejskih proizvodov, je Marjan Podobnik odgovoril, da so nekatere podružnice predlagale, da bi se kmečka zveza še enkrat odločila za enak ali podoben način, kot se je tedaj, ko je bila še v opoziciji in ni imela nikakršnih formalnih možnosti za vplivanje. Če pa ne zvezna ne republiška vlada ne bosta ukrepali in tudi sicer ne bo pripravljenosti za izboljšanje razmer, bo kmečka zveza podprla gladovno stavko.

zakona. Marjan Podobnik je pojasnil, da je zveza že zahtevala uvedbo moratorija, vendar ga je Sinigojeva vlada na predlog gozdarjev zavrnila, in da gre pri vsem tem za politično odločitev.

Tretje, kar zahteva Slovenska kmečka zveza, je ureditev razmer v živinoreji. Predelovalne in trgovske organizacije uvažajo velike količine mesa, mleka, mesnih in mlečnih izdelkov pa tudi živine, kar po mnenju kmetov negativno vpliva na domačo živinorejo. Sedanje odkupne cene živine namreč ne pokrijejo več kot 60 odstotkov stroškov pitanja in ne zagotavljajo rejcem nikakršnega zaslužka. "Zahtevamo, da zvezna vlada takoj zaščiti domačo živinorejo in da uvoz obremeni z dajatvami. Če tega ne bo storila, bomo zahtevali, da ukrepa republiška vlada," je dejal Ivan Oman.

Kaj če zahteva Slovenske kmečke zveze in slovenske vlade, ki je zaradi nevdružnih razmer že ostro protestirala v Beogradu, ne bo sprejeta? Marjan Podobnik pravi, da v kmetijskem ministrstvu za zdaj še ne vedo, kako bodo reagirali, in da sta možnosti samo dve: ali na republiški ravni uvedi posebne davščine (cařine) za uvoz mleka, mesa in njihovih izdelkov, kršiti zvezne zakone in predpise in začeti uresničevati slovensko suverenost ali podobno kot za mleko tudi za meso zagotoviti razliko med odkupno ceno in dejanskimi izdatki pitanja. ● C. Zaplotnik

Vpliv je treba plačati

Razprava o združnih deležih, ki so po novem zakonu o združenih obvezni in jih morajo združniki plačati pri ustanavljanju novih ali pri preoblikovanju sedanjih združenj, se je marsikje oddaljila od bistva. Nekateri, predvsem nasprotniki in kritiki združnih deležev, skušajo prikazati, da so združni deleži samo zato, ker si jih je izmislila zvezna birokracija v Beogradu, ali samo zaradi tega, da bi si (obubožano) združništvo z novim, svežim kapitalom pomagalo na zeleno vejo ali si pridobilo denar za naložbe, o katerih je doslej lahko le razmišljalo. Čeprav nevarnosti, da bi pri nekaterih pospešenih "reorganizacijah" res samo še enkrat pobrali deleže, vse drugo pa bi ostalo nespremenjeno, ni mogoče povsem izključiti, pa je bistvo združnih deležev vendarle drugačno. Po novem si namreč vpliva pri upravljanju podjetij, združenj in drugih organizacij ni več mogoče zagotoviti z leporečjem ali kar tako, ampak je vpliv treba plačati, ga kupiti. Kmetje naj bi se ga v združenjih zagotovili s plačilom združnih deležev. O tem, kolikšni bodo deleži - dve, sto, tristo, petsto, tisoč mark ali še več - pa se bodo odločili sami.

Dosedanja združna praksa je bila taka, da so v združenjih se največ odločali združni delavci in da so bili kmetje v glavnem "kimajoči glasovalni stroj"; na sestankih pa so bili ponavadi najbolj glasni prav tisti, ki so bolj vedeli za svoje pravice kot obveznosti. Po novem bo drugače: združenja ne bodo več "vsi kmetje", ampak le tisti, ki bodo plačali združne deleže. Samo ti bodo tudi ob obveznostih imeli združne pravice in samo ti bodo lahko odločali o delovanju in usmeritvah združenj pa tudi o tem, kdo bo direktor. ● C. Zaplotnik

Združenje razlaščenih

Ljubljana, 22. junija - V Ljubljani je bil pred nedavnimi ustavnimi zbori združenja lastnikov razlaščenega premoženja. Združenje se bo zavzemalo za razveljavitev zakonov o razlaščenju zasebnega premoženja v povojnem času, za odpravo krivic, ki so bile storjene državljanom s prisilnim odvzemom njihovega zakonitega premoženja, za vrnitev prisilno odvzete premoženja lastnikom, njihovim potomcem in drugim pravnim naslednikom, za pravično odškodnino, za preprečevanje prodaje razlaščenega premoženja, za sodelovanje pri reševanju omenjene problematike v ustreznih vladnih organih...

Združenje je na ustanovnem zboru zahtevalo moratorij pri razprodaji družbene lastnine, dokler se ne rešijo zakonite pravice lastnikov razlaščenega premoženja, sicer pa tudi najmanj 30 odstotno zastopnost v vladni komisiji za spremljanje preobrazbe družbene lastnine in v komisiji za denacionalizacijo ter udeležbo v preiskovalnih delovnih telesih za proučitev okoliščin, posledic in pojavov oškodovanja družbenega premoženja ter za poravnavo krivic iz preteklosti.

Razlaščenici so na ustanovnem zboru združenja poudarili, da sprava ni samo odpuščanje in pozabljanje, ampak tudi poravnava storjenih krivic.

MEŠETAR

Po koliko pa so traktorji Zetorji v trgovini kmetijske mehanizacije Alojza Laha na Klancu pri Komendi?

Vrsta traktorja	Cena (v din)
Zetor 7745, originalna kabina in sprednja hidravlika	211.800,00
Zetor 7245, domača kabina	172.500,00
Zetor 7245, originalna kabina	178.000,00
Zetor 6245, originalna kabina	164.000,00
Zetor 6245, domača kabina	160.000,00
Zetor 5245, originalna kabina	148.000,00
Zetor 5245, domača kabina	143.000,00
Zetor 7211, originalna kabina	140.400,00
Zetor 7211, domača kabina	134.500,00
Zetor 6211, originalna kabina	127.300,00
Zetor 6211, domača kabina	121.300,00
Zetor 5211, originalna kabina	116.000,00
Zetor 5211, domača kabina	109.000,00

Glasov Mešetar se je v petek mudil v Logu, v trgovini Kmetijske zadruge Škofja Loka, in si zapisal nekaj cen. Vam za primerjave in za ugodnejše kupčije!

Vrsta materiala	Enota	Cena (v din)
gnojilo NPK 8-26-26	1 kg	3,30
gnojilo NPK 10-30-20	1 kg	3,50
gnojilo NPK 15-15-15	1 kg	2,75
gnojilo NPK 13-10-12	1 kg	2,25
koruza v zrnju	1 kg	3,40
pšenica v zrnju	1 kg	4,40
cement PC-450 Anhovo	1 kg	1,50
apno Solkan	1 kg	1,39
TL-starter	1 kg	4,81
TL-pit 1	1 kg	4,12
TL-pit 2 BS	1 kg	3,89
Bek 1 (za prašičke)	1 kg	4,24
Bek 2 (za prašičke)	1 kg	4,13

Naj povemo, da v združni enoti Log odkupujejo tudi nekatere gozdne sadeže. Borovnice odkupujejo za zdaj po ceni 20 dinarjev za kilogram, lisičke pa po 40 dinarjev za kilogram, vendar poudarjajo, da bodo ceno spremenili, če bodo tako storili tudi drugi odkupovalci.

Ker se bliža žetev, so v Kmetijskem inštitutu Slovenije izračunali, kolikšni naj bi bili letos stroški kombajniranja s pri nas najbolj razširjenim kombajnom ZMAJ 133. Ob izkoriščenosti kombajna 200 ur na leto, je cena delovne ure 452,07 dinarja, ob uporabi stroja 150 ur na leto pa 566,77 dinarja na uro. K tej ceni je treba prišteti še stroške in zaslužek kombajni-sta.

Izračun upošteva povprečno osemletno življenjsko dobo kombajna, stroške vzdrževanja v višini 6 odstotkov nabavne vrednosti, obvezno in kasko zavarovanje, stroške goriva in dela za redno vzdrževanje, gorivo in mazivo.

Gorenjski veterinarji doslej niso razmišljali o stavki

Podpora stavkovnim zahtevam

Ljubljana, 22. junija - Slovenski živinozdravniki so v začetku junija napovedali štrajk, v novomeškem in celjskem živinorejsko-veterinarskem zavodu so že celo ustanovili stavkovni odbor. Osnovne njihove zahteve so: višje plače (namesto sedanjih 700 najmanj 1200 DEM na mesec, dinarsko vrednost in še dodatek na slabe delovne razmere), pravično ovrednotenje tistega dela veterinarske službe, ki je po zakonu priznana med dejavnosti posebnega družbenega pomena, drugačno odločanje med dejavnostmi posebnega družbenega pomena, drugačno odločanje med dejavnostmi posebnega družbenega pomena, drugačno odločanje med dejavnostmi posebnega družbenega pomena, drugačno odločanje med dejavnostmi posebnega družbenega pomena...

Dr. Peter Tišler, direktor Živinorejske veterinarskega zavoda Gorenjske, je dejal, da v gorenjskem zavodu doslej niso razmišljali o stavki in da tudi v celjskem zavodu niso ustanovili stavkovnega odbora, strinjajo pa se s slovenskimi zahtevami, še posebej o

višini osebnih dohodkov. Čeprav je zavod po izobrazbi zaposlenih (73 odstotkov delavcev ima najmanj višjo ali visoko šolo, 27 odstotkov delavcev pa srednjo šolo) nad povprečjem gospodarstva, se to doslej pri plačah ni odražalo. Decem-

bra lani je osebni dohodek diplomiranega veterinarja z vsemi dodatki na dežurstvo in stalno pripravljenost znašal 4.800 dinarjev.

Zavod je minulo leto končal s 464.000 dinarji izgube. Ustanoviteljice - gorenjske občine so pokazale razumevanje in so jo pokrile približno tretjino, preostala pa je ostala na rameh zavoda. Dr. Tišler pravi, da je do izgube prišlo predvsem zato, ker so plačilo za opravljene storitve dobivali šele po enem ali dveh mesecih, medtem pa jim je inflacija že precej razvrednotila njihovo delo.

Ker je bil ostanek dohodka od 1984. leta vsako leto realno manjši (predlani so še uspeli zagotoviti zakonsko predpisa-

ne rezerve, lani še teh niso), so se zmanjšale tudi možnosti za naložbe. Na upravni stavbi bi morali zamenjati streho, nabaviti še en računalnik, posodobiti radijske zveze. Izgradnja veterinarsko-higienskega objekta je že vrsto let v družbenih načrtih gorenjskih občin, vendar za zdaj tudi za to naložbo ne kaže najbolje.

"Čeprav smo služba posebnega družbenega pomena, moramo kot gospodarska delovna organizacija plačevati dajatve, ki jih, denimo, kot družbena dejavnost ne bi - davek iz dohodka, prispevek za železniško gospodarstvo, za sise materialne proizvodnje, za nerazvite, za republiško in zvezno gospodarsko zbornico..." ugotavlja direktor zavoda dr. Peter Tišler in navaja, da gre za te prispevke domala desetina dohodka oz. sedmimo sredstev za (bruto) osebne dohodke. ● C. Zaplotnik

Za zdravje ljudi in živali

Vnetje vimena pri kravah (I.)

Vnetje vimena oziroma mastitis je kužna bolezen, ki se v čredi širi z živali na žival. Povzročitelji vnetja vimena so mikrobi, ki so lahko nevarni tudi za ljudi. Vnetje vimena se pojavlja bolj ali manj pri vseh vrstah domačih živali.

Poleg veterinarsko medicinskih vprašanj se ob vnetju vimena pojavijo tudi ekonomska vprašanja, saj je to ena najdražjih bolezni, ki prizadevajo sodobno prirajo mleka. Najpogostejše in ekonomsko najbolj boleče je pojavljanje vnetja vimena pri molznih kravah. Gospodarska škoda zaradi vimena je izredno velika in jo je težko realno oceniti. Tu ne gre samo za škodo ob izgubi mleka, ki jo terja kronično in akutno vnetje vimena, ampak za dejstvo, da je mleko iz obolenih četrti slabše kakovosti in za predelavo neprimerno (navzočnost antibiotikov, spremenjen videz mleka idr.). Ob pojavu vnetja jemleko neuporabno za prehrano ljudi ves čas zdravljenja in še pet dni po zadnji aplikaciji zdravil. Po podatkih raziskovalcev vnetja vimena molznic izgubijo v laktaciji, ko se pojavi vnetje, poleg mleka, ki je neuporaben v času zdravljenja, še od 200 - 1500 litrov v količini izmolzenega mleka v laktaciji. Proizvodna cena priraje mleka se zaradi opisanega in zdravljenja vnetja močno dvigne. Vedeti moramo, da iz celotnega vsakoletnega predčasnega izločanja za zakol, odpade 40 do 50 odstotkov na vnetje vimena. Če je pri molznici prizadeta več kot ena vimenska četrt, postane molznica nerentabilna. Ocenjevanje izgub oziroma škode, ki nastanejo ob pojavu vnetja vimena, je zelo težavno. Škoda je odvisna od številnih zelo različnih dejavnikov: pogostosti pojavljanja, oblika, trajanje in možnost ozdravitve vnetja vimena.

Mag. Dušan Likosar, dipl. vet.

Vaška opravljivka

Kmetijski strokovnjak z akademskim naslovom nam je poslal knjigo Za socializacijo naše vasi (izšla 1949. leta) in v pojasnilo zapisal: "Čistimo stare prostore in se mi jo je zdelo škoda vreči v smeti. Ker veliko pišete o teh stvareh, vam bo verjetno prišla prav oz. dala kakšen podatek, ki ga boste lahko brez strahu, da ni pravi, objavili." Takole! Za pokušino brez strahu objavljamo, kaj je davnega 1949. leta zapisal Edvard Kardelj: "V naših vaseh se je v zadnjih mesecih začelo živo razpravljanje o vprašanjih obdelovalnih združenj. Pobuda za to razpravljanje ni prišla od vrha, ampak od spodaj od kmetov, ki so v sedanjih letih mnogo doživeli in se veliko naučili. To gibanje je plod in uspeh pravilne politike naše Partije na vasi... Poleg tega ne smemo pozabiti, da je bil naš kmet v veliki šoli narodnoosvobodilne vojne. V tej šoli je naš delovni kmet v veliki večini dobil zaupanje v Komunistično partijo in v pot, po kateri ga vodi. Zato se laže odloči, da bo krenil po poti socializma." Namesto komentarja samo tole: obdelovalne zadruge so po nekaj letih propadle, kmetje pa nikdar po vojni niso zaupali komunistični partiji oz. zvezi komunistov!

Ce se bo Peterletova vlada strinjala in ne bo prišlo do strankarskih razprav, bo mednarodna korporacija iz ZDA vložila na Brdo okoli milijonov dolarjev in odprla približno 450 novih delovnih mest. Na Brdu naj bi začeli graditi že čez nekaj tednov. Hotel zunaj kategorije s 150 ležišči, igrišči za golf (eno z osemnajstimi in drugo z devetimi lučami), deset teniških igrišč s tribuno za tisoč ljudi, zaprti teniško dvorano, filmski center in dvorano z več tisoč sedeži - za snemanja, gala koncerte, filmske predstave, kongrese...

Kmetje, pa ne le ti, ampak tudi nekateri pred nedavnimi izvoljeni slovenski funkcionarji, pravijo: naj delajo, kar hočejo, vendar le na mejnih nekdanjega obsega.

Narava nudi svoje bogastvo

Bezgovno cvetje, zelišča, rdeče jagode, češnje

Cvrtje z bezgovim cvetjem

Za 1 osebo potrebujemo: 1 jajce, ščepec soli, žlica očiščenega bezgovca cvetja, maščobo za cvrenje.

Jajca stepemo, dodamo bezgovno cvetje in sol. Maso vlijemo na razgredo maščobo, poravnamo in po obeh straneh opečemo.

Ocvrto bezgovno cvetje

Oprano in odcejeno bezgovno cvetje pomočimo v osoljenem raztepenem jajcu in ocvremo v vroči maščobi.

Pomladansko cvrtje

Za 1 osebo potrebujemo 2 jajci, pest zrezanih spomladanskih zelišč (rman, peteršilj, luštrek, pehtran, črna meta, melica, kislica, regrat, jagodov list, solata, špinat, koprive, janež, krebujlica, drobnjak), žlica moke ali krušnih drobtin, sol, 1 dl olja.

Mlada zelišča naberemo, operemo in sesekljamo. Rumenjaka penasto umeša-

mo in dodamo zelišče. Beljaka stepemo v trd sneg, ki ga z moko in soljo primešamo ostali masi. V ponvi razgremo olje in spečemo na njem cvrtje z obeh strani.

Hladna jagodna juha

1/4 kg gozdnih ali vrtnih jagod, sladkor, sok 1 limone, steklenica lahkega vina in 1/4 kg lepih jagod.

1/4 kg jagod pretlačimo, primešaj po okusu sladkorja, limoninega soka in vina. Dodaj lepe cele jagode in postavi pokrito čez noč na hladno ali za nekaj ur na led ali v hladilnik.

Malinovo mrzlo juho napravi kakor jagodno, le namesto jagod vzemi maline.

Jagodna torta

10 dag margarine ali surovega masla, 10 dag sladkorja v prahu, 1 jajce, sesekljana limonina lupinica, 5 žlic mleka, 3 dag kakava, 12 dag moke, 1/4 pecilnega praška; maščoba in moka za model, 1/4 l jagod, žlica sladkorja.

V skledi penasto umešamo maščobo,

dodamo sladkor in jajce ter limonino lupinico. Ko je zmes rahla, med mešanjem prilijemo mleko, dodamo kakav in moko, med moko smo zmešali pecilni prašek. Vse dobro premešamo in stresemo v pomahčeno, z moko potresen model. Pečemo v srednje vroči pečici približno 3/4 ure. Pečeno torto potresemo z jagodami in sladkorjem, lahko tudi z beljakovo peno kot pri božični penasti torti ali namažemo s stepeno sladko smetano in sadje potresemo po smetani. Namesto jagod lahko uporabimo tudi češnje, jabolka, breskve ali drugo sadje.

Češnjev pečenjak

3 3/4 dl dobrega mleka, sol, 3 žlice kisle smetane, 4 jajca, 3 3/4 dl moke, 2 žlici sladkorja, 2 žlici masla, liter črnih češenj.

Mleko razžvrkljaj z moko, rumenjaki in sladkorjem v gladko testo. Prideni smetano, sol, trd sneg beljakov, vlij testo na vroče maslo in ga potresi s češnjami brez koščic. Postavi ga v pečico in zapeci. Pečenega razdrobi ali zreži na kosce in potresi s sladkorjem.

Ta mesec na vrtu

Junija sadimo cvetačo nekoliko globlje, kot so rastle sadimo na setveni gredi. Rastline se tako bolje zasidravo v tla in ni treba osipati. Zato takoj poskrbimo za zastirko iz preperlega gnoja ali šote, saj to cvetači silno ugaja. Maja posajene rastline dognoujmo in v suši zalivamo.

Sadike zimske endivije bomo potrebovali proti koncu julija, zato moramo že zdaj skrbeti za pravočasno setev. Za vzgojo takih sadik potrebujemo približno 5 tednov. Sejati moramo dovolj rano, da ne bomo imeli namesto lepih sadik samo pretgnjene dolge.

V drugi polovici junija se vedno lahko sejemo listnate ohrovt. Sadike bomo za stalno razsajali proti koncu julija; pridelka bo jeseni res nekoliko manj kot pri bolj ranih saditvah, saj da tako lahko dobro izkoristimo izpraznjene grede.

Prve dni junija posajene kumare nam dajejo večkrat celo pridelka kot zgodnje setve. To je posebej v višinskih legah, saj tam zemlja maja le počasi segreva in posajene kumare s težavo napredujejo. Za sajenje vzamemo v lončkih vzgojene sadike z pimi koreninskimi grudami. Sadike so lahko že tako velike, da že lepo vidni drugi pravi listi.

Najboljši čas za sajenje pozne kolerabe je druga polovica junija. Pozne sorte kolerabic potrebujejo za razvoj do tri mesece. Krepke sadike sadimo vsaj do začetka julija v razdalji 40 x 40 cm.

Grede z zgodnjimi kolerabicami lahko zasadimo s porom posejemo z belgijskim radičem, še predno pospravimo kolerabice. Sadike pora potikamo med vrstami kolerabic.

Koleraba je prav primerna naslednica na gredah, kjer smo pobrali zgodnji grah. Grahovino navadno kar populimo, boljše storimo, če jo porežemo ali požanjemo, da ostanejo korenine vsemu zaloga dušika v zemlji. Grede plitko prekopljenemo, če lahko sadimo kolerabo; zelo primerna za poletno sajenje je "Delikatesna", bela in modra, saj doraste v dveh mesecih.

Zato jo zaščitimo z visokim sončnim faktorjem (8, 10) in glavo še zaščitimo s slamnatim kom. Najboljši faktor za sončenje celotnega telesa je še zmeraj naravni - da se skrijemo senco med 11. in 15. uro. Sončimo se v zgodnjih jutranjih in poznih popoldanskih urah.

Kožo mažemo z naravnimi preparati: mešanico šentjanževčev olivnega olja, lahko samostojno olivno olje, mešanico orehovega in olivnega olja, kakavovo maslo. Če smo vseeno v soncu nju pretiravali, lahko sončno opekline omilimo s šentjanževčevim oljem ali jogurtom, ki kožo hladi.

Vesele počitnice brez nezgod vam želi Metka Krivic.

Direktno obraza ne smemo izpostavljeni soncu, ker pretiravanje v sončenju kožo postara.

Še nekaj nasvetov za sončenje

Starejša koža z gubicami

Občutljiva, utrujena koža

Za masno kožo

Dehidrirana suha koža

Občutljiva, utrujena koža

Za masno kožo

Dehidrirana suha koža

Občutljiva, utrujena koža

Za masno kožo

Dehidrirana suha koža

Občutljiva, utrujena koža

Za masno kožo

Dehidrirana suha koža

Občutljiva, utrujena koža

Za masno kožo

Dehidrirana suha koža

Občutljiva, utrujena koža

Za masno kožo

Romantika pri jedilni mizi

Poletje prihaja

Kozmetičarka Metka Krivic z Zgoše pri Begunjah nam je poslala nekaj nasvetov, kako ravnati s kožo v poletnih dneh, ko je dehidracija večja, da koži povrnemo izgubljeni vlago in jo nahranimo. Te maske lahko nanašamo na obraz enkrat tedensko, saj so popolnoma naravne.

Dehidrirana suha koža

Pretljučimo banano in grozdne jagode (lahko tudi vsako sadje posebej), nanesemo na očiščen obraz, pustimo 20 do 25 minut in splaknemo z mlačno vodo. Obraz namažemo s hranljivo hidratantno kremo.

Občutljiva, utrujena koža

Izvleček melise ali mete (menta piperita) in 1 veliko žlico medu zmešamo. Najenostavnejše je, če nimamo pri roki rastlinskih izvlečkov, da šop listov ene ali druge rastline zmešamo z medom v multipraktiku in to kašasto zmes nanesemo na obraz. Pustimo 20 do 25 minut, nato splaknemo z mlačno vodo in namažemo obraz s kamilično kremo ali kremo z izvlečkom jojobe.

Za masno kožo

Z vilicami pretlačimo jagode in dodamo nekaj kapljic limone. Premešamo, zmes nanesemo na očiščeni obraz in pustimo 20 do 25 minut. Obraz splaknemo z mlačno vodo in

namažemo kožo z vlažno kremo.

Starejša koža z gubicami

Pretljučimo jabolko ali marelice, lahko tudi oboje skupaj. Kašo nanesemo na obraz. To po 25 minutah splaknemo z mlačno vodo. Namažemo z vitaminsko kremo (A in E), obogateno s kolagenom in elastinom.

Še nekaj nasvetov za sončenje

Direktno obraza ne smemo izpostavljeni soncu, ker pretiravanje v sončenju kožo postara.

Ste se naveličali starega lestenca nad jedilno mizo? Nič hudega, enostavno ga prekrijte s čipkasi prtičem, obrobjenim z rožnato, svetlo modro ali kakršnokoli saten svilo, ki se bo lepo podala k vašemu jedilnemu servisu, pa bo pri mizi pridih romantike. Še sveče prižgite zvečer in intima bo popolna. Saj res, zakaj ne malo spremembe?!

Počitnice

Poletje z bogatimi doživljaji, komaj verjetnimi pripetljaji in včasih tudi s kakšno nezgodo. Nekateri bodo kardoma, drugi na morju ali v gorah, pri sorodnikih in na kmetih. Kdo bi le vse to naštel in opisal! Saj bi nastala cela knjiga! Najlepše pa je, ko med počitnicami srečam prijateljice. Dobre prijateljice osončijo počitnice bolj kot še tako toplo sonce.

Jeseni nas čakajo nove dolžnosti, ki pa so vsako leto težje in zahtevnejše. Kdo ve, kje je konec vseh šolskih modrosti in učenja?

Špela-Moja Nolimol, 5. a r. OŠ heroja Bračiča Tržič

Učenci se predstavljamo

- Rada hodim v šolo in se še rajši učim. Sara
- Rad imam svojega mucka. Primož
- Želim si novo kolo. Sanel
- Želim si lepe počitnice. Jure
- Z veseljem sem se učila. Saša
- Rad bi dobil dobro spričevalo. Stefan
- Z mamico se rad pogovarjam. Miha
- Rada bi imela kužka ali mucka. Jasna
- Rada berem pravljice. Urška
- V šoli rada poslušam in se učim. Ana
- Rad se igram. Matej
- Rad imam torto. Dejan
- V prostem času rad rišem. Jaka
- Na televiziji gledam risanke. Halim
- Peljal bi se s čolnom. Marko
- Rada božam kuža Lana. Meta
- Pri učenju mi pomaga učiteljica. Silvana
- Rad poslušam pravljice. Igor
- Zelo rada bi šla na Bled in na otok. Katja
- Rada se igram z Barbiko. Nina
- Prebrala sem veliko pravljic. Špela
- Psičku sem dala slastno kost. Alenka
- Moja pot do šole je kratka. Nataša
- Veselim se počitnic. Mitka

Učenci 1. a r. OŠ J. in S. Mlakarja Šenčur

Moja žival

Jaz nimam nobene živali. Zato bom opisala kar Piko, ki jo ima moja sestrična Špela. No, pa začnimo. Pika ima sivo dolgo dlako in ostre zobe, da te kar strah popade. Zelo je močna, da kar beži od nje. Je še mlada. Njena pasma je šarpaninec. Zdaj si še upamo blizu, ker je še mlada in nič ne naredi, ko bo dorasla, bo veliko huje. Kadar gremo v Cerklje, ji prinesemo kosti. Takrat od sreče kar skače in kosti veselo pohrusta.

Sem Eva Primožič. Hodim v 1. e razred OŠ Bratstvo in enotnost. Rada pišem. Pošiljam vam tale spis. Rada berem Iz šolskih klopi v Glasu. Lepo vas pozdravljam.

IZ ŠOLSkih KLOPI

Kakšno šolo si želim?

- Šolo, kjer bi vladala red in čistoča. Šolo, kjer ne bi bilo pretepačev. Tina
  - Šolo s prijaznimi tovarišicami. Matej
  - Šolo z veliko telovadnico. Marjeta
  - Šolo, kjer ne bi bilo veliko učencev. Milan
  - Šolo, kjer bi bilo veliko prostega časa. Ljubo
  - Šolo, kjer bi nam v kuhinji kuhali, kar bi želeli. Boris
  - Šolo z velikimi učilnicami. Nina
- Učenci 3. b r. OŠ Matije Čopa v Kranju

Za vikend

Že v petek z nalogo pohitim, da slučajno igre ne zamudim.

Zunaj je že vsa podlubniška mularija - gotovo zgodila se bo kakšna lumparija.

Sobota je dan za pospravljanje, zdaj ni čas za obotavljanje, stanovanje je pospravljen ena, dva, tri, meni se hujo mudi.

Kam pa? Na igrišče seveda: gumivisti, rolke, med dvema tako moj vikend izgleda.

Miha Žebre, 6. c r. OŠ Ivana Groharja Škofja Loka

Mednarodna razstava otroških ekslibrisov

V Osnovni šoli Komenda-Moste so 25. maja odprli mednarodno razstavo otroških ekslibrisov. Do sedaj so bile razstave že leta 1974, 1978, 1981, 1985 in 1987. Vrstile so se: slovenska, jugoslovanska, mednarodna in spet enako. Leta 1984 je bila razstava najboljših do takrat poslanih ekslibrisov.

V letošnjem razpisu je mlade grafike pri oblikovanju vodila tema naravna in kulturna dediščina. Sodelovalo je 106 šol iz Sovjetske zveze, Češkoslovaške, Italije, Belgije, Vzhodne Nemčije, Poljske in Jugoslavije. Iz kamniške občine so sodelovale Osnovna šola Toma Brejca, 27. julij in Komenda-Moste. Na razpis je prispelo 2047 ekslibrisov (več jih je bilo le leta 1981, namreč 2959), razstavljenih jih je 212, v katalog najboljših, ki ga je oblikovala Monika Zerovnik, ki je postavila tudi razstavo, spremno besedilo pa sta napisala Rajko Pavlovec, tajnik društva Exlibris Sloveniae, in Branko Sosič, novinar in kulturni redaktorji Dela, pa so jih uvrstili 32. Večina ekslibrisov je linorezov (črno-belih, nekaj tudi barvnih). Posebnost so nekateri sovjetski, ki so narisani, eden pa je celo reliefen.

Ekslibrise je ocenjevala žirija, v kateri so bili Helena Berce, Leon Koporc, Stana Pibernik in Monika Zerovnik. Razstavo so pripravili društvo Exlibris Sloveniae, Osnovna šola Komenda-Moste in revija Pionir. Odprta bo do 25. junija.

Mitja Luštrek in Tomaž Zurbli, 5. b r. OŠ Komenda-Moste

Filmska nagradna uganka

V kino prihaja že šesti film iz niza uspešnic Policijska akademija, tokratni nosi naslov Oblegano mesto. Policaji se spet borijo proti zločinu in povzročajo enako zmedo kot v prejšnjih serijah.

Vprašanje: kdo od naštetih treh igralcev ima glavno besedo v Policijski akademiji? Don Johnson, Bubba Smith ali Tom Cruise?

Odgovore pošljite do 5. julija na naslov: CP Glas Kranj, 64000 Kranj, Moše Pijadeja 1, za nagradno uganko Iz šolskih klopi. Dvema izrebcem bo Kino podjetje Kranj omogočilo brezplačen ogled filma po izbiri.

Od 18. do 26. junija bomo v šoli v naravi v Fažani Zakaj se je veselimo, smo odgovorili takole:

- ker bom skupaj s prijatelji (Suzana),
  - ker bomo plavali in šli skupaj na sladoled (Anki),
  - ker bom spala v šotoru (Tanja),
  - ker rada plavam in se vozim z avtobusom (Kristina),
  - ker se bom igrala s prijateljicami (Tjaša),
  - ker je na morju lepo (Asmir),
  - ker mislim, da je tam zelo lepo (Maja),
  - ker se bom kartal s prijatelji (Simon),
  - ker bi bil rad s sošolci na morju (Rok),
  - da bom videl, kako je biti brez staršev (Matjaž),
  - da se bom naplaval in imel mir pred sestrico (Jernej),
  - ker gremo na Brionce (Tanja),
  - ker bo tam čisto drugače kot doma (Mirjaša),
  - ker se bomo igrali in se imeli "fino" (Špela),
  - ker bom tam brez brata in staršev in skupaj s sošolkami (Petra)
- Učenci 4. d r. OŠ Petra Kavčiča Škofja Loka

ŽIVILA

trgovina in gostinstvo, Naklo, p.o.
Cesta na Okroglo 3
Naklo

Živila Kranj, trgovina in gostinstvo, Naklo, p. o. objavlja naslednja prosta delovna mesta:

1. KUJARJA za hotel Bor v Preddvoru

Če imate poklic kuhar in eno leto ustreznih delovnih izkušenj, imate možnost zaposlitve v našem hotelu za nedoločen čas.

2. VEČ NATAKARJEV

za določen in nedoločen čas za območje Kranja, Preddvora, Bleda in Radovljice.

Pogoj za opravljanje delovnega mesta natakara je IV. stopnja strokovne izobrazbe - smer natakara, za delo na območju Bled in v hotelu pa še pogovorno znanje dveh tujih jezikov in vsaj dve leti delovnih izkušenj iz stregbe.

3. V Kranjskem kolačku želimo obogatiti našo ponudbo. Če ste po poklicu PEK, imate možnost zaposlitve na delovnem mestu izdelovanje pekovskega peciva. Možnost zaposlitve imajo v Kranjskem kolačku tudi kandidati - SLAŠČICARJI.

Zainteresirani kandidati naj pošljejo pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 8 dneh od objave na naslov: Živila Kranj - kadrovska služba, C. na Okroglo 3, 64202 Naklo. Vse prijavitelne kandidate bomo pisno obvestili o izidu izbirnega postopka v 15 dneh od opravljene izbire. Sprejeti kandidati bodo opravljali poskusno delo v trajanju dveh mesecev.

lip bled lesna industrija 64260 bled ljubljska c.32

Lip Bled tovarna Filbo, Ajdovska 2, Bohinjska Bistrica objavlja na podlagi sklepa sveta tovarne licitacijo za odprodajo naslednjih osnovnih sredstev:

1. Tovorni avto ZASTAVA 640 AD, leto proizvodnje 1979, registracija potekla aprila 1990, v voznem stanju, izklicna cena 35.000,- din.
2. Stružnica HASSE WREDE 150 MM, dobro ohranjena, izklicna cena 28.000,- din.

Licitacija bo v četrtek, 28. 6. 1990, ob 13. uri na parkirišču pred zgradbo tovarne Filbo, na Ajdovski 2 v Bohinjski Bistrici.

Ogled osnovnih sredstev je mogoč istega dne, uro pred pričetkom licitacije. Prodaja bo potekala po sistemu videno - kupljeno, brez kasnejših reklamacij.

Pravico do udeležbe na licitaciji imajo vse pravne in fizične osebe, ki pred licitacijo vpišejo 10 % varščino od izklicne cene osnovnih sredstev.

Najmanjši dvig cene je 500 din. V ceni ni vračunan prometni davek, ki ga plača kupec v 15 dneh od prevzema. Kupec plača izklicno ceno najkasneje v treh dneh od dneva licitacije.

KOMPAS

POČITNICE — domovina

- ★ KOMPASOV KLUB SUTIVAN ★ 7-dnevni aranžmaji z avtobusnim prevozom - izmene ob sredah
- ★ KOMPASOV AS ★ KOMPASOV AS
- ★ OREBIČ - dep. h. ORSAN/RATHANEUM (BELLEVUE, 7 dni, pol. v 1/2 sobi, od 900,00 do 1.420,00 din do 21.7)
- ★ HVAR - H. SIRENA/BODUL, 7 dni, polpenzion junij - 1.600,00 din, julij - 1840,00 din, avgust - 2.300,00 din; možnost letalskega ali avtobusnega prevoza vsako sredo
- ★ M. LOŠINJ - h. AURORA/VESPERA, 7 dni 10 % popusta za odhode 14. in 21. 7.
- ★ PRIPOROČAMO PREDVSEM ZA LJUBITELJE JADRANJA NA DESKAH BOL - zasebni apartmaji (za 2, 3, 4 ali 5 oseb), 10 % popusta za odhode do 30. 6. in 1. 9. - 15. 9.!
- ★ ZADAR, KUKLJICA, PULA, 7 oz. 10 dnevni paketi po ugodnih cenah
- ★ TUHELJSKE TOPLICE, 7 oz. 10 dnevni aranžmaji v idiličnem kotu Hrvaškega Zagorja

POČITNICE — tujina

- ★ ŠPANJA ★ PALMA DE MALLORCA ★ SUPER KOMPASOV AS:
- Magalluf - počitnice v hotelih verige SOL; znani po kakovostni prehrani (bogati samopostrežni zajtrki in večerje). Odhodi vsak torek v juliju in avgustu!
- ★ ŠPANJA ★ IBIZA ★
- Otok, kjer je noč dan! Odhodi vsak torek!

KOMPASOVO ŠPORTNO POLETJE

- ★ JADRANJE Z DRUŽINSKIMI JADRNICAMI, 6-11 oseb, junij-oktober
- ★ 7-DNEVNO KRIZARJENJE Z DVOJAMBORNICAMI PO JADRANU - JAVORAK, KONOBE, KAPETAN LUKA, junij-oktober; primerno za zaključene skupine in maturante!
- ★ TENIS Z MIMO JAUŠOVEC M. LOŠINJ - H. AURORA/H. VESPERA, 7 dni, 30. 6. UMAG - h. naselje KATORO, 7 dni, 1. 9. ROGLA - h. PLANJA, 7 dni, 22. 9. ROVINJ - V. RUBIN, 7 dni, do 29. 9. BUDIMPEŠTA, GRAND PRIX, FORMULA 1, 1 dan, 11., 12. 8.

★ ITALIA '90 ★ MUNDIAL ★

- ★ VELIKA PREDSTAVA SE NADALJUJE!
- ★ VERONA (osmina finala), 1 dan, 26. 6.
- ★ FIRENCE (četrtfinale), 1 dan, 30. 6.
- ★ TORINO (polfinale), 1 dan, 4. 7.

★ POTOVANJA V TUJINO ★

- ★ V JUNIJU, JULIJU IN AVGUSTU ★
- ★ DUNAJ, 2 dni, 29. 6.
- ★ AZURNA OBALA, 4 dni, 29. 6.
- ★ AZURNA OBALA, 5 dni, 30. 6.; 4., 11., 25. 7.; 29. 8.
- ★ PARIZ, 5 dni, 28. 6.; 12. in 26. 7.; 9., 23. 8. (avtobus)
- ★ PARIZ, 4 dni, 1., 15., 29. 7.; 12., 26. 8. (letalo)
- ★ PARIZ, 5 dni, 4., 11., 25. 7.; 8., 22. 8. (letalo)
- ★ ŠKOTSKA, 5 dni, 6. 7.; 3., 29. 8.
- ★ IRSKA, 6 dni, 20. 7.
- ★ MOSKVA, LENINGRAD, 8 dni, 20. 7.; 3., 17. 8.
- ★ NIZOZEMSKA, 4 dni, 9. 8.
- ★ MOSKVA, VLADIMIR, SUZDALJ, 5 dni, 12. 8.; 9. 9.
- ★ RIM, 4 dni, 23., 30. 8.
- ★ GRČIJA, 6 in 7 dni, poseben program za dijake in študente, 25., 30. 8.
- ★ POSEBNI programi: GRČIJA, ŠVICA, ITALIJA, od junija do oktobra (skupaj z revijo AURA)

★ V PRIPRAVI ★

VIKEND IZLETI v septembru in oktobru: BARCELONA, MADRID, PARIZ, AZURNA OBALA, DUNAJ, GRČIJA, SEVERNA AVSTRIJA IN JUŽNA NEMČIJA, ŠVICA, CARIGRAD... Izid programov po 22. 6.!

KONCERTI

- ★ Alice Cooper v Zagrebu dne 17. 7. Prodaja vstopnic v Kompasovih poslovalnicah v Kranju in Šk. Loki. Cena v predprodaji 175,00 din in na dan koncerta 210,00 din. Organiziran prevoz iz Kranja in Šk. Loke.
- ENO-, DVO- in TRIDNEVNI IZLETI PO DOMOVINI IN TUJINI za zaključene sindikalne skupine Organiziramo avtobusni prevoz 8. julija v Kočevsko Reko!

INFORMACIJE, PROGRAMI, PRIJAVE Vse poslovalnice KOMPASA in pooblašcene turistične agencije.

SUBARU

SOZD industriaimport

NAJCENEJŠA PONUDBA AVTOMOBILOV S POGONOM NA ŠTIRI KOLESNA PRI NAS IN V EVROPI!

NAJBOLJ PESTRA PONUDBA MOTORNH VOZIL:

- OSEBNI AVTOMOBILI SUBARU (s pogonom na 4 ali 2 kolesi)
- MOTORNA KOLESNA YAMAHA HARLEY-DAVIDSON

JUSTY J10 2WD S 141.794

JUSTY J12 4WD S 180.856

JUSTY J12 4WD S automatic 204.970

KRATKI DOBAVNI ROKI, ZA NEKATERA VOZILA DOBAVA TAKOJ

ZELO UGODNO

NOVO

MODEL LEGACY

RANGER 4WD 1,8 GL ca. 330.772

za podjetja ca. 266.300 din

RANGER 4WD 2,2 GL ca. 387.788 din

za podjetja ca. 313.900 din

LEGACY LIMUZINA 2WD ca. 271.752 din

VSE INFORMACIJE O CENI: INDUSTRIAIMPORT LJUBLJANA, GOSPOSVETSKA 13

tel.: (061) 325-788, 314-752

INDUSTRIAIMPORT na Gosp. razstavišču

HALA B2

(061) 325-788 — 314-752 — 314-753 — 316-097 — 311-022/444

SAVA KRANJ
tako j zaposli

NATAKARICO z zaključeno poklicno gostinsko šolo - smer natakak ter najmanj enoletnimi izkušnjami pri strežbi in delu v bifeju (prodaja hrane in pijač). Delovni čas je okvirno med sedmo in sedemnajsto uro. Sobote so prote.

KUHARJA z zaključeno poklicno gostinsko šolo - smer kuhar in 6 mesecev delovnih izkušenj za pripravo in razdeljevanje toplih obrokov. Delo je triizmensko.

Poskusno delo za obe delovni mesti traja šest mesecev.

Pisne prijave z dokazili o zaključeni šoli in kratkim življenjepisom pošljite v osmih dneh po objavi na naslov: SAVA KRANJ, kardovski sektor, Škofjeloška c. 6, 64000 Kranj.

SAVA KRANJ, industrija gumijevih, usnjenih in kemičnih izdelkov, p.o., Škofjeloška c. 6, 64000 Kranj, tel.: 25-461

STUDIO LINNIDA
Ul. Janka Pucija 3 (Planina III)
tel.: 34-523

- Kitajska akupresura, zanesljiva metoda za odpravo kajenja, prekomerne teže, celulita, slabega počutja, glavobola, težav v hrbtenici in sklepah ter podobnih težav.
- Kozmetične storitve ter odprava gub na obrazu s stimulacijo
- Lasersko in električno stimulacijo
- Izvajamo delno in celotno telesno SHIATSU masažo

Delovni čas: od 9. do 12. in 17. do 20. ure
Ob sobotah, nedeljah in praznikih - ne delamo

Cevat emptor **dr. Šime Ivanjko**

Sporna avstrijska zavarovanja

Za vse narode na Balkanu je značilno, da spreminijo celotni sistem lastnega in družbenega življenja, takoj ko ugotovijo, da so v sistemu določene napake. V naši naravi ni, da bi sistem popravljali, ga počasi razvijali in iskali najboljše rešitve v okviru danih možnosti. Vse spreminjamo čez noč in gremo iz ene skrajnosti v drugo. Vzgojeni smo, da pričakujemo rešitve od mističnih dejavnikov, ki ponoči sejejo v Beogradu. Še danes verjetno večina od nas ne more pozabiti, kako smo pred nekaj leti čakali na 12. uro ponoči, ko je Milka Planinc objavila sklepe o reformi, ki naj bi nas bila rešila vseh težav. Težave so se žal takrat šele začele. Politiki so nam doslej vedno obljubljali lepo bodočnost, hkrati pa slabšo sedanjost.

Sestavni del našega nemirnega iskanja rešitev sta tudi uvedba podjetništva in poplava številnih svetovalcev in razlagalcev podjetniškega sistema. Naenkrat smo postali vsi veliki podjetniki, ki razumemo podjetniška načela poslovanja, ki znamo voditi podjetja in svetovati vsakemu najboljšo rešitev. Ljudje, ki se doslej nikdar niso ukvarjali s podjetniškim pravom, naenkrat ponujajo razlage. Njihovi nasveti pa so žal pogosto sporni. Naši novo izobraženi svetovalci so sposobni dati odgovor na vsako vprašanje, četudi so o problematiki poslušali le nekajurni seminar. Občani, potrošniki, v želji da ohranijo svoj standard, če ga

že ne morejo izboljšati, radi sprejemajo takšne svetovalce in tudi opravljajo posle v skladu z njihovimi navodili. Žal pa v takih svetovanjih običajno ni nobene strokovnosti, še manj pa svetovalci mislijo na korist potrošnika. To so svetovanja z ekonomskim učinkom za svetovalca in na škodo potrošnika.

Tipičen zgled nestrokovnosti pri svetovanju so stotine in stotine naših občanov, ki so se poglani v iskanje žrtev, ki naj bi sklepale zelo donosne pogodbe o življenjskem zavarovanju pri nekaterih avstrijskih zavarovalnicah. Pri tem naj takoj omenim, da nosilke teh dejavnosti v Jugoslaviji niso avstrijske zavarovalnice, temveč nekatere avstrijske posredniške organizacije, ki ne samo da delujejo nelegalno, temveč tudi nestrokovno svetujejo našim ljudem. Pred nekaj dnevi sem namerno pustil, da mi je eden od takšnih poznavalcev avstrijskega zavarovanja svetoval, kako naj se zavarujem, s tem da bom plačeval mesečno premijo 3000 šilingov, čez petnajst let pa dobil ogromno vsoto denarja. Imel naj bi koristi tudi pozneje, ko bom v pokoju.

Z zavarovalno stroko se ukvarjam že 20 let, vendar me je ta »avstrijski zastopnik« prepričeval, da vse tisto, kar vem o življenjskem inertnem zavarovanju, ni pravilno, temveč da so edino pravilne njegove razlage, ki se jih je mimogrede naučil na dvodnevem seminarju v Gradcu. V daljšem pogovoru, v katerem me je želel prepričati, naj sklenem to zavarovanje, sem slišal vsaj 80 odstotkov pravičnih obljub, ki nimajo nobene strokovne podlage v pravu, še manj pa v zavarovalništvu. Mimogrede mi

je povedal, da so avstrijski pravniki razlagali jugoslovanske predpise o zavarovanju, vendar pa »zastopnik« sploh ni vedel, da je njegovo početje kaznivo dejanje in da Jugoslovanom svetuje sklepanje pravnih poslov, ki so prepovedani, glede na to da je z našimi predpisi jasno določeno, kdaj in kdo se lahko zavaruje v tujini. Povedal je, da se je moral najprej zavarovati in skleniti visoko življenjsko zavarovanje, preden je dobil dovoljenje za zastopniško delo. Človeku, ki ga zavaruje, sploh ne pojasni, da dobi plačilo v Avstriji v obliki provizije, od katere ne plača davkov. O tem, kakšne so dejanske ekonomske koristi takšnega zavarovanja, ni vedel ničesar povedati. Na koncu se je pohvalil, da je zelo uspešen, saj je samo v Mariboru v nekaj mesecih sklenil kakšnih 110 zavarovanj.

Spoštovani bralci, žal mi je tistih 110 naših občanov, ki so sklenili takšno zavarovanje, če se bodo sedaj zamislili nad polico v nemškem jeziku in se posvetovali z ekonomistom, ki pozna vrednost današnjega denarja, ter ugotovili, da bodo imeli velike koristi samo ob morebitni nezgodi ali smrti. Ekonomsko gledano bodo z njihovim denarjem zaslužili drugi, predvsem pa avstrijske posredniške firme, avstrijske zavarovalnice in tudi naš zastopnik. Na področju življenjskih zavarovanj je nekaj dejstev, ki so nesporna in dokazana v svetu. V času velikih gospodarskih kriz najbolje delujejo in dosega največji dobiček prav zavarovalnice s področja življenjskih zavarovanj, ker učinke inflacije prenašajo na zavarovance. Ne smemo po-

zabiti, da tudi v Nemčiji in Avstriji obstaja določena inflacija, ki se v petnajstih letih pozna. Drugo dejstvo je, da je na tem področju velik odstotek storniranih pogodb, kajti zavarovanci ne prenesajo obveznosti, da 10, 15 let plačujejo določen denarni znesek in so prisiljeni prekiniti pogodbo, vendar jim zavarovalnice tega denarja ne vračajo pred iztekom pogodbenega roka.

Življenjska zavarovanja imajo nekaj skupnega z igrami na srečo. Tudi zavarovalne posle te vrste štejemo med tako imenovane kockarske posle, pri katerih je možnost zasluzka odvisna od sreče, sicer pa tukaj velja tista stara rimska misel: »V času ko gre bogu Merkurju slabo, se božica Fortuna razcveta v vsej svoji lepoti.« (V gospodarskih krizah cvetijo igre na srečo. Pri teh igrah pa se ve, komu pripada zaslužek.)

V teh kriznih časih težek položaj naših občanov izkoriščajo ne samo avstrijske zavarovalnice, tudi številni naši domači organizatorji iger. Potrošniku, občanu, ostane le, da dobro premisli, preden se pusti zapepljati sirenskemu klicu ponudnikov, ki obljublajo podobno kot naša politika velikanske zasluzbe, ki pa si jih prigrabijo sami. Bodimo realni, avstrijske zavarovalnice in njihovi zastopniki nimajo tako radi nas, ubogih jugoslovanskih občanov. Verjetno jim je zadnja skrb, ali homo res čez 10 ali 15 let obogateli. To je bodoči dobiček, ki nas le duševno pomirja in osrečuje, nje pa na naš račun osrečuje nas denar. Premislek ob tem verjetno ni odveč.

Spoštovani!

upamo, da ste z našimi proizvodi zadovoljni in vas vabimo k prodajni akciji med 20. 6. in 20. 7. 1990. Ponujamo vam

cisterne CV 1200	23.708,00 din
CV 1700	25.552,00 din
CV 2200	28.746,00 din
CV 2700	31.199,00 din
CV 3200	32.347,00 din

s plačilom v 4 mesečnih obrokih
trošilnike PS 502 16.820,00 din

s plačilom v 3 mesečnih obrokih
električne in traktorske mešalnike gnojevke
EM 45 22.260,00 din
TM 45 11.250,00 din

s plačilom v 3 mesečnih obrokih

Po končani akciji bomo izžrebali serijske številke kupljenih proizvodov. Želimo vam srečo pri žrebu. Nagrade so... dovolite, da vas presenetimo.

Pokličite nas, telefon 064 28-161, int. 49, 50 ali

Agrotehnika Ljubljana, tel. 061 267-152
Agroprogres Ljubljana, tel. 061 219-122
ABC Potrošnik Murake Sobota, tel. 069 25-472
GKZ TZO Sloga Kranj, tel. 064 35-032
Hmezd Zalec, tel. 063 712-145
Agrooskrba Maribor, tel. 062 301-793
Metalka Ljubljana, tel. 061 228-871
Agromehanika Kranj, tel. 064 34-033

Zahvaljujemo se vam za zaupanje.

CREINA
PROIZVODNJA KMETIJSKE
MEHANIZACIJE
64000 Kranj
Mirka Vadnova 8

zato, da bo leto 1990 res leto 1990, VAM POKLANJAMO

TELEFON 79-842

TRUDI NE TRUDITE SE SAMI, ZA VAS SE

- POPOLNOMA NOV OKUS
- BREZPLAČNO DOSTAVO
- BREZPLAČNI ODVOZ
- PRAZNE EMBALAZE
- 50 DIN ZA VSO PRAZNO EMBALAZO,
- KI VAM LEZI V KLETEH

MALI OGLASI

☎ 27-960
Cesta JLA 16

APARATI STROJI

Prodajam ITT barvni TV, PRALNI STROJ in zamrzovalno OMARO ☎ 38-202

Prodajam barvni TV, 56 cm, daljnjsko upravljanje ☎ 34-313 9410
Prodajam 120-litrski KOMPRESOR in VARILNI APARAT Varus 200 A. ☎ 69-628 9483

Prodajam rabljen ŠTEDILNIK in HLADILNIK Gorenje. ☎ 24-425

Prodajam avtomatsko TEHTNICO za tehtanje krompirja ter TRANSPORTNI TRAK za nakladanje krompirja. Kozina, Čirče 36, Kranj 9714

Prodajam štiri tračne mizarske ŽAGE, nove. Cankarjeva 27, Kamnik 9716

PRALNI STROJ, HLADILNIK in gospodinjstvi ŠTEDILNIK, poceni prodajam. Kajdiž, C. v Vintgar 2, Bled 9720

Prodajam STRUŽNICO Maximat in motorno ŽAGO A 40. Praše 34, Mavčiče. ☎ 40-002 9723

Ugodno prodajam črno-bel TV. ☎ 51-803 9754

Japonski VIDEOREKORDER (5.000,00 din), VIDEOKAMERO Blaupunkt in barvni TV (7.000,00 din), novo, prodajam. ☎ 22-586 9685

Prodajam APARAT za kavo, na dve grupi, generalno obnovljen, nov olini GORILEC CTC 3.000 ccal, ŠTEDILNIK na trda goriva in PEC. ☎ 36-581 9702

Prodajam NAKLADALNO PRIKOLICO Sip 18. ☎ 622-160 9695

Prodajam 80-litrski HLADILNIK z zamrzovalno omaro. Cena 3.500,00 din. Informacija na ☎ 75-033, vsak popoldan po 16. uri 9710

GRADBENI MATERIAL

Prodajam 300 kosov opečnih VOGALNIKOV (20 cm), 30 odstotkov ceneje. Ogled popoldan. Jenko, Podreča 42, Mavčiče 9620

BALT BIRO d.o.o. KIDRIČEVA 41 JESENICE tel.: (064) 83-365**Posredujemo:**

- pri nakupu novih vozil, ZASTAVA, FIAT-LANCYA, FORD, možnost zamenjave po sistemu »staro za novo«
- pri prodaji in nakupu rabljenih avtomobilov
- pri nakupu in prodaji stanovanjskih hiš, vikendov, parcel, stanovanj...
- pri nakupu novih montažnih hiš, vikendov, poslovnih prostorov iz programa »Krivaja«, cene ZELO UGODNE. **20 % POPUSTA ZA GOTOVINO**

Informacije po tel.: 064-83-365, od 8. do 12. in 13. do 17. ure vsak dan v soboto od 8. do 12. ure.

Vljudno vabljeni!

Obvestilo

Obveščamo cenjene stranke, da bo trgovina-mesnica zaprta od 2. julija do 31. julija 1990 zaradi letnega dopusta. Prosim za razumevanje in se od 1. 8. 90 dalje priporočam za obisk.

Alojz Konc - Predelava mesa, Naklo, Podreber 24, telefon: 064 48-693.

PTT PODJETJE KRANJ, p.o. Kranj, Mirka Vadnova 13

PTT podjetje Kranj obvešča vse uporabnike telefonskih storitev, da bo od 26. 6. 1990 od 6.00 ure do 28. 6. 1990 do 20.00 ure moten in delno prekinjen telefonski promet na področju telefonske centrale ŠENČUR.

Promet bo moten zaradi vključitve nove telefonske centrale v Šenčurju.

industrija plastičnih izdelkov p.o.

Industrija plastičnih izdelkov Jesenice, Spodnji Plavž 6 d prodaja svoje izdelke - plastične cevi za vodovod in kanalizacijo ter plastificirano mrežo za vrtno ograjo - graditeljem tudi neposredno.

Oglasite se pri nas in kupili boste CENEJE KOT V TRGOVINI.

JESENICE

- DE Plastika tel. 81 690
 DE Cokla tel. 81 042
 DE Tapoplastik tel. 81 886

GRADITE HITRO,
GRADITE SODOBNO,
GRADITE POCENI —
GRADITE Z NAMI

lesnina

Trgovina z gradbenim materialom — Kranj — Primskovo

- Cement, apno, salonit, betonski izdelki vseh vrst
- naj sodobnejša strešna kritina iz pravih kanadskih bitumenskih skodel TEGOLA CANADESE
- strešniki vseh vrst
- izolacijski materiali - lendarpor, novoterm, perlit, stiropor, tervol, bitumen, ibitol in drugi
- zaščitni premazi vseh vrst
- keramične ploščice najboljših jugoslovanskih proizvajalcev in uvožene, sanitarna keramika
- fasade razne - opaž in furnirane stenske in stropne obloge
- ladijski pod - parketi in talne obloge
- stavbno pohištvo - gradbene opažne plošče - okenske marmorne police in ploščice
- betonski mešalci, samokolnice in drugo zidarsko orodje
- reprodukcijski material za lesno obrt (vse vrste furnirjev lesa, plošč)
- NOVO - velika izbira melanit in konal plošč in italijanske keramike.

Informacije: po telefonu 26-076 ali 23-949

Pri nakupu vam pomagamo z nasveti.

Delovni čas: vsak dan od 7. do 19. ure, ob sobotah pa od 7. do 13. ure.

Mesec popusta: še do 25. junija 10 do 15 %

OSNOVNA ŠOLA HELENA PUHAR Kidričeva 51 64000 Kranj

Komisija za delovna razmerja Osnovne šole Helene Puhar Kranj objavlja prosta dela in naloge

STROJNEGA TEHNIKA

v delavnici pod posebnimi pogoji

Pogoji:

- V. kategorija zahtevnosti
- veselje za delo z osebami z motnjami v duševnem razvoju

Ugodno prodajam električni ŠTEDILNIK, 8-litrski BOJLER, HLADILNIK in črno-bel TV. Informacije na ☎ 81-341, int. 27-12, dopoldan

Prodajam MOTOKULTIVATOR Honda 600. ☎ 57-725 9689

Prodajam 380-litrsko zamrzovalno SKRINJO LTH. ☎ 33-632 9692

Mlekarzna *darovi gorenjskih planin*

GORENJSKO MLEKO KOZAREC ZDRAVJA

Mercator - Tovarna olja Oljarica Kranj, d. o. o. Britof 27, Kranj

Mercator - Tovarna olja »Oljarica« Kranj, d. o. o., Kranj, Britof 26, razpisuje po sklepu skupščine z dne 14. 6. 1990 delovna mesta:

I. DIREKTORJA

Kandidati morajo poleg zakonskih pogojev izpolnjevati še naslednje pogoje:

- VII. oz. VI. stopnja strokovne izobrazbe naslednjih smeri: ekonomije, kemije, kemijske ali živilske tehnologije,
- najmanj tri oz. pet let delovnih izkušenj na odgovornih delih in nalogah,
- z dosedanjim delom izkazane poslovno organizacijske in vodstvene sposobnosti,
- znanje enega svetovnega jezika.

II. Delavcev s posebnimi pooblastili in odgovornostmi, ki morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

1. VODJA TEHNIČNO - PROIZVODNEGA SEKTORJA:

- VII. oz. VI. stopnja strokovne izobrazbe naslednjih smeri: strojne, kemijske ali živilske tehnologije;
- tri oziroma pet let delovnih izkušenj,
- z dosedanjim delom izkazane organizacijske in vodstvene sposobnosti.

2. VODJA KOMERCIALNEGA SEKTORJA:

- VII. stopnja strokovne izobrazbe ekonomske smeri oz. VI. stopnja strokovne izobrazbe ekonomske smeri ali agromije,
- tri oz. pet let delovnih izkušenj,
- z dosedanjim delom izkazane organizacijske in vodstvene sposobnosti.

3. VODJA FINANČNO - RAČUNOVODSKEGA SEKTORJA:

- VI. oz. V. stopnja strokovne izobrazbe ekonomske smeri,
- tri oz. pet let delovnih izkušenj,
- z dosedanjim delom izkazane organizacijske in vodstvene sposobnosti.

4. VODJA KONTROLNO-RAZVOJNEGA SEKTORJA:

- VII. stopnja strokovne izobrazbe naslednjih smeri: kemije, kemijske ali živilske tehnologije,
- tri leta delovnih izkušenj,
- z dosedanjim delom izkazane organizacijske in vodstvene sposobnosti.

5. VODJA SPLOŠNEGA SEKTORJA:

- VII. stopnja strokovne izobrazbe pravne smeri,
- tri leta delovnih izkušenj,
- z dosedanjim delom izkazane organizacijske in vodstvene sposobnosti.

Mandat direktorja in delavcev s posebnimi pooblastili in odgovornostmi traja štiri leta.

Kandidati naj prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v 15 dneh po objavi razpisa na naslov: Mercator - Tovarna olja »Oljarica« Kranj, Splošni sektor, Kranj, Britof 27.

Kandidati za delovno mesto direktorja naj na ovojnico napišejo »za razpisno komisijo.«

Udeleženci razpisa bodo obveščeni o imenovanju direktorja in delavcev s posebnimi pooblastili v 8 dneh po sprejetju sklepa skupščine.

Ugodno prodajam KOMPRESOR Trudbenik, kapaciteta 500 litrov na minuto. ☎ 67-204 9743

Prodaja se CISTERNA, dim. 2 x 2 x 1,5 m, oblečena z isotexom. ☎ 79-855 9734

Prodajam rabljeno strešno OPEKO. ☎ 28-921 9736

V Cerkljah prodajam: 4 kose dvojni DIMNIŠKI PLASČ, premera 16 in 20 cm, BETONSKE KVADRE - 50 kosov 20 x 20 cm in 53 kosov 20 x 30 cm. ☎ 39-405, po 20. uri 9682

Kupim suhe smrekove PLOHE in COLARICE. ☎ 28-861, int. 24-78, dopoldan 9717

Da se znebim podnajemnikov, prodajam OPEKO s strehe. Jerala, Hraše 10, Lesce 9722

SENDVIČ PLOŠČE Trimo Trebnje, 180 kvad. m., deb. 8 cm, z žlebovi in koriti, prodajam. ☎ 70-211 9750

KUPIM

V Kranju ali bližnji okolici kupim starejšo HIŠO ali zazidljivo PARCELO. Šifra: HIŠA - DEVIZE 9678

Kupim MOTOR za Z 850. Bajt, Kranjska c. 4, Šenčur 9729

Kupim PALETE. ☎ 47-505 9759

Kupim hrastov LES, deb. 3 ali 6 cm. ☎ 27-933 9700

Kupim INVERZIJO za traktor TV. ☎ 45-459 9686

Proti finalu akcije **BOTER** - Med imeni dva »favorita« in še pet resnih konkurentov - Bomo postali **JANEZ** ali **SAVSKI VAL** - Komisija zaseda v torek - Nagrajenci znani danes teden.

Postanite boter kranjskega radia

Spet bi lahko vzdihovali, da nas zasipate s pošto, pa smo tega raje veselili! Odpiramo kuverte, urejamo dopisnice in glasovnice, preštevamo, se smejejo duhovitim predlogom, na tihem navijamo za imena, ki se nam osebno všeč, dokončno pa boste seveda odločili vi, bralci Gorenjskega glasa in bodoči poslušalci kranjskega radia. In kako kaže? Sončno! Spet ste nam natresli kot listja in trave izvernih, vendar bodimo odkriti, za radio ne preveč primernih imen: **SKRINJA, ROŽNIK, TOMO ČESEN (I), KREMEN, ŽIV-ŽAV, SOVA, PETELIN, ALBATROS, SONČEK, OPRAVLJIVČEK, ČVEKEK** (všeč so vam pomanjševalnice), itd., itd. In ker raje »raziskujete« kot »glasujete«, imajo prvouvrščeni predlogi relativno malo glasov, vodeči **JANEZ** naprimer (le) 38, **SAVSKI VAL** pa 32 glasov. Vrstni red na vrhu se ni spremenil. Minuli teden ste na tretje mesto postavili **LIPO**, na četrto **STORŽIČ**, sledijo pa **GORENJSKA, KRAVAL, KOKRA** in **SLAVČEK**. Danes objavljamo zadnjo glasovnico. Četrti krog nagradne akcije bo odločujoč. **POZOR!** Ker se bo naša komisija sestala že v torek, 25. junija, vas opozarjamo, da bomo v tem krogu upoštevali še tiste glasovnice, ki bodo prispele na kranjski radio s **TORKOVO POŠTO**, zato prosimo, da jih oddate pravočasno. Zrebrali bomo v uredništvu radia Kranj, imena osmih nagrajencev bodo objavljena v programu kranjskega radia (z novim lepim imenom...) v četrtek, 28. junija, popoldne in v petkovi številki Gorenjskega glasa.

POSTANITE BOTER KRAVJSKEGA RADIA IN DOBITNIK ENE OD NAGRAD:

1. nagrada: nakup v trgovini **MERKUR** Globus, Kranj v vrednosti 5.000,00 din
2. nagrada: nakup v trgovini **MERKUR** Globus, Kranj v vrednosti 3.000,00 din
3. nagrada: nakup v trgovini **MERKUR** Globus, Kranj v vrednosti 2.000,00 din
4. nagrada: nakup v eni od trgovin **ELITE** v vrednosti 1.000,00 din
5. nagrada: nakup v eni od trgovin **ELITE** v vrednosti 700,00 din
6. nagrada: nakup v eni od trgovin **ELITE** v vrednosti 400,00 din
7. nagrada: vabilo na ogled radia Kranj in 3 brezplačne čestitke ali pakladba po želji
8. nagrada: enoletna naročnina na Gorenjski glas

Glasovnico izrežite, nalepite na dopisnico ali v kuverti pošljite na naslov **RADIO KRAVJ, Trg revolucije 1, 64000 KRAVJ.**

RADIO KRAVJ, 97,3 Mhz GORENJSKI GLAS
PREDLAGAM, NAJ SE KRAVJSKI RADIO IMENUJE .....

Kratka obrazložitev: .....

TO PREDLAGA (ime, priimek in naslov) .....

Podpis .....

Glasovnico izrežite, nalepite na dopisnico ali v kuverti pošljite na naslov:
RADIO KRAVJ
Trg revolucije 1
64000 Kranj

Kosci bodo začeli že ta petek

Pastirski dan in kosci treh dolin

Podljubelj, junija - Turistično in kulturno društvo Podljubelja tudi letos pripravljata že tradicionalni Pastirski dan na travniku ob avtokampu Tomičev slap. Letos bo prvič v okviru tega dne tekmovalje koscev treh dolin: Podljubelja, Loma in Jelendola. Tekmovanje se bo začelo v petek, na dan Petra in Pavla, 29. junija, ob 17. uri na travniku ob avto kampu Tomičev slap. Tu bo ob koncu na voljo prava koščeva malica. Likof pa bo na Pastirski dan, v soboto, 7. julija, od 15. ure naprej prav tam. Sodelovali bodo folklorna skupina Karavanke iz Trzica, Tržičani, Bohinjci, Jezerjani, čebelarji, krošnarji in lončarji ter domače majerice s svojimi dobrotami. Poskrbljeno bo tudi za zabavo in bogat srečelov. Vstopnine ne bo, če bo v petek slabo vreme, bo tekmovalje koscev v nedeljo, 1. julija, ob 14. uri, Pastirski dan pa naslednjo nedeljo, 8. julija, od 15. ure dalje. ● D. D.

»Znižanje,

- 35 %

- enoročne sanitarne barvaste armature **ARMAL**

- 25 %

- enoročne sanitarne krom armature - **ARMAL**

- keramične ploščice (domače in iz uvoza)

- sanitarna keramika (iz uvoza)

- fitingi - **TITAN**

- 15 %

- silikatna opeka, cepljenec - **OPEKARNA RUDNIK**

- novoterm izolacija - **KRKA**

- izotekt, strešna lepenka, smole - **IZOLIRKA**

- tervol - **TERMO**

- strešna okna - **KOVINOPLASTIKA**

Kje?

V vseh prodajalnah **MERKUR** z gradbenim in

vodoinstalacijskim materialom **od 20.6. do 15.7.**

ZNIŽANJE VELJA PRI NAKUPIH

NAD 500,00 din

PODROBNEJŠE INFORMACIJE DOBITE V NAŠIH PRODAJALNAH

TRIGLAV - SIMBOL SVOBODE

Spominski pohod partizanov in mladih na Triglav

Že petič se želimo borci NOB in družbi mladih za dan vstaje organizirano povzpeti na Triglav - naš narodni simbol.

Peti jubilejni spominski pohod borcev in mladine bo 21. in 22. julija v organizaciji občine Radovljica in Skupnosti borcev VII. SNOUB Franc Prešern. Tako kot lani bo začetek pohoda na Rudnem polju. Odhod bo že ob 6. uri. Tisti udeleženci, ki tako zgodaj ne morejo prispeti na Rudno polje, lahko prenočijo z 20. na 21. julij v vojašnici. Le-te bomo odpeljali z Bleda na Rudno polje z avtobusom 20. julija ob 17. uri. Zbirališče bo na avtobusni postaji na Bledu.

Rok za prijavo je 30. junij. Več informacij in navodil bomo objavili v naslednji številki TV-15. Vsi, ki se bodo povzpeli na Triglav 3, 4 in 5-krat, bodo prejeli Triglavske medalje.

PRJAVNICA

Poznavajoč svoje zdravstveno stanje in fizične sposobnosti, se kot udeleženec NOB in član ZZB prijavljam na peti spominski pohod na Triglav, ki bo 21. in 22. julija 1990.

Priimek in ime (legalno ime) letnica rojstva

Naslov: kraj, ulica, hišna št. poštna št. tel.

Sodelovanje v NOB od:

ime enote skupnosti borcev kateri pripadate:

na Rudno polje bom prišel z lastnim vozilom da ne

Potrebujem prevoz (avtobus) z Bleda na Rudno polje v petek, 20. julija ob 17. uri da ne

Varianta II.: Pohod do Velega polja. Ob letošnjem pohodu bo tudi lažja in krajša varianta, pohod do Vodnikovega doma na Velem polju. Tudi ta udeležba po varianti II se bo štela za pohod na Triglav. Udeležil se bom pohoda variante II. da ne

Zavežujem se, da bom morebitni tehnični zadržek takoj sporočil organizacijskemu odboru.

Prijavnico pošljam do 30. junija 1990 na naslov: Organizacijski odbor pohoda na Triglav, Franc Šmit, Cankarjeva 12, 64260 Bled.

Podpis prijavitelca:

ZA NOVE NAROČNIKE GORENJSKEGA GLASA 1 MALI OGLAS ZASTONJ

NAROČILNICA

Podpisani .....

stanujoč .....

pošta .....

naročam Gorenjski glas na gornji naslov.

Datum:

Podpis:

Vabimo vas, da se pridružite več kot 20.000 naročnikom Gorenjskega glasa. Dvakrat na teden vam bo poštar prinesel popularnega »Gorenjca« z obilico zanimivega branja in koristnih informacij. Poleg tega imate kot naročnik 25 odstotni popust pri objavi malih oglasov, osmrtnic in zahval. Opozarjamo vas tudi na prihranek 1 din na številko pri naročnici, saj vas redni nakup Gorenjskega glasa v kolportaži stane 6 din. Poleg naročnine na Gorenjski glas objavljamo tudi kupon za brezplačno objavo 1 malega oglasa v prvi torkovi številki Gorenjskega glasa. Velja samo skupaj s kuponom za naročnino. Pošljite ju na ČP GLAS, C. JLA 16, 64000 Kranj.

KUPON ZA BREZPLAČNO OBJAVO MALEGA OGLASA

BESEDILO: .....

.....

.....

.....

(Prosimo, da pišete s tiskanimi črkami.) Naslov v oglašnem oddelku, šifra .....

.....